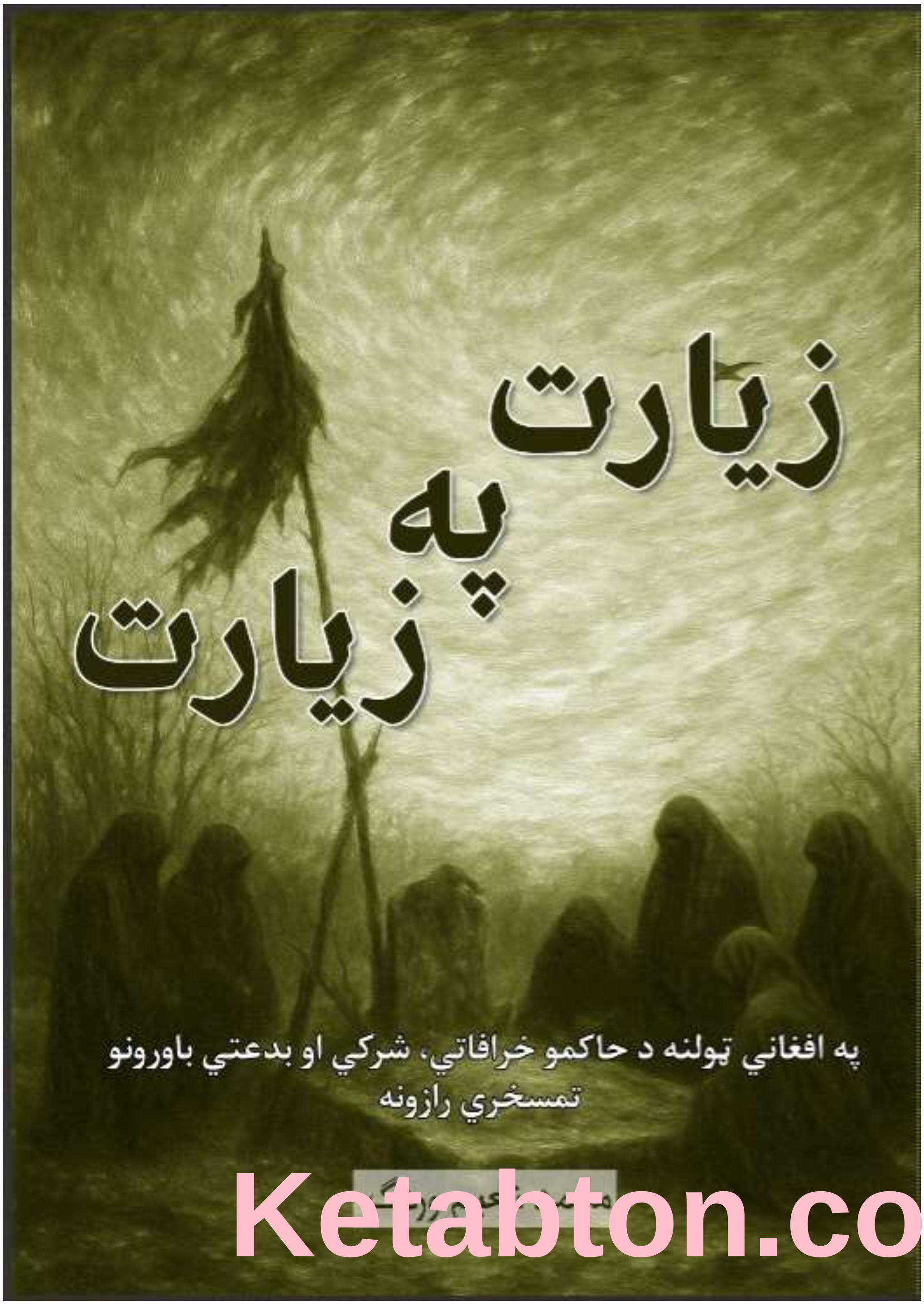

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

زيارت په زيارت

په افغاني ټولنه د حاکمو خرافاتي،شرکي او بدعتي باورنو

تمسخوري رازونه

ليکوال: محمدنعيم وردګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

د کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم:	زيارت په زيارت
ليکوال:	محمدنعيم وردګ
واتساف نمبر:	۰۷۴۷۷۴۳۰۹۱
فسبوک پاڼه:	نعيم جان بوډا
ډيزاين:	هلمند اخګر ۰۷۷۸۰۱۴۲۸۳
چاپ وار:	لمړی
د چاپ کال:	۱۴۰۴ لمريز کال

مالي همکاران:

انجينر فضل محمود (سليمي)

انجينر نعمت الله (نوری)

سيف الدين (افغان)

انجينر صديق الله (اميد)

انجينر محمدانور (مايار)

ددې کتاب ټول حقوق له ليکوال سره خوندي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ليک لړ

سر ليک 3
د ناروغۍ لومړۍ حمله 6
(د جنسي غړو وهمناک پړسوب) 6
سپين کلينک 10
نعيم چوره دی 12
ډېر نجس سړی يې 18
شفاء بخشه چينه 23
د شينوارو شپه 27
جنيات ډاکتران 43
په ريګ کې خښبېدل 54
کوچی ملا 58
پيښنورۍ درملنه 63
امريکايان دي ولي 69
شکسته بند سخي 74
د کشف هګۍ 77
د زينو په کونج کېناستم 80
د مچانو لښکر 84
د شهيد حاجي فضل الربي زيارت 90
د لوړ بزرګه 93
د شيخ اعظم زيارت 96
د زمانخېلو زيارت 100

(c) ketabton.com: The Digital Library

خر پټې 103
تورو سترګو خوږلی 105
بربنډې ښځې 110
د تور سپي پوست 122
دوکانداري 125
نداف ملا 128
د باغ داود پيرخانه 133
د نيازبيک کوچۍ 136
د ګردېز زيارت او ملا 140
داغ لګول 150
د شکر درې ملا 154
د لنګر نجلۍ 157
ملا ګونګي ته دويم ځل ورتګ 162
د مرګ غوښتنه 167
د سينې چاق کول 184

(c) ketabton.com: The Digital Library

سر لیک

استاد اسدالله غضنفر صاحب دې الله ج تر ډېره ژوندی لري، دده چاپي اثار، لیکنې نه یوازې د مفهوم، نثر د روانیت او په خورا ښایستګۍ سره د موضوع راټولېده له اړخه ډېرې ښکلې وي، بلکې خپلو لوستونکو ته د پوهاوي او لوی درس ورکولو تر څنګ، پاڼه په پاڼه د لیکلو لپاره ډېرې مهمې او ښکلې سوژې، فکر، د لیکلو حوصله او انرژي هم ورکوي.

څولېې فکرونه کتاب یې نوی چاپ شوی و، په ځینو انترنیتي صفحو یې اعلانات او توصیفونه کېدل، لوستلو ته مې یې ډېره تلوسه و، خو له تاسو یې څه پټه، هغه شپې ورځې ډېر بې جیب خرچې وم، ومې نشوی کولی چې سم د لاسه یو کتاب پلورځي ته ورشم، ترې رایې وړم، نه پوهېږم د چاپ څلورمه، که پنځمه ورځ یې وه، چې یو کس په خپله فسبوک پاڼه لیکلي و: که د څولېې فکرونه کتاب pdf مو پکار وي ماته پیام وکړئ.

زر مې یې د مسینجر صفحه راخلاصه کړه، له سلام او جوړ پخیر وروسته، د خپل واتساف نمبر په ورلېږلو سره مې د څولېې فکرونه کتاب د pdf غوښتنه ترې وکړه.

کور یې ودان، ماښام مې چې کتل رالېږلی یې و، که څه هم ټول کتاب فکر کړم شاوخوا ۳۰۰ صفحه دی، دې هلک یې یوازې د ۱۶۳ صفحو عکسونه اخیستي و، بیا یې د pdf بڼه ورکړې وه، له ښځي نشته نه ښه و. په مزه، مزه مې یې لوستل پیل کړل، څنګه یې چې نوم څولېې فکرونه دی، واقعاً په ښلا ښېلو برخو کې یې ډېر مهم موضوعات پکې رااخیستي و. یو ځای یې ویلي و: هر انسان د خپل ژوند په اوږدو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې د يو شمېر جالبو تجربو، مشاهدو او پېښو شاهد پاتې کېږي. پس هر څوک که دغه ورسره شته مواد د يو کتاب په بڼه وليکي او له يو بل سره يې شريک کړي؛ همدغه دي چې د يوې ټولنې د عامه پوهاوي سطحه لوړوي، ژبه يې غني کوي، فرهنګ يې ځلاوي. که څه هم استاذ په عيني الفاظو نه و ويلې، خو مفهوم يې تقريباً همداسې و، پس دده د خبرې اړوند، ما سم له واره خپل ځان مخاطب کړ، چې ښا د غضنفر صاحب په خبره که رښتيا همداسې وي؟ بيا نو زه د خپل درې نيمې لسيزې عمر په لړ کې کومې تجربې، مشاهدې لرم؟ يا داسې پيښې مې له سترګو لاندې تېرې شوې چې د هغه راټولول او ليکل مو د ټولنې، ژبې او فرهنګ لپاره ګټور اوسي، واقعاً په ليکلو او لوستلو وارزي؟

له لږ فکر کولو وروسته مې ناڅاپه راپام شو: اووو سړيه! تا خو تقريباً دوې نيمې لسيزې يوه ډېره سخته ناروغي تېره کړې، په دې لړ کې له ډاکترانو علاوه، د لسګونه زيارتونو، ملايانو، کوډګرو، فال بينانانو، ټګمارانو، نجوميانو، پيرانو او بزرګانو اړوند بې شمېره عجيبې، غريبې له بدعت، خرافاتو، طنز او درد ډکې خاطرې لرې. د کليوالي يا پخوانيو خلکو نه د راميرات باورونو له مخې لسګونه ډوله غېرې علمي، غيرې انساني دوکانې او طريقې دربانډې کار شوې. که خدای ج وکړي چې په سم ډول يې راټولې او خپلو هېوادوالو ته ورسولی شې، دا به يقيناً د ټولنې د پوهاوي او فرهنګ لپاره زيات مفيد تمام شي. همغه و چې د ليکلو لپاره مې يې دومره زياته تلوسه راوپارېده، چې د غضنفر صاحب د کتاب مطالعه مې په نيمه کې ورته پرېښوده، د خپل کتاب په ليکلو مې پيل وکړ، چې په پايله کې شاوخوا له يو کال وخت اخيستلو پس، ايله نن وتوانيدم کوم چې ستاسو لاس کې دی (زيارت په زيازت) تر نوم لاندې کتاب مې پرې وليکلو. خدای ج دې وکړي چې د ليکنې طرز او ترتيب مې څه ناڅه

(c) ketabton.com: The Digital Library

صحيح وي، مفهوم مې رسولی وي، زما له هيلې سره سم، وطن او ټولنې ته مو مؤثر ثابت شي. ددې ټولګې له لوستلو وروسته مو هيوادوال په ناپوهۍ سره زيارتونو کې په شرک، بدعت او خرافاتو کې ښکېل نشي، يا زما په شان د ملايانو په نوم کوډګرو، ټګمارانو، فالبينانو.... په بېلا بېل ډول ښکار نشي، پيسې ترې ونه شکوي، وخت يې ضايعه نشي. دغه راز کتاب کې به مو لوستي وي، يا به يې ولولئ، زما غوندې په نورو هېوادوالو ناروغانو مو د پخوانيو رواياتو يا زموږ او تاسو د ټولنې د ناسمو باورنو لمخې، د درملو په نوم ځينې کثيف، مطلق حرام او بې ګټې شيان ونه خوړل شي. له عقل او انسانيت نه لرې، بعضې کاروايۍ پرې انجام نشي. يا هم حداقل ددې ټولګې لوستل مې د لوستونکو لپاره په خپل صحت يې د شکر کولو باعث شي، هم بسنه کوي.

محمدنعيم وردګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ناروغۍ لومړۍ حمله
(د جنسي غړو وهمناک پرسوب)

له نن څخه ۲۴ کاله وړاندې یعنې په ۱۳۷۹ لمریز کال چې شاوخوا د دوولس/ دیارلسو کلونو په عمر وم، پلار مې ایران کې و، سره له دې چې وړوکی وم، د دومره لویو مسئولیتونو جوګه نه وم، لکه را له غاړې شوي چې و، نه پوهېږم زموږ د هغه وخت کورني مجبوریتونه او که څه یې وګڼم؟ پس کولی مې شوی، کنه، د کورنۍ د مشر زوی، مشر ورور په صفت اړ وم، چې د مور په لارښوونه او مرسته تر خپله وسه مې ګوډه ماته د کور د سرپرستۍ سربېره، د خپلې ځمکې دهقاني هم کړې وی، همدا و چې د مني موسم و، په پټیو کې د رېبل شوې شفتلې نه مې له خپل توان سره برابرې ګویندې (د خره بار) جوړولې او کورته مې راوړې.

تېوله ورځ وچلېدم، شفتله مې رانقل کړه؛ مازیګر وروستۍ ګوینده وه، نسبتاً نورو ګویندو ته څه لویه شوه، ځکه شفتله لږه زیاته وه، خو دومره هم نه چې بله ګوینده شوې وی.

په دې وخت کې مو د کشرۍ خاله کوژده شوې وه، واده یې لا نه و شوی، یو ځوان لیور یې میلمه راغلی و، دا ځل مې نوموړی میلمه هم چکري راسره بولی و، کله مې چې ګوینده وتړله، شاوخوا مې وکتل، په بل چا مې سترګې ونه لګېدې چې راسره بار کړې یې وی، سره له دې چې میلمه نوی خېښ و، پاک او اوتو کړی لباس یې په تن و؛ مجبور شوم، د ګویندې د راسره بارولو مرسته مې ترې وغوښته.

نوموړی له ما ډېر مشر له قده لوړ قوي ځوان و. کله مو چې د خره شاته ورجګوله، ګوینده زما په طرف راولوېده، بیا مو هڅه وکړه، دا ځل هم زما زور ونه رسېد، خره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته د پورته کېدو په ځای زما په لور رازانګه شوه، که څه هم ځنګه مې چې وړاندې وویل، دا ځل ګوینده درنه وه، مګر دومره هم نه چې له یو بل کس سره په ګډه یې خره ته پورته نکړای شم. هېڅ نه پوهېدم چې ولې مې زور نه رسېږي؟

بزګران او کلیوال خلک پوهېږي، د ګوینديې پورته کول یوه خاصه طریقه او چل غواړي؛ یو لاس د ګوینديې تر ګوینده چوب (لرګي) لاندې کېږي، بل لاس تر ګوینده تاوېږي، وړاندې چربل یا پړی نیسي، بیا یې پورته کوي، چې په دې بڼه اسانه په خره بارېږي. خو زه چې کله په دریېیم ځل ورته متوجه شوم، میلمه مو دواړه لاسونه تر ګوینده چوب لاندې کول، له ګوینديې یې لاس نه تاواوه. که څه هم اطرافي کلیوال سړی و، طبعاً د ګوینديې په پورته کېدو او بارېدو به پوهېده؛ خو فکر کړم دا کار یې له دې امله کاوه، چې جامې یې خیرنې نشي.

همدا و چې د ګوینديې زور ټول په ما راتلو او هر ځل راباندې رالوېده.

خو بنه و دی هم ستړی شو، په دې دریېیم ځل مخکې له دې چې زه ورته ووایم، له ګوینديې یې لاس تاو کړ، په خره مو بار کړه. ده یې جامې ټک وهلې، ما په خره پسې ګوینده نیولې وه، راروان شوو.

د کور او ځمکې ترمنځ مو نسبتاً ډېره لار وه، د هغه سیمې خلکو ته معلومات شته، ځمکه مو صالح خیلو او کور مو انبوخاک کې و، تقریباً پنځه، شپږ کیلو متره فاصیله راځي تر نیمی (دلیل چل) پورې چې راغلو، د پښو قات کې تناسلي غړي (مایې) مې څه درنه او پړسېدلي احساس کړل، خو لاس مې بند و، کتلی مې نشوی. کرار کرار یې دروندوالی او پړسوب زیاتېده، ان تر دې چې د پښو حرکت مې یې محدود کړ، له

(c) ketabton.com: The Digital Library

ميلمه شرمېدم، نشوی مې ورته ويلی چې ماته داسې مشکل راجوړ دی، دا ګوينده ونيسه.

د څه نورې لارې په وهلو سره داسې حالت ته ورسېدم، چې هم مې ګوينده تکيه کړې وه؛ هم مې ځان پسې راکاږه، که څه هم درد يې نه لاره، صرف ډېرې درنې شوې او زنګانونه پکې بندېدل، قدم نه ورسره اخيستل کېده.

دا مهال مو مورني بابا په خپل کور کې يو، دوه اطاقونه راکړي و، هلته اوسيدو، خپل کور مو په زاړه کلي کې و، زلزلې وران کړی و. خو بيا هم ځيني اطاقونه لږ پکې جوړ و، شفتله مې همغه زاړه کور ته وړه؛ چې راورسېدو ګوينده مې له خره واړوه، هاخوا کنډوالې ته ولاړم، چې ګنډه کې مې وروکتل، وضعيت مې بېخي خراب و، سره له دې چې درد يې لا هم نه کاوه، خو پړسوب يې بېخي زيات وو.

يقين وکړئ، د مايو (هګيو) ککوړه مې د يو برابر ديګ يا چايبر په اندازه پړسېدلې وه. له وېرې او وارخطايۍ په ژړا شوم. ورغلم له مور سره مې راز شريک کړ، مور مې هم د حالت په ليدو ډېره وارخطا شوه، سم له لاسه يې سترګې رالندې شوې. خو دا چې يو خوا مې پلار ايران کې و، بلخوا قريب شپه راداخله وه، شفاخانې هم لنډې نه وې، نه د اوس په شان پرېمانه موټر و. پس طبعاً د هرې مور چې زما په شان جوړ، روغ مشر او دست يار زوی يو ناڅاپه داسې سخت او خطرناک ناروغ شي، د مورنۍ عاطفې له مخې د خپګان او وېرې په حد کې به يې د عاجلې درملنې په پار هر خوا ډېرې لاالهانده منډې وکړي. په هېڅ صورت نشي کولی چې تر سهاره يا هم ډاکتر ته د تګ زمينې تر مهيا کېدو آرامه کيني. دغه و چې زما مور هم په لمړي قدم کې زموږ په ديوال شريکه ګاونډۍ (..... انا) چيغه ګډه کړه، الله ج دې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وبښي ډېره مهربانه او د وخت تجربه کاره ښځه وه، نه پوهېږم چې زما ناروغۍ ته يې څه نوم ورکړ؟ مور ته مې يې وويل: جنسي غړي يا پړسېدلي اندامونه يې د غوايه په تازه او تودو خوشايو کې پټ کړه.

سربېره ددې چې زه له ډېر وړکتوبه، د داسې مردارو شيانو په وړاندې خورا حساس وم؛ زښته زياته کرکه به مې ترې کېده، هېڅ مې اروا نه منله، چې په بدن مې لانده خوشايه کېږدم.

خو بدبختانه بله لاره نه وه، زموږ د دوستانو له جملې، د معلم حضرت الله، خدای ښلې او هر چا په غم شريکه مورکۍ مو په جريان کې واچوله، چون موږ مالداري نه لرله، دوی به تل غواوې او د ځمکو د قولبې لپاره جوړه غوايان ساتل، يو ساعت وروسته يې په يوه وړوکي تش کې ښه ډېر تازه او ګرم د غوايانو خوشايه راوليږل، د شپې له ډوډۍ خوړلو وروسته مې مور په دهلېزه کې د توشکې په سر، د ترپال ټوټه راته هوار کړه؛ له پاسه زه پرې څملاستم، کم او زيات نيم من خوشايه مې يې په مايؤ او سپاخه راکېښودل، ښې يې پکې پټې کړې.

دا چې يو خوا خپله مائې ډېرې پړسېدلې وې، بلخوا نژدې نيم من خوشايه شول، ټوله شپه لکه د غولکې (لندې) لاستی دوه شاخه پروت وم.

دا يې هم په هر حال ډېر بد بوی يې لګېده، تر سهاره مې سترګې پټې نه کړې، سهار مو چې خوشايه لرې کړل، د شيانو پړسوب په همغه خپل حال و، هېڅ کومه بهتري نه وه پکې راغلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپین کلینک

د خوشيو د شپې له تېرېدو او بې نتيجه ګۍ وروسته يې، سهار مو چې چای وخواړه، مور مې د سيدآباد ولسوالۍ اړوند شنيز په سيمه کې د سپين کلينک په نوم روغتون ته بوتلم، هغه وخت سرک خراب و، نوموړی روغتون زموږ له کوره د موټر په مزل تقريباً يو ساعت يا له دې هم لرې و. د نوبت په رارسېدو سره د ډاکتر معاينه خانې ته ورننوتلو، چېرکټ کې پرېوتلم، ډاکتر مې ناڅاپه پرتوګ وښوياوه، تناسلي غړي مې يې لوڅ کړل، دا چې يو خوا ماشوم وم، بلخوا کليوال شرم ګير هلک وم او نه هم له دې مخکې د داسې واقعې سره مخ شوی وم.

د پرتوګ ښويول د ټوپک د ډز غوندې بد راباندې ولګېدل، زر مې لاسونه ورواچول، واپس مې راکش کړ، په ژړا شوم، له چېرکټ نه د راښکته کېدو هڅې مې شروع کړې، ډاکتران دوه شول، په زور يې وکتلم، د بستر يې راته ووېل، ما لا هم ژړل، مور ته مې وېل: کور ته ځو، بستر کيږم نه.

مور مې سره ددې چې سم يې راسره ژړل، کله به غوسه شوه، کله به يې دلاسا کولم، له مور سره په جنجال مې ډاکتران هم راته په قهر شول.

بالاخره بستر يې کړم. سربيره له دې چې د هر ځل پرتوګ ښويولو سره مې د چا خبره له شرمه غوښې توئيدې، د ډاکترانو سره مې جنجال کاوه، خو دوی په زور و، که په رضا خپل کار مخ ته وړه. له پړسېدلو تناسولي غړو يې سپينه طبي بنداژ ته ورته کشي لته کلکه راوپيچله، فشار يې پرې ورووړه او ورسره يې عفونت ضد دواګانې راته شروع کړې، تر پنځه ورځې دوا استعمالولو وروسته ښه شوم؛ د مايو کڅوړه کې ټولې شوې اوبه ووتلې، تقريباً خپل نورمال حالت ته ورسېدې. په شپږمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورځ يې له بستر نه راويستلو، د کور لپاره يې يوه نسخه دوا راته وليکه، په ټوله خوشحالۍ له شفاخانې د کور په لور راروان شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نعيم چوره دی

له بدمرغه د جنسي غړو په پړسوب او روغتون کې د بستر په خبرېدو سره مې کلي، کور کې آوازه راپسې خوره شوې وه، چې نعيم چوره دی. دا خبره د لويانو تر څنګ د همزولو او ملګرو په شمول مې، د ټولو غټو او وړو هلکانو تر غوږونو رسېدلې وه. درحالې کې چې ماته دا د چوره توب خبره هم ډېره له عيب او شرم نه ډکه ښکارېده؛ تنها ماته نه، ددې نورو هلکانو په اند هم يوه ډېره عيبجنه او شرماور ناروغي وه.

پس چا به چې د چوره توب خبره رايادە کړه، يا به په خپلو کې سره وپسنېدل، ځينو خو به له مسخنده دا کار کاوه؛ زما رنګ به له خجالته تک سور واوښت، ورسره په جنګ به شوم. که څه هم له روغتون نه ډېر خوشحاله راغلم، خو کلي کې د چوره توب هنګامې راپسې خورېدو ښيخي ډېر خپه کړم؛ تر ماښامه مې له ځينو بې احساسه او شوخو هلکانو سره ناندرۍ پرې ووهلې، چې دوی به په يو او بل رنګ تمسخوري د چوره توب په تور تورنولمه، ما به له ځان نه دفاع کوله؛ چې ګواکي چوره نه يم.

د شپې هم هېڅ خوب نه راتلو، تر نيمې شپې مې دا چورتونه وهل چې څنګه د چوره توب نوم، يا دې هلکانو راباندې کړی شک له ځان نه لرې کړم؟ خو هسې مې شپه شبګيره کړه، هېڅ کومه معقوله طريقه مې ذهن ته رانغله.

سهار شو له چای خوړلو وروسته يعنې په دويمه ورځ چې له کوره راووتم، زما په سن يا څه لويو او وړو کليوالو هلکانو مو د تل په څېر د کلي منځ کې جال درولی و، وليبال يې واهه، دا چې زه له ناروغۍ مخکې هم د وليبالرو ددې يو ټيم ښه فعال غړی وم، نو همدا مې ډېره ښه موقع وګڼله، هېڅ قدم مې ونه نيوه، له ورسېدلو سره سم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ميدان ته ورښکته شوم، څنګه چې يو خوا ماشومتوب هسې هم د بېغورۍ دور دی، پرون که په هر حال وم، نن مې له خيال او فکره وتلي و، بلخوا مې په ولیبال کولو سره هدف د خپل چوره توب په اړه د هلکانو ذهنيت بدلول و، ګويا چوره سړی خو سپورت او واليبال نشي کولی، زه چې داسې بې باکه ميدان ته ښکته کېږم، نو دا معنا چې چوره نه يم.

اما بدبختانه تر څو دقيقې توپ بازۍ کولو وروسته مې حالت بيا ښه نشو، د پښو قات کې مې دروند والی احساس کړ، سره له دې، څه وخت نور هم ميدان کې پاتې شوم؛ کله چې ميدانونه تبديل شول، زه د اوبو څښلو په بهانه ترې راووتم. کور ته چې راغلم، مور مې د وضعيت په ليدو هم خفه شوه، هم د راباندې پراته ګرد او دوړو نه پوه شوه چې ولیبال يې کړی، چپلکې ته يې لاس کړ، يو څو يې رانه تېرې کړې، سم يې وسونګوم. سبا بيا د شنيز کلينيک ته ولاړو، کوم چې لمړی ځل مې درملنه پکې شوې وه.

لنډه دا چې د آته ورځې بستر په موده کې يې هر څومره خوارۍ راباندې وکړې، دا ځل د سپين کلينک درملنې هم کار ورنکړ، د تناسلي غړو پړسوب په خپل حال و، نااميده کور ته ترې راغلو، ترڅو کابل ته د تلو او په لويو روغتونونو کې د درملنې لپاره مو پيسې پيدا کولې، د کليوالو تجربه کارو ښځو او سپين ږيرو ډول، ډول درلميزې توصيې مو عملي کولې، مګر کومه پايده يې نه لرله، بالاخره کابل ته راغلو، کابل کې مو د دوستانو له جملې يوه زړه ښځه چې اوس وفات ده، خدای ج دې وبښي، راسره همکاره شوه، د وزير اکبر خان صحت طفل (ماشومانو روغتون) ته يې ور روان کړم. د روغتون دروازې ته په رسېدو سره مې له رنګ نه وينه وتښتوه، سترګې مې راډکې شوې؛ چون زه لکه نور معاشومان له پيچکاريو او ترخو دوګانو له خوړلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه وېرېدم؛ زما يوازينۍ ستونزه دا وه، چې د ډاکترانو لخوا مې د پرتوګ په ښويولو او جنسي غړو په ليدو ډېر زيات شرمېدم، ښځي مې له زغمه پورته وه. خو په هر راز ډاکترانو تر ليدني وروسته بستر خط راکړو، بستر خط په ما ډېر وغمېده، چې ګواکي بستر کې خو که پروت يم، دم ساعت به يو ډاکتر يا ډاکتره راځي، پرتوګ به مې ښويوي، عزت او ابرو به مې وړي.

همدا و له معاينه خانې چې راووتلو، بستر خط مې وشکاوه، د مور مې چې راپام شو، ډېره زياته راته غوسه او وارخطا شوه، چې اوس به څه کېږي؟ خو راسره تللې تکړه سپين سرې انا باجورئته او هر چا سره په خبره پوه، قناعت ورکوونکې ميرمن وه؛ واپس ډاکتر ته ورغله، څه عذر يې ورته وکړ، بل بستر خط يې ترې راوړ، پنځلس ورځې روغتون کې بستر وم، څنګه مې چې وړاندې ووېل، روغتون د ماشومانو لپاره ځانګړی و، نارينه نه و پکې، له هر ماشوم سره يې خپله مور پايواز وه، ډاکترانې يې هم اکثريت ښځې وې، دلته يې هم د عفونت ضد دواګانې او سيروم راته شروع کړل، ولې چې دوی زما ناروغي د وينې د چرک له کبله ګڼله، د دوا تر څنګ يې يو کش طبي نيکر هم راته توصيه کړی و، شاوخوا شل شپې مې روغتون کې تېرې کړې، کومه فايده يې ونکړه، نور ډاکتران هم پوه شول چې تشخيص مو سم نه دی او له دې هاخوا يې څه کولی هم نشوی، دغه و چې مور ته مې يې وويل: دلته يې علاج نه کېږي پېښور ته يې بوځئ.

واپس ناروغ خپل کور ته راغلم، پلار مې لا هم ايران کې و، بل مو داسې څوک نه لرل، چې پېښور ته د بېولو په اندازه مالي او فزيکي مرسته يې راسره کړې وی. که څه هم مورنی بابا مې ډېر مهربانه سړی و؛ ان خپل کور يې راسره نيم کړی وو، دغه راز خپله ځمکه يې نه لرله، د نورو خلکو ځمکې به يې په اجاره نيولې، له همغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځمکونه په لاس ورغلو حاصلاتو نه يې زموږ سره تر خپل نهايي وسه کومک کاوه؛ مګر دومره يې هم په تاوان نه و پوره، چې پېښور ته يې بېولی وی.

پس تر هغو چې پېښور ته د بېولو سړی او مالي توانائي مو پيدا کاوه، ډېر وخت ووتلو. خو الحمدالله ځنګه مې چې اولو کې ووېل، د شيانو پړسوب که ورځ تر بلې بدتر کېدو هم، اما له يو نيم وخت پرته چې پام به مې نه و، پښې به مې ډېرې جوختې او نژدې کېښودې، د ورانونو فشار به پرې ورغلو درد به يې وکړ، نور دوام دار درد يې نه کاوه، يو کش نېکر به مې آغوست، مکتب، باغ، جومات ته له تلو راتلو نه وم لويدلی، صرف په يو څه ډېر زهير وم، هغه دا چې ولاړ يا روان به وم، د پښو د قات په برابر لمن به مې په فوکانه وار ډول پورته ولاړه وه، په ډېره اسانۍ يې د خلکو توجو رااړوله، خاصتاً کله به چې باد مخامخ و.

مور مې دا حال نشوی زغملی، نه يې زړه صبر کاوه، پس تر خپله وسه، وسه هره ورځ به مې يې په يو نوعه نه، يو نوعه د صحت يابۍ هڅې کولې، که به چا کومه يوناني يا ګياهي دوا ورښودلې وه، يا به يې زيارت او ملا ورپه ګوته کړی و، په سبا به يې هغه خبرې ته د عمل جامې ورآغوستې.

چې په دې لړ کې يوه ورځ يې په ظاهر جان اخندزاده اودې راته وکړې، شين رنګی نيل يې راته دم کړ، د هر لمر خاته او لمر لويده په مهال به مې د اوداسه په لرلو او کلمې په ويلو سره تر ناروغو او پړسېدلو اندامونو تاواوه؛ شنې کرښې به يې پرې پاتې کېدې، څه غذايي پرهېز مې هم ورسره ساتلو، فکر کړم. يوويشت ورځې مې دا کار تطبق کړ، مګر کومه فايده يې ونکړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بيا يې د شنيز دره کې په دم او دعا مشهورو آغاصاحب خېلو اودې راته وکړې، دا هم همغه د ظاهر جان اخندزاده غوندې دم شوی نيل و، تقريباً په همغه طريقه کارېده. ددې له بې نتيجه ګۍ وروسته يې د شاه قلندر زيارتونو ته بوتلم، د يادو زيارتونو طريقه داسې وه چې ناروغ ماشوم به د خپلې نسبې او منجاورانو لخوا په زور د څو دقيقو لپاره تکي تنها پکې ايسارېده، دغه قيامت يې په ما هم تېر کړ، ښې بغارې مې پکې وکړې، خو له دې سره مې هم کوم درد دوا نشو.

د څو ورځو تر تېرېدو وروسته يې د خوات درې د ګلي په کلي کې يو فال کتونکي او تعويذ ګر ته وروستلم، فالي ويل: هلک باندې کوډې شوې، په ايستلو سره يې يوه توره چرګه او ورسره که څه هم اوس مې دقيق نه دي ياد، ولې چې يو خوا وړوکی وم، بل ډېر کالونه تېر شوي، اما دومره مې ياد دي چې د تورې چرګې سربېره نسبت زموږ وس ته، ډېرې پيسې يې هم وغوښتې.

مګر کله چې پوه شو، زما د مطالبې په اندازه پيسې نشته ورسره؛ له کوډو ايستلو پرته روانېږي.

پس په دې بهانه چې له لرې ځای نه راغلي ياست او يوه سياه سره او ماشوم يئ، زړه مې دربانديې وسوځېده، کني زه چې تاسو ته د کوډو د بې اثره کولو کوم تعويذ ليکم، دا د زعفرانو او آب شوې طلا په ګډ شوي، يا مخلوط رنګ ليکل کېږي، دا رنګونه دلته نه پيداکېږي، له مصر نه راځي، ډېر قيمتي او ندرت دي، دغه پيسې چې ما درنه وغوښتې، زه يې جيب کې نه اچوم، ايله واپس همدومره رنګ پرې وشي، چې تاسو ته يې مصرفوم، په عادي رنګ د ليکل شو تعويذونو خو د کوډو او طلسم په له منځه وړلو او خنثا کولو وس نه رسيږي. مګر اوس مو همداسې هم نشم لېږلی، د خدای ج

(c) ketabton.com: The Digital Library

قهر به وشي. په همدې راسر شته ۵۰۰ افغانيو يې قناعت وکړ، د کوډو د له منځه وړلو يا بې اثر کولو تعويذ يې راته وليکه، خوشحاله ترې راروان شو، فکر مو کاوه، چې د درملنې اصلي ځاى مو نن پيدا کړو، کوم چا چې په ما کوډې کړې وې، مور مې لحظه په لحظه ښکنځل او ښېراوې ورته کولې، خپلو خپلوانو، ګاونډيانو کې به يې کله په يوه، کله بل کس د کوډې کونکي / کونکې ګومان راتلو، خو زموږ د هيلې خلاف ډېرې شپې ورځې تېرې شوې، مګر په صحت کې مې کومه ذره ښه والى رانغى.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېر نجس سړی يې

د زعفرانو او آب شوې طلاء په مخلوط شوي رنګ د ليکلي تعويذ نه مو له طمعې پرې کېدو وروسته، د وردګو اړوند دايمرداد ولسولۍ چتو په کلي کې د ملا خان محمد ډېر صفتونه او توصيفونه کېدل؛ چې ګويا د هر ډول ناروغۍ لپاره ټيک او پټرۍ دی.

لنډه دا چې ورغلو، ملا صاحب ته له لرې، لرې سيمو ډېر ناروغان راغلي و، خصوصاً هغه ناروغان چې بېرانېدل، يعني پېريان به پرې ناست و، نوموړي پېرياني ناروغان به يې چې پايوازانو د ملا اطاق ته ورننيستل، ملا صاحب به په بېلا، بېلو سزاګانو رسول، څوک يې په لښتو وهل، د چا د ګوتو په قاتونو کې به يې قلم ورکړ، پرې تخته به يې کړې، همداسې نور قسما قسم يې مجازات کول؛ غږ يې بېرون انتظار خانې ته راتلو، د ناروغ کس به يې سمې چيغې پرې جګې کړې. البته د ملا په خبره او د خلکو په باور جزا ناروغ ته نه، بلکې په ناروغ ناستو پېريانو ته ورکول کېده، تر څو له ناروغ نه جګ شي، پس چيغې هم که هر څو د ناروغ له خولې وتلې، يا يې له درد څېره توره او شنه کېده، دا هر څه د پېرايانو حال ګڼل کېده.

د نوبت په رارسېدو سره يې زه هم اطاق ته ورننوتلم، څنګه چې د نوموړي ملا په اړه د سيمې په سطحه د عامو خلکو ذهنيت او يقين داسې و: چې علم غيب لري يا يې پېريان ورته وايي، کوم ناروغ چې ورشي، مخ کې يې کېني، د هغه وړاندې، وروسته ټول ګناهونه او اعمال ورمعلومېږي.

عيني حال کې ملا به هم په خپلو سکناتو او خبرو کې ناروغ ته داسې ښوده، چې ګواکې رښتيا هم په ټولو کړو ګناهونو او بديو دې خبر يم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له دې کبله کله به چې کوم ناروغ ورغی، ملا به لمړی ښه پوچ او سپک ورته ووېل، ښکنځلي به يې ورته وکړې، چې ګويا ډېر لوی ګنهګار، بد عمله او رزيل انسان يې. ناروغ به سترګې ښکته اچولې وې، پټه خوله غلی به ناست و. چون وېرېدو، زړه کې به ورتېرېده، چې دا ښکنځل، بد او رد يې هم خير، هسې نه اوس مې ددې پلار، ورور يا مور په مخ کې هغه پلانکی يا بستانکی ګناه رايادة کړي، په شرمو به مې وشرموي. ولې چې طبعاً هېڅ انسان بې ګناه نه دی، زما د لاس په لاس کې نيوه سره يې راته کړل: د کوم ځای يې؟ په ټيټ آواز او عاجرانه لهجه مې د خپل کلي نوم ورته واخيست: د انبوخاک!

ملا راغبرګه کړه: انبوخاکيه! ډېر نجس سړی يې.

په دې خبرې سره مې يې د تېر ژوند خپل ځيني نسبتاً لوی ګناهونه پرله پسې ياد ته راغلل، زړه کې راتېره شوه: ممکن د هغه يا هغه او يا هم هغه ګناه له وجې به راته وايي چې نجس سړی يې.

سترګې مې لا هم ښکته واچولې، غږ مې ونکړ، زړه مې دربېده، چې نور به څه وايي؟ مګر ښه و نور تحقير مې يې ونکړ، د ناروغۍ په اړه مې يې وېل: ستا يوازنۍ دوا دا ده، چې څلور د پسونو سرونه په يو لوی ديګ بخار کې دومره پاخه کړې، چې ان هډوکي يې هم پکې وشړېږي (نرم) شي، بيا يې له ديګ بخار نه راوباسئ، په يوه آونګ کې يې غوښه او هډوکي يو ځای د آونګ په سوټي دومره ووهئ، ترڅو چې ښه سره حل او مخلوط شي، وروسته د څلورويشتو ساعتونو لپاره د پښو له ګوتونه د نامه تر غوټۍ ټول ځان پکې پټ کړه، همداسې دويمه، دربيمه ان تر پنځو مياشتو هره مياشت بايد يو ځل دا کار تکرار کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه راز له مورږ سره مو يو سپينږيری کليوال هم تللی و، سترګو يې ديد نه لاره، هغه ته يې ووېل: يو دانه بوبوتتی (هدهد) ووله، بيا يې ځلوينبت ورځې تر يوه تيږه لاندې کړه، چې ښه وچ شو، ماښوکه يې ترې غوڅه کړه، سلايي ترې جوړ کړه، د سلايي تر جوړولو وروسته، له څلورو ښېلو ښېلو لارو يو موټی خاورې راټولې کړه، د اوو ځاه ګانو په اوبو يې خيشتې کړه، بيا يې لمر ته کېږده، چې ښې وچې شوې، اونګ کې يې ميده کړه، څلويښت هفتې سترګې پرې توري کړه، ديد به دې پيدا شي.

يو بل کس چې ورور يې ايران کې ديدو (لنډغر) شوی و، کورته نه راتلو، ملا تعويذ ورته وکړ، د استعمال د ترتيب او توصېې په پار يې ورته ويل: دا به د يوې لوې ونې تر ټولو جګ شاخ کې راځوړند کړې، څومره يې چې زيات شمال وهي او خوځوي، همغومره به دې د ورور توجه د وطن په لور زياته او زر به کور ته راشي.

همداسې بيلا بېلې دواګانې او طريقې يې خلکو ته ښودې.

زما د دوا جنجال ډېر و، نه مو داسې ديګ بخار پيدا کولی شوی، چې څلور د پسونو سرونه پکې ځای وی، بلخوا مياشت په مياشت تکرار يې هم لانجه مند و، همدا و چې ددې دوا کول هغه وخت رانه پاتې شول، څو کالونه وروسته د سهوليت او امکاناتو په مهيا کېدو سره مې مور دا ارمان هم په زړه پرې نښود، د نوموړې ملا له لارښونې سره سم، د پسونو د سر دوايي يې هم يو ځل راباندې تطبيق کړه، خو دا چې کومه ذره ګټه يې ونکړه، تکرار يې هم ورته بې فايدې ښکاره شو، دغه و چې نور ترې تېره شوه.

معنا د ناروغۍ په لمړيو مراحلو او مياشتو کې تر هغه چې پلار مې له ايرانه راتلو، يا مې پېښور ته د تلو زمينه مساعدې ده، تر خپله وسه همدې خپل چارچاپېر او سيمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې مو د درملنې په پار پورته يادو بېلګو ته ورته ډېرې نورې هيله بښوونکې او عقيدوي چارې تطبيقولې، ولې هېڅ شي پايده نه کوله، برخلاف ورځ تر بلې مې ناروغي لا زياتېده.

دغه و چې د کال په تېرېدو سره د جنسي غړو د پړسوب سربېره، لمړی چپه پښه او بيا ښو مياشتې وروسته مې ښۍ پښه هم وپړسېده. په دې وخت کې مې پلار هم له ايران نه راغی، مګر پېښور ته د تلو وس مو لا هم نه لاره.

اما پلار مې د کابل په ډاکترانو يو ځل بيا راتاو کړم، شاوخوا شل شپې د ابن سينا صدري روغتون کې بستر وم، د ښار په بېلا بيلو برخو او باوري صحي مرکزونو کې يې معاينات راباندې کول، د ټولو معايناتو تر کولو وروسته مې هم ډاکترانو ته قاطع تشخص په لاس ورنغی، يوازې د شک او علايمو له مخې يې د (ليور سلېز) ځيګر د ناروغی تداوي راته شروع کړه، شل شپې وروسته په مرض کې د کوم مثبت بدلون د نه راتلو له وجې پوه شول، چې تشخيص مو ناسم دی، نور نو دوی ته هم کومه چاره نه وه ورپاتې. بالاخره غيرې مستقيم د خپلې ناکامی په منلو سره يې، دوئ هم پاکستان ته د تلو راته ووېل، يو وار بيا هم لکه يو کال وړاندې د کابل له صحي مرکزونو او ډاکترانو ناهيلي د کور په لور روان شو. نور نو تر هغو چې د زردالیو د باغ ميوه مو پخېده او بيا مو پلورله په پيسو يې پېښور ته تلو، په دې هيله چې که پېښور ته له تللو مخکې مو الله ج په همدې خپل وطن يو سبب وکړي، يو ځل بيا مو ملايانو، زيارتونو، حکيمانو..... ته مخه کړه.

خو ښنګه چې د تېر يو کال په جريان کې د خپلې سيمې او نژدې منطقو زيارتونه، ملايان، کوډګر، فال بينان، ټګان او حکيمان... مې مور راباندې راکتلي و، پلار مې،

(c) ketabton.com: The Digital Library

<u>زيارت په زيارت</u>

د هېواد د لرې ولاياتو او سيمو په سطحه چېرته به چې چا د کوم زيارت، ملا، حکيم.... صفت ورته وکړ، په سبا بله ورځ به پسې ور روان شوو.

تاسو راځئ ملګرتيا مې وکړئ، په نوبت سره يې د هر يوه کيسه درته راخلم، خورا عجيبې غريبې به در واوروم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شفاء بخشه چينه

له پلار سره يو ځل بيا ملايانو، زيارتونو... ته د مخه کولو په بهير کې لمړی د غزني زيارتونو ته لاړو، که څه هم د شيانو او پښو پړسوب به مې نسبت ژمي ته اوړی زيات و، خو په اوړي کې به يې درد نه کاوه، د يخ موسم په رارسېدو سره به يې درد هم شروع کړ، دا مهال هم تقريباً ژمی تېر و، اما لا هم شپې ورځې يخې وې، زما په بدن يې اثر پروت و، پښې مې خوږېدې، له ټکټکو پرته نشوی ګرځېدلای، ممکن ليدلي مو وي، د غزني زيارتونه يو له بل نه ډېر لرې او هر يو يې جلا، جلا د دنګ غره په سر دی، تر کوم ځايه به چې موټر ورختلی شوی، موټر کې به ورغلو، له هغې وروسته به د ټکټکو په مرسته کرار کرار په ډېر زحمت ورختلم، يو ځای خو مې بېخي له وس تېره شوه، بيا مې پلار شاه راته ووهله، په شاه يې وروخېژوم، د نوموړو زيارتونو له جملې يو يې د پيريانو په زيارت مشهور و، اکثريت پېرياني او اثري ناروغان ورته راتلل، نه پوهېږم چې اوس به يې هم همغه قاعده وي کنه؟ څنګه مې چې وړاندې د شاه قلندر د زيارت کيسه وکړه، ددې زيارت د کولو اصول او ترتيب هم داسې و، چې ناروغ کس به پرته له پايوازه تک تنها د څو دقيقو لپاره په توره تياره زيارت کې ايسارېده، ځينې کسان تکړه و، څه به نه پرې کېدل، واپس به له زيارته جوړ راووتل، خو په ځينو کسانو پسې به چې دروازه رابنده او توره تاريکي به يې ځان يوازې ايسار احساس کړ، چيغې به يې کړې ان تر دې چې له ډېرو چيغو به يې نفس پاک ودرېده، بې هوشه به شو، پس له هغو به يې دروازه ورخلاصه کړه، بې حاله په دوو، دريو کسانو ځنځولی به يې له زيارت نه راويست.

(c) ketabton.com: The Digital Library

عام باور دا و، کوم څوک چې پیریاني، صوبیاني نه وي یا مورزادي، له وړوکوالي اثري مشکل ونه لري؛ په زیارت کې د ایسارېدو په مهال هېڅ ستونزه نه ورپېښېږي. واپس جوړ او روغ ترې راوځي، ولې کوم کسان چې یاد مشکلات یا ناروغۍ ولري، په زیارت کې د بندېدو، په وخت د زیارت لوی او زورور پېریان حمله پرې کوي، لمړی په کس یا ناروغ باندې ناست پېریان او جنیات رانیسي، زیارت کې یې تړي او بیا یې د چا خبره شنو لښتو ته اچوي، دومره یې ټکوي، چې په نتیجه کې یې په ناروغ باندې د ناستو پیریانو د چیغو له وېرې ناروغ بې هوشه کېږي، ګواکي فقط له خولې د ناروغ راوځي، کنې نور واقعیت کې دا چیغې ناروغ نه بلکې په ناروغ ناست پېریان وهي، کوم چې لاسونه او پښې تړلي د زیارت د پېریانو تر وهلو او ټکولو لاندې دي.

لنډه دا کله چې ناروغ له زیارت نه تر رایستلو وروسته په هوش راشي، نور نو د عامو ذهنیتونو له عینکو ناروغ کس، هغه زیارت ته تر ننوتلو مخکې ناروغ نه دی، مانا پېریان، صوبیان، کافر، مسلمان یا هر قسم جنیاتو چې راګیر کړی و، زیارت کې د نیکو او ډېرو زورورو جنیاتو لخوا ترې جلا شول او ښه جانانه سزا هم ورکړل شوه، ترڅو اینده کې هم نوموړي کس ته د ورتللو او ځورولو جرئت یې ونکړي.

والله علم زیارت کې د ځینو کسانو د لوېدو او بې هوشه کېدو راز به څه و؟ طبعاً هر څوک به د خپل فکر، پوهې او عقیدې اړوند بېلا بېل تعبیرونه ترې لري.

ولې زه چې فکر کوم، د یاد زیارت په اړه له وړاندې ډېر وهمناک ذهنیت خپور و. کوم خلک به چې ورننوتل مخکې له مخکې به یې مورال له لاسه ورکړی و، پښې به یې لړزېدې، په ډېر وهم او ترس ورداخلېدل، پس د کومو کسانو چې عصاب کمزوري و، یا یې رواني ستونزې لرلې، د دروازې پسې رابندېدو او زیارت کې د تیاره کېدو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په مهال يې ذهناً ډېرې وحشتناکې بلاوې او پېريان په ځان باندې د حمله کولو په حال کې تصورول. همدا وه چې لمړی به يې له ډېرې وېرې په ټول زور چيغې وهلې، بالاخره عصبي شوک ته تلل او بې هوشه کېدل. چون زه خپله چې هېڅ جنياتي ستونزې مې هم نه لرلې، له ورننوتلو مخکې ډېر سخت ترې وېرېدم، له ډاره مې زيارته له ننوتلو وړاندې، سره د سختې مريضۍ او تکلف مې لمړی د کوزې په يخو اوبو اودس او بيا دوه رکعاته لمونځ وکړ، خو لا هم په توره تياره زيارت کې د ايسارېدو په مهال مې ګرد چاپېر رانه تاو ډېرې خطرناکې بلاوې او پېريان تصورول، که څو شېبې نور دروازه نه وی خلاصه شوې، زما هم کار خلاص و.

که څه هم زياتره خلک لا هم د ډېر زورور زيارت په صفت په ټول احترام ورته قايل دي، ډېره قوي عقيده پرې لري، پس طبعاً د دوی د پاخه باور او عقيدې سره ناسم زما نظر به درونند پرې تمام شي، له دوی بښنه غواړم.

دغه راز يو بل زيارت ته ولاړو، چې دې هم په يو ډېر جګ غره کې موقعيت لاره، د نوموړي زيارت له ګومبتې لږ ښکته يوه چينه وه، ناروغان به له زيارت کولو وروسته راتلل، چينه کې به يې حمام کاوه، ځکه د زيارت کوونکو د عقيدې له مخې ددې چينې اوبه عادي اوبه نه وې، شفاء بخش وې، د حمام په کولو سره يې له بدن نه هر نوع مرض مينځل کېده.

زه چې يو خوا ډېر ستړی او مريض وم، بلخوا د يخ په وړاندې ډېر حساس وم، دردونه مې يې زياتول، دا موسم او د چينې اوبه هم ډېرې يخې وې، ومې نشوای کولای، چې حمام پرې وکړم، صرف مخ او لاس مې پرې پرېمنځل، په لندو لاسونو مې سر، ګېډه او تر ګونډو پورې پښې مسح کړې، دغه راز ځينې نورو سختو مريضانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

او ښځو چې حمام به يې نشواى پرې کولاى، یوازې مخ او لاسو به يې مينځل، نور بدن يې په لندو لاسونو مسح کاوه. خو ډېرى کسانو ته بیا دې سپک کار خوند نه ورکاوه، یا يې یقین نه کېده، چې یوازې د لاس، مخ په مينځلو او نور بدن په مسح دې، د چینې د ابو له پوره فیض او برکته برخمن او شفایاب شي.

دا و چې لباسونه به يې ورته ويستل، په همدې شنه یخه کې به يې د چینې په یخو زنګکي اوبو کې ځانونه ورواچول، یا به پکې کېناستل، یوخوا يې له ډېره یخه ته وا ساه وځي، لويې لويې سلګۍ به يې کولې، بلخوا به يې ډکه ډکه لوټه یخې اوبه په سر تشوې.

دغه راز په نورو زیارتونو کې هم الله ج دې مغفرت وکړي، زموږ په شمول خلکو په بېلا بېل ډول آزاد او ښکاره شرک، بدعات او خرافاتي ناروا اعمال تر سره کول، د الله ج په ځای له زیارتونو شفا غوښتل کېده، ناروغانو د سجدې په بڼه خپل تندي په قبرونو لګول، شناختو کې میخونه وهل کېدل، مړیو ته مو تیرې ورټکولې، په قبر د چارپېرې پنجرې داخل ته پیسې ورغورځول کېدې، د زیارت په سر ایښې مالګه ځکل، وینه تويول، شمعې بلول او ډېرى داسې نورې نامشروع کړنې ترسره کېدې، له بده مرغه تر کومه چې خبربېږم، لا هم همغه زوړ ملا او زړې تراویح دي. خو په هر صورت لنډه دا چې غزني کې مې ټول ټال شپږ، اوه زیارتونه وکړل، مګر د روپۍ درد مې پرې درمان نشو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شينوارو شپه

د غزني له زيارتونو څه وخت پس د ميدان وردګو اړوند نرخ ولسوالۍ ته روان شو، ځکه چې هلته د ملا ګونګي په نوم يو ډېر مشهور ملا و، زيات صفتونه به يې کېدل، ان ويل کېدل به چې پېريان يې تابع دي، د همغه په مرسته د هرې سختې ناروغۍ لپاره ټيک او پترې دی، د ناروغ اړتيا ته په کتو، تعويذ کوي، کوډې اوباسي، دم کوي، که ضرورت وي ګياهي درمل هم توصيه کوي.

خلاصه کله چې ور ورسېدو، د ملا صاحب د کلا د دروازې تر مخ ډېره زياته ګڼه ګونه وه، خلکو نارينه او ښځينه هر ډول ناروغان ورته راوستلي و، ډېری ناروغان به چې د ملا له تعويذ خانې راووتل، ګوډی به پرې شوې وې، خو په ټولو کې جالبه دا وه، د يو نفر د ملا مهرې (شمزۍ) خوړېده، په خپل نوبت د ملا اطاق ته له ورننوتلو واپس چې راووتلو، د يوه لاس لپه يې د بل لاس په لپه نسکوره نيولې وه، لکه ډېر مهم څه يې چې پکې نيولي وي او هر قدم يې په ډېر احتيات او بسم الله اخيست.

چې پوښتنه مو ترې وکړه، ملامت نه و، ملا صاحب د مرغۍ يوه نازکه او وچه کلکه پښه ورکړې وه، ورته وېلي و چې:

ستا دوښمن په تا باندې ددې مرغۍ په پښه ډېرې قوي کوډې کړې، تر هغو چې دا د مرغۍ پښه سلامته وي، ته به هم نور جوړ وې، يوازې ملا به دې لږ شخوالی او درد لري، اما که د مرغۍ پښه ماته شوه، نور ستا ژوند هم مکمل ختم دی، زر يې يوسه له شړشم تيلو په ډک يو بوتل کې يې واچوه، تر څو نرمه وي، چې ماته نشي.

په دې خبره چا وخندل، چا د همدردۍ له مخې نڅه، نڅه ورته وکړل، سرې ولاړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور ته ان تقريباً په دريو بجو نوبت راغی، اطاق ته يې چې ورننوتم، څنګه يې چې نوم ملا ګونګی و، رښتيا هم ګونګی و، په خبره يې سړی سم نه پوهېده، تر ډېره يې د لاس په اشاره خلک پوهول، کوم کسان يې چې نه په ژبه پوهېدل، نه په اشاره، د هغوی لپاره به بيا يو بل داسې کس ور وړاندې شو، چې په ژبه يا اشاره يې پوهېده، ترجماني به يې وکړه. مور ته يې ووېل: لمړی ولاړشئ، غزني کې به د شمش بابا زيارت وکړئ، له زيارت کولو وروسته ماته راشئ.

وریاده مو کړه چې: د شمس بابا زيارت مو څه وخت وړاندې کړی.

خو هغه يې ونه مانه، يو ځل بيا يې وروليږلو، له زيارت کولو پس د دويم ځل لپاره چې ورته راغلو، ملا اسمان ته د سترګو نيوه په حال کې څو شيبې له ځانه سره وپسنيده، داسې يې ښوده چې ګويا له پيريانو سره لګيا يم، يا د ناروغ د تداوۍ په اړه مشوره ورسره کوم. وروسته مې يې پلار ته مخ ورواړاوه، په نيمه، نيمه خبرو او د لاسونو په اشاره يې څه ورته وېل، د پلار مې سم سر نه پرې خلاصېده، ښه و يو بل سړي د مرستې په پار راودنګل، وېل يې: آغا صاحب وايي چې د ننګرهار ولايت په شينوارو ولسوالۍ کې لمړی د پلانکي صاحب زيارت ته ولاړ شئ، (ښه غواړم، پلانکی مې ځکه وليکه چې وخت وتلی، د هغه زيارت اصلي نوم رانه هېر دی، منم ښه خو دا وه، چې د هغه زيارتونو، سيمو، کليو او ځينې کسانو نامونه او دقيق پتې مې بايد دلته راوړې وی، مګر څنګه مې چې لمړيو کې ووېل، يو خوا ډېر وخت وتلی، بلخوا زه هم هغه وخت ماشوم يا نو ځوانۍ ته نارسېده شاوخوا ۱۵ کلن هلک وم، دومره حساس نه وم، نه مې خوا خاطر کې تېرېده، چې دا هر څه به يوه ورځ د خاطراتو يا هم خپلو هېوادوالو د عامه پوهاوي په پار ليکم او د کتاب بڼه به ورکوم، نو بايد نومونه او پتې يې صحيح ياد کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدا و چې د ځينو دقيق ادرسونه او نومونه مې له ياده وتلي، ولې بيا هم تر کومه چې ممکن و، ان شاءالله هڅه کوم ترڅو د کتاب راتلوونکو صفحو کې نورې خاطرې په دقيقو پتو او د فاعلينو په خپلو نامونو سره يې راواخلم)

خو په هر حال د ملا ترجمان زياته کړه: د پلانکي له زيارت کولو وروسته به د شپولي بابا زيارت ته ځئ او شپه به پکې کوئ، د سهار تر لمانځه پورې به همغلته اوسئ، په دې سره به دې د زوی له بدن نه دا ظالمه ناروغي لکه د باد سلۍ په هوا شي؛ ستاسو يوازينۍ لار همدا ده، له دې پرته بله هېڅ درملنه او دوا نه لري.

په همدې خبره د ملا له اطاق نه راووتلو، تر دروازه بهر له کومو خلکو سره چې د انتظار په مهال اشنا شوي و، دوی مې له پلار نه د ملا د راته ښودلي اعلاج پوښتنې کولې، پلار مې د ننګرهار په شينوارو ولسوالۍ کې زيارتونو ته د لېږلو مو يې ورته ووېل. په دوی کې ځينو ټينګار کاوه، چې حتماً ورشئ. يو به وېل: پلانکي ځای کې ددې ملا په دم او توصيه د شلو کالونو شل وګرځېده، بل به وېل: سرطان ناروغ ورسره روغ شو، دغه راز چا وېل: يو ناروغ ته يې په هند کې ځواب ورکړی و، د يوه تعويذ سره يې جوړ شو. په دې سره يې زموږ عقيده لا هم پرې پخه کړه، دوې شپې وروسته ننګرهار ته روان شو. جلال اباد کې مو د شينوارو د ولسوالۍ د موټرو اډه راپيدا کړه. د يوې سراچې ډرېور ته مو د دواړو زيارتونو نوم واخيست او د ورتلو مو ورته ووېل.

نوموړی بلد و، زيارتونه ورمعلوم و، وېل يې: ياد زيارتونه له يو بل نه خورا لرې دي، يو خو ښځي ډېر جګ ان توره بوړه کې دی، هغه سيمو ته ليني موټر نه ځي، بايد دربس يې ونسئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلار مې ترې وپوښتل: دربس په څو ځې؟

ډېرې زياتې پيسې يې وويلې، له وردګو تر ننګرهاره زموږ دومره کرايه نه وه لګېدلې، لکه ده چې غوښته، هاخوا له دوو نورو ډرېورانو سره وغږېدو، دوی هم همدومره لوړه کرايه ووېله، پوه شو چې حتماً ځای لرې دی، لمړي ډرېور چالاکي نه کوله، له همغه اوليني سره سپاره شو، رښتيا ډېره لار وه، سرک هم ډېر خراب او خام و، بلخوا تول کوتل و، لنډه دا چې د اوړي په اوږدو ورځو کې يې ايله په دريو بجو لمړي زيارت ته ورسولو، ياد زيارت په يوه ډېر لوړ غره کې د يو زاړه غريبانه کلي په منځ کې موقعيت درلود، له پاسه پرې ولاړو لمر وهلو ورستو شناختو، بې شمېره رنګار رنګ زړو بيراغونو له مخې ډېر پخوانی، د تېرو هيرو زمانو ښکارېده، عين حال کې ډېر نور ناروغان هم ورته راوستل شوي و، چې اکثريت يې رواني مريضان يا ليونيان و، موږ هم څو ځل ترې تاو راتاو شو، د صحت يابی ډېرې دعاګانې مو وکړې، د زيارت له ړنګې څلور ديوالي چې راووتلو، هاخوا د ونو تر سيوري لاندې، د رنو اوبو د لښتي په غاړه يو غريبانه مسجد و، ديوالونه يې نه لرل، هسې لږ ځای يې هوار کړی و، دنيم متر په لوړوالي سره يې چارچاپېر د تيږو ګرد ګاټي ترې تاو کړي و، مخامخ يې وبدلی فوزی درولی و، د محراب ځای يې پکې جوړ کړی و، له پاسه د ونو څانګو هم سيوری پرې جوړ کړی و، هم يې د چت رول لوباوه، ماشومان پکې ناست و، سپارې يې مخ ته نيولې وې، مخ او شاته يې ټالونه ورسره وهل، په زوره زوره يې سبقونه ويل.

له لمانځه کولو وروسته بيا په خپل دربس کړي موټر کې کيناستو، د دعا په کولو سره، د شپولي بابا د زيارت په لور روان شو، که څه هم غرونه او خوړونه و، لارې ډېرې خرابې او خامې وې، مګر بيا هم موټر نسبتاً تېز تلو، چون ډرېور د همغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غرنيو سيمو و، له خامه سرکونو سره عادت و، شاوخوا تر يو ساعت مزل وروسته، قضا مازيګر يې د يوې غونډۍ په سر موټر ودراوه، لاندې کم او زيات، د يونيم کيلو متر فاصيلې په لرې والي سره، له يو لوی خوړ هاخوا د بل غره په لمن کې يې يوې لويې هديرې ته لاس ونيوه، ويل يې:

هغه د هديرې په منځ کې چې ببله چته څلور ديوالي کوټه ښکاري، همغه د شپولي بابا زيارت دی، موټر له دې وړاندې نشي ورتللی.

ترې راښکته شو، ډرېور مو يې د کرايې په ورکولو سره رخصت کړو، مور پلي زيارت ته ور روان شو، زما خاص شيان او پښې خو هسې هم پړسېدلي او درانه و، سم نشوی تللی، موټرو کې اوږدو سفرونو به يې بېخي وضعيت خراب کړ، په دې ورځ هم ټوله ورځ موټر کې ګرځېدلی وم، پړسوب، دردونه او د عضلاتو شخوالی مې ډېر زيات و، خورا په سختۍ تر زيارته لاړم، چې کتل مو يوه ډنګر تک تور لوغړن سپينږيري منجاور يې د زيارت د وره په مخ کې جوړې کړې سپاچه ګۍ نه خپل لمڅۍ ټولاوه، د تلو په حال کې و، زمونږ د سلام د ځواب راکولو سره سم يې کړل: د زيارت کوئ؟

پلار مې ورته وويل: هو دا زوی مې ناروغ دی.

سپينږيري کړل: ښا! ورننوځئ زر زر مو زيارت وکړئ، چې ناوخته ده.

پلار مې ورغبرګه کړه: مونږ زيارت کې شپه کوو.

د سپينږيري منجاور چوغۍ سترګې وځلېدې، پلار ته مې يې په حيرانتيا سره ويل: ليونيان خو به نه يئ، چې زيارت کې شپه کوئ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلار مې کړل: نه ليونيان نه يو، يوه ملا راالېږلي يو، همداسې يې راته ويلي چې شپه به زيارت کې کوئ.

منجاور وېل: دا ځايونه درانه دي، شپه نشئ پکې کولای وېرېږئ، صرف ورننوځئ زيارت وکړئ، نور ولاړ شئ، که شناخته څوک مو نه وي، کوم مسجد کې شپه وکړئ.

پلار مې ورته کړل: دومره زحمت مو تېر کړی ان له وردګو راغلي يو، شپه پکې کوو.

سپينږيري کړل: ما خو درته ووېل، چې دا ځای درونـد دی، شپه څوک نشئ پکې کولی، نور مو خوښه.

پلار مې بيا هم په خپله خبره ټينګار وکړ، منجاور ته يې ويل: دا لمڅی (فرش) مه ټوله وه، د شپې به موږ پرې څملو.

خير دې يوسي. لمڅی يې پرېښود، له پاڅېدو سره يې وېل، زما کور لرې دی، کنه ډوډی به مې درته رالېږلې وه.

د مننې په کولو سره مو رخصت کړو، که څه هم موږ فکر نه و کړی، چې زيارت به په داسې وچو غرونو او غونډيو کې وي، چې هلته به نه کوم کور درک لري، نه دوکان، له دې کبله مو هېڅ خوراکي څه نه و راسره وړي، عيني حال کې همدا شېبه وږي هم و.

د منجاور له رخصتولو وروسته د زيارت چار دېوالي ته ورننوتلو، نسبتاً يوه لويه کوټه وه، د دېوالونو پېرې والي او بارانونو ترې وړو خاورو له وجې د پسخو، کندو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کنډو کېده یې، د ډېرې زمانې پرې تېرېدو شاهدي ورکوله، په منځ کې یې له عادي قبرونو سره په زیات توپیر لوی او د کوټې له غولي کم او زیات د ۸۰ سانتي مترو په لوړوالي جګ قبر و، په کوز او بر سر یې ګېډۍ ګېډۍ لسګونه شناختې ولاړې وې، بې شمېره لوی واړه، رنګا رنګ زاړه او نوي بیراغونه پرې رپېدل، د قبر له پاسه مات بنګړي، مالګې، شمعونه او زرورک پراته و، څلور طرفه اړخونه یې د سپینې خاورې (سپین خاوري) په وسیله خړوب شوي و، څنګه چې په خوا به کلیوالو ښځو د خپلو کورونو د خاورینو کوټو دیوالونه پرې سپینول. د څنګونو د خړوبوالي او له پاسه پرې پرتو ماتو بنګړیو، زرورکو داسې ښکارېده، چې ډېرې زړه ماتې، دردمنې او ارمانجنې ښځې هم ورته راځي، خپلو هیلو ته د رسېدو په پار پلونه پکې غوړه وي او دعاګانې کوي.

د منجاور لمڅی مو د قبر دې یوه څنګ ته هوار کړ، که څه هم په دې څنګ کې د قبر له داخله یو لوی سوری هم راخلاص و. داسې معلومیده چې دغه سوری منجاور یا زیارت کوونکو قصداً جوړ کړی و، طبعاً کومه عقیده وي جنبه به یې لرله، د قبر بل طرف ته داسې پراخه او هوار ځای نه و، ترڅو هلته مو لمڅی پکې غوړولی وی، مجبور شوو چې همدا د قبر له داخل نه د راوتلي تور سوري مخکې یې وغوړه و، له پاسه مو څادرونه پرې واچول، د ماښام لمانځونه مو وکړل، کرار کرار شپه پخېده لکه مجسمې پټه خوله توره تیاره کې بوخ، بوخ ناست و، څنګه مې چې وړاندې وویل ښه په خوند وږي هم و، چون ان د ورځې په لسو بجو مو جلال اباد کې چای څښلی و.

ښه و اوړی و یخني نه وه، اما نسبتاً تېز شمال چلېده، د زیارت او له زیارت نه بهر د هدېرې د نورو قبرونو د بیراغونو ترپهار لګېده. منتظر دې ته و، چې د ماخوستن

(c) ketabton.com: The Digital Library

آذانونه وشي، زر لمانځونه وکړو، ولې چې د ماسپښين اودسونه مو ساتلي و، که ضايع شوي وی، دلته بيا د اودس کولو اوبه نه وې. خو څنګه چې د انتظار شېبې تل ډېرې اوږدې شي، په موږ هم هېڅ وخت نه تېرېده، بل طرف دا وخت د بيراغونو پړکهار هم ډېر زيات و، د اذان غږ مو اخير هم وانه ورېده، خو له ساعت نه پوه شو، چې د ماخوستن د لمانځه وخت داخل دی، جګ شو، لمنځونه مو وکړل، ايت کُرسي او نورې کومې کلمې يا اذکار مو چې زده و، په ځان مو چوپ کړل، زه له قبر نه وېرېدم، خاصتاً د قبر له داخل نه د راوتلي سوري څخه، دا و چې د قبر خواته مې پلار څملاست، زه يې دې بلې خواته پرېوتم، خپلې، خپلې څپلۍ مو تر سرونو لاندې کړې، څادرونه مو راباندې کش کړل، څومره چې وخت وتلو، زما په زړه وېره ننوتله، خوب نه راتلو، پلار به مې خدايزده ويده و، کنه؟ خو چې ورته ځير به شوم، سترګې به يې پټې نيولې وې، کله به يې سر هم په څادر کې پټ کړ، ما هم هڅه کوله چې ويده شم، خو له وېرې خوب نه راتلو، چې سترګې به مې پټې کړې، فکر به مې کاوه، چې ټولې بلاوې زما په لور راروانې دي، يا مې له پښو او سر سره ناستې دي، اخير مې هېڅ له ډاره سترګې نشواى پټولاى، همداسې لوڅې سترګې پروت وم.

يو وخت چې شاوخوا لس بجې وې، زښته زيات تور کارغان (زاغان) راغلل، کغ او پوغ يې کېښود، په هديره يې دورې وهلې، کله به په دسته جمعي بڼه دومره راټيټ شول، هغه د فضاء کمه رڼا به يې هم رابنده کړه، ته وا د زيارت په چار ديوالي چت کېښودل شو. په پلار مې غږ وکړ: په دې توره شپه کې دا کارغان څه کوي؟

ممکن ده ته به يې هم په زړه کې تشويش يا څه وېره پيدا کړې وه، خو ماته يې وېل: دا سيمې ګرمې دي کارغان د ورځې نشي ګرځېدای، د شپې راوځي، پېښور او پنجاب

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې به هم ډېری مرغان د شپې لخوا سېل سېل ګرځېدل، په يوه سيمه کې به راټول شول، کغ او پوغ به يې واچاوه.

څه مې ونه وېل، مګر په خبره مې يې قناعت هم ونشو، زړه کې راتېرده: چې د شپې ګرځېده يې صحيح، اما په موږ يا دې زيارت ولې دورې وهي؟ ولې يو، يو ځل داسې يو ناڅاپه ټول راټيټ شي، چې سم تپ تور راجوړ کړي؟

کارغانو څو دقيقې د زيارت په سر دورې ووهلې، بنه وکغېدل، ټيټ او هسک شول، له څو شېبو وروسته کرار کرار کمېدل، بالاخره بېخي يې غږ ورک شو.

د کارغانو له تلو يو ساعت وروسته، په داسې حال کې چې دواړه څنګ په څنګ پراته و، پلار به مې که ويده هم نه و، سترګې به يې پټې کړې وې، مګر ما لا هم له وېرې سترګې نشواى پټولى، همدا و چې ناڅاپه مې د زيارت د څلور ديوالي د پسخو په سر د اور لمبې تر سترګو شوې.

زر مې په پلار غږ وکړ: نانکه! نانکه! ويښ يې؟ دېوالونو اور واخيست.

پلار مې ترڅو ورته متوجه کېده، لمبې ورکې شوې، ده چې څه ونه ليدل، ماته يې ويل: مه وېرېږه اور نشته، وهم دې کړى، يا به له کومې خوا د موټر د چيراغونو رڼا ورته برابره شوې وي، تاته داسې ښکاره شوې، لکه دېوالونو چې اور اخيستى وي، که رښتيا اور وى، ما به هم ليدلى و، وېرېږه مه ارام ويده شه هېڅ خبره نشته.

خو دا چې ما لمبې ښې سمې وليدې، هېڅ شک مې نه پکې لاره، د نانک په خبرو مې ذره تسکين نه کېده، وېره مې لحظه په لحظه زياتېده. مګر دا چې زړه مې لړ درزېده، که ډېر، هېڅ چاره نه وه، څه مې کړي وى؟ صرف نانک پورې مې ځان ښه وچسپاوه،

(c) ketabton.com: The Digital Library

له دې پېښې وروسته د نانک په کسو کې هم تر ډېره ستوري ځلېدل، لوڅې سترګې پروت و. څه وخت پس چې ورته متوجه شوم خدایزده ویښ به و که ویده؟ خو بیا یې سترګې پټې وې، لږ ځنډ وروسته یې سر هم په څادر کې پټ کړ، شېبه په شېبه به ځکه ورته متوجه کېدم، کله به یې چې سترګې لوڅې وې، څه زیات زړه به مې پرې تکیه و، دده د سترګو او سر په پټولو سره به زما ویره لا زیاتېده.

نور خو وخت نه رامعلومېده، په لاس مې له هغه پخوانیو ایراني کاسیو ساعتونو یو ساعت و، د هرې ګړۍ په پوره کېده سره به یې په تیټ غږ یو چنګ آواز کاوه، په همدې مې وخت معلومه ؤ، ان د دولسو بجو زنګ مې یې هم واورېده. نه پوهېږم څو دقیقې به ترې تېرې شوې وې، چې د پښو طرف ته مو د کوټې په کونج کې ډېر ستر اور ولګېده، فوراً مې په پلار منګولې خښې کړې: نانکه! نانکه! کوټې اور واخیست!

زر یې څادر له سره لرې کړ، د اور په لیدو یې لمړی پښې راټولې کړې، بیا پسې راکیناست، اور دا ځل د دیوال په سر غوندې د سترګو رپ کې ورک نشو، څو شېبې یې دوام وکړ، خو ښه و، دې خوا رانغی، لکه تناره کې یوازې همغه کونج کې یې لمبې تاو راتاو شوې، له څو لحظې تاوېدو وروسته د فضاء په لور پورته شوې، زما خو هسې هم مخکې له مخکې وضعیت خراب و، خو دې پېښې مې پلار هم سم ووېراوه، ورته وېل مې: ځه له دې ځای نه وځو.

مګر ده سره له دې چې د زړه د ذربان آواز یې ما محسوسه و، خو بیا هم ماته یې ویل: مه وېرېږه، دا ډېوې دي، د خدای ج د ولیانو او شهیدانو په قبرونو ګرځي، موږ ته ضرر نه رسوي، څوک به مو وولي، په دې نیمه شپه او دې نابلدۍ کې چېرې ځې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځواب مې نه لاره، څه مې ونه وېل، کنه نور مې دلته هم شېبه طاقت نه کېده.

د معمول خلاف په نيمه شپه د کارغانو راتلو او زموږ په سر دورې وهلو، دغه راز ناڅاپه اور لګېدنې څخه له وېرېدو سربېره، د قبر له داخله د راپرانستي تور سوري په خولې کې مې د مړي وحشناکې اسکليټي منګولې تر سترګو، سترګو کېدې، ته وا زړه يې بوټ رانه ويست. خو لا هم ناست و، نه پوهېږم له يوې بجې به څو دقيقې تېرې وې، چې پلار مې بيا وېل: څمله نور ان شاءالله څه نشته، دی خپله هم پرېواته، خو له بدمرغه لا مو ډډې په ځمکه سمې نه وې لګېدلې، چې ور (دروازه) وټکېده، دواړه په ټوله وارخطايۍ سره واپس راکېناستو، ټول بدن مې يو قسم بې حسه شو، ان خوله کې مې ژبه درنه شوه، ده راته وېل: ور وټکېده؟

د سره په اشاره مې کړل: هو!

نور يې څه ونه وېل، دواړه چوپ ناست و، دوې سترګې مو په وره کې وې، چې اوس به څه بلا راننوځي؟ ځکه چې ور هم د لرګي له دوو زړو او نازکو تختو جوړ و، د ځينځير په ځای يو نری سيم پکې تړل شوی و، د رابندېدو په مهال نوموړی سيم د وره څنګ ته په ديوال کې ټکوهل شوي مېخ بسته کېده؛ يعنې هسې معمولي جټکه چې ورکړل شوې وای، هم ور ماتېده، هم سيم شکېده.

خو څه مو کړي وای؟ د تېښتي لار نه وه، توره تاريکي کې خف او چوپ سترګې په وره کې څک، څک ناست و، څو شېبې لا نه وې تېرې، چې بيا وټکېده، په دې سره، زما له حاله خو هسې هم يو خدای ج خبر و، د غږ له بدلېدو يې ښکارېده، چې پلار مې هم ډېر زيات ووېرېده، خو چاره نه وه، لا هم همغه شان خف او چوپ د وره راغوځولو او هيبتناکو بلاګانو د راننوتلو په ډېر سخت وهم او ډار کې د قبر څنګ ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو په بل پورې جوخت ناست و، شاوخوا لس دقيقې تېرې شوې، هېڅ شی راننه نه وتل، نه يې وره ته جتکه ورکړه، خو زموږ په زړونو وېره ننوتلې وه، ټيکه مو نه کېده، په درنه او لړزانده ژبه مې پلار ته وېل: له دې ځای نه ځو، پاتې شپه به چېرته غره کې تېره کړو!

ځنګه چې په ده کې هم نور ماته د تسلې راکولو او دلته د وخت تېرولو توان نه و پاتې، وېل يې: پښو کړه څپلۍ دې!

څپلۍ مو پښو کړې، څادر مو منګولو کې راسره راواخيستل، پلار مې تر مخ، زه پسې شوم، لمړی يې د وره له پاسنۍ لوې چولې بهر يوه خوا بلخوا وکتل، څه يې ونه ليدل، بيا يې په دېوال کې له ټکېدلي مېخ نه د وره بند شوی سيم راخلاص کړ، ورو ورو يې ور راواز کړ، تر نيم کښ وره يې بيرون (بهر) وڅاره، په څه يې چې سترګې ونه لګېدې، ور يې پوره راخلاص کړ، ماته يې کړل: تېز راځه!

په دې سره که څه هم له دې مخکې به مې د پښو له درده لږ دراز قدم نه شوی اخيستلی، ان زياتره وخت به په ټککو ګرځېدم، مګر دلته يوخوا زيارت کې راباندې د تېر شوي وهم زور و، بلخوا عينې د تېښتې حال کې مو هم داسې انګيرله، لکه ډلې ډلې پېريان، شيشکې او قسما قسم بلاګانې چې راپسې وي.

همدا و چې ټول بدن مې بې حسه و، نه يې په درد پوهېدم، نه يې په پړسوب، ښکته د هديرې په منځ کې مې داسې منډه اخيستې وه، که په لږ مبالغې سره يې ووايم، باور وکړئ له بسته، بسته قبرونو مې ټوپ واهه، ډېر زيات ښکته راوتښوو، يو خوا شپه بل نابلدي وه، دا نه رامعلومېده چې کوم خوا لاړ شو؟ آبادي ته به زر ووځو، همدا لامل و چې تر زښته ډېرو منډو وروسته هم کومې ابادۍ ته ونه رسېدو، کني طبعاً تر

(c) ketabton.com: The Digital Library

هديره چاپېرو غونډيو نه به د کومې يوې شاته نژدې هم کلي او ابادۍ موجود و، ولې چې دې هديرې ته خو مړي له جلال اباده نه و راوړل شوي، خو موږ مخامخ ښکته د خوړ غاړه نيولې وه، تر څو کيلو متره منډو او مزلو وروسته په داسې حال کې چې نور مو نفس بېخي ولاړ و، د يو کمر څنګ ته ودرېدو، دمه مو وکړه، که څه هم ناآشنا غرنۍ سيمه او خوړونه و، لا مو هم زړونو کې پوره وېره وه، خو نسبت زيارت ته مو څه ناڅه د امن احساس وکړو، هغه شان مو ځان د شيشکو او بلاګانو په منځ کې ايسار نه ګاڼه.

پلار مې د پښو د درد پوښتنه وکړه، ماوېل:

ښې دي هېڅ درد نه کوي، خدايزده ولې؟

زما مخکني حالت ته په پام، چې ډېر په زحمت او تکلف کرار، کرار به ګرځېدم.

پلار مې راغبرګه کړه: څه شکر چې ښې دي، لکه چې زيارت کې دې نيمې شپې تېرولو مو هم فايده ورته وکړه.

ما غږ ونه کړ، بيا يې وېل: ښکته ددې خوړ په غاړه که هر څومره ولاړ شو، فکر نکړم کوم کلی اوسي، راځه تر دې خوړ به پورې وځو، له هغه غونډۍ هاخوا ممکن آبادۍ، کلي کورونه وي، مسجد کې به يې شپه تېره کړو.

خوړ ته چې وربښکته شو، ډېر ژور و، څنګونه يې سيلاب وهلي و، پاڼ پاڼ ولاړ و، زښته زيات ښکته پورته پکې وګرځېدو، هاخوا ته ترې ختلو ځای نه و، بالاخره ډېر کوز يو ځای پاڼ راړنګ و، پلار مې وختلو، ماته يې لاس راکړ، ورکش يې کړم، په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېره سختۍ له خوړه واوښتو، د غونډۍ سر ته چې ورپورته شو، لاندې شنه باغونه او پټي د شپې له وجې تور ښکارېدل، يو لاسي چراغ پکې ګرځېده.

لنډ چې ورغلو چراغ واله بزګر و، اوبه يې لګولې وې، زموږ په ليدو رانه ووېرېده، وارخطا يې کړل: څوک يئ؟

پلار مې ورغبرګه کړه: مسافر يو، يو مسجد راوښيه، چې شپه پکې تېره کړو!

د بزګر زړه ته ونه لوېده، ويل يې: په دې وخت کې مسافر څه کوي؟

پلار مې د قناعت ورکولو په پار واقعيت ورته ووېل: زوی مې ناروغ دی، غوښتل مو پاس له هغه غونډۍ هاخوا شپولي بابا زيارت کې شپه وکړو، تر اوسه پکې و، خو له بده مرغه څو ځل ډېر سخت پکې ووېرېدو، نور مو ټيکه ونشوه، ترې راووتلو.

په دې سره د بزګر له رويه او خبرو ښکارېده، چې څه ناڅه قناعت يې وشو، وروستۍ پوښتنه يې دا وه چې: د کوم ځای ياست؟ پلار مې ورته کړل: د وردګو يو!

ممکن يو څه به مو له لهجې هم پوهېدلی وي، په دې سره يې پوره ومنله، تندی يې وغوړېده، داسې ښکارېده لکه زموږ په حال او له زيارت نه په تېښته چې څه موسکی هم شي.

د مسجد د ادرس راکولو په پار يې کړل: داسې وړاندې ورشئ، له سرک او يولې پورې وځئ، د کلي سر کې مسجد دی.

د منني په کولو سره ترې راروان شو، څه چې راغلو، رښتيا سرک او تر څنګ يې يوله مخې ته راغله، د يولې په ژۍ ونې او ځنګل و، هاخوا څه نه ښکارېدل، پُل مو راپيدا کړ، له يولې نه د پورېوتو سره سم مو په کورونو سترګې ولګېدې، د بزګر د

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبرې اړوند همدې لمړي سر کې مو يو درې ديوالي زوړ جومات وموند، د محراب طرف او دواړو څنګونو دېوالونه يې د خوړ له شنو ګردو ګاټو او ختو ودان و، له پاسه يې د فوزي او آئين چادر چت پرې جوړ کړی و، شاتنی ديوال يې له سره نه لاره، د مسجدونو له پاره ځانګړی د جاينماز په بڼه جوړ شوی پلاستکي فرش پکې هوار و، موږ ډېر ستړي او بې خوبه و، محراب ته نژدې د پلاستکي فرشونو له پاسه غوړېدلي دوه جنديي جاينمازونه مو راټول کړل، د بالښتونو په پار مو تر سرونو لاندې کړل، يو ساعت لا نه و تېر، چې جومات ته نژدې کوم بل دهکان څه کار شروع کړ، کله کله به يې بېلچه له کاڼي سره ټکر شوه، ډېر جګ او آزارونکی غږ يې کاوه، راويښ به يې کړو، خو بيا هم ښه و، لږ دمه مو جوړه شوه، سهار مې پلار غږ راباندې وکړ، ويل يې: لمونځ وکړه.

چې ځان مې وخوځاوه، ته وا له طيارې رالويدلی يم، ټول بدن مې تيکه تيکه، ځب ځب و، د چا خبره نه لاس راټولېده، نه پښه، لکه مړی شخ پخ، جام پاتې وم، بالاخره د نانک په همکارۍ ډېر تکلف او زګېرويو جګ شوم، د پښو خو هسې هم خونده نه وه، دلته نو بېخي قدم نه پرې اخيستل کېده.

اصلاً له هغه ورځې چې ناروغ شوی وم، منډه مې نه وه کړې، نه مې کولای شوی، نه مې کوم فزيکي کار کړی و.

همدا و چې وجود مې ډېر نازک شوی و، دا لکه کوم بااستراحته سړی چې يوه ورځ ورزشي کلف ته ولاړ شي، ښې ډېرې منډې وکړي، وزنونه پورته کړي، ملاقونه ووهي او بيا کور ته راشي، له دمې جوړولو وروسته يې بدن ټوک ټوک وي، له درده په اړخ نشي اوښتی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما خو بيا هسې له مخکې هم وجود جوړ نه و، د لندو ختو خو بېخي لړ اوبه دارو وي، دلته نو زه څه ان نانک هم برېښ برېښ و، له ځان دردئ يې شکايت کاوه.

خلاصه په ډېر تکلف او زحمت مې اودس او لمونځ وکړ، جومات ته يې غړ راتلو، دا وخت له يولې هاخوا په سرک يو نيم موټر هم تېرېده، د لمانځه له دعا کولو وروسته ورووتلو، لږ ځنډ پس يوه کرولا راغله، پکې راسپاره شو، شاوخوا نهه بجې يې د جلال اباد ښار کې ښکته کړو، له موټر نه د ښکته کېدو په مهال مې هم پښو بېخي کار نه کاوه، سمې شلې وې؛ نانک تر لاس ونيوم، يو څه چې ولاړو، وينه پکې وګرځېده، لږ ښې شوې، له پرون لسو بجو راهسې مو څه نه و خوړلي، سخت وږي و، يوه هوټل ته ورغلو، له چايو سره مو چپلي کباب راوغوښت، مرچک يې زيات و، سترګې مې يې له اوښکو راډکې کړې، خو وږی وم، ترې په شاه نشوم، ځان مې موړ کړ، د دسترخوان له دعا وروسته، نانک نسوار واچول، له هوټل نه راووتلو، د کابل اډې ته راغلو، ماسښين شاوخوا درې نيمې بجې کابل کې موټر ښکته کړو، ماخوستن وردګو ته راورسېدو، په ټول کې زيارت ته د تللو او دومره تکليفونو، تاوانونو نتيجه دا شوه، چې صحت خو مې بلکل ورسره ونه منده، برعکس د خپل پخواني تکلف او ناروغۍ سربېره مې له زيارت نه د تېښتې او منډو له عمله راته پيدا شوې اضافي ځان دردئ، د عضلاتو شخ والی او د بدن برېښونو څو اونۍ دوام وکړ، ښه پوره يې وکړوم، ان مياشت وروسته ايله خپل پخواني حالت ته راوګرځېدم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنيات ډاکتران

د شينوارو شپولي بابا زيارت ته تر تلو څه وخت وروسته مو يو سپينږيري ګاونديي چې موږ به هم د اولادونو په خوله يې (کمکی لالا) باله، مور ته مې يې ويلي و: لوګر کې يو ملا دی، ډاکتران پېريان يې تابع دي، د هر نوعه ناروغۍ درمله کولای شي، کوم ناروغ چې په دم، څاښت او تعويذ نه رغېږي، د هغه عمليات (جراحي) کوي، زه پرون ورغلی وم، زما پښې يې هم عمليات کړې، ډېره فايده مې ورسره کړې، نن دومره نه خوږېږي، څنګه به چې مخکې خوږېدې؛ ملا وېل تر يوې هفتې به بېخي ښه شې، نو تاسو هم حتماً يو ځل نعيم جان ورولئ.

دا چې کمکی لالا مې په مور ډېر ګران و، چون ټول ماشومتوب يې دده له لورانو سره يو ځای په لوبو تېر شوی و او يو ځای ورسره را رالويه شوې وه، پس کمکي لالا هم د خپلو لوڼو سره برابره مينه ورکړې وه. همدا و چې مور ته مې د لوګري ملا او د پېريانو په وسيله عمليات، د کمکي لالا د خولې خبره نه، بلکې د کاڼي کرښه وه، خورا زيات يقين يې ورته وشوو.

لنډه دا چې دوې ورځې وروسته مې يې زه او پلار پرې ورشارت کړو، هسې په کابل او چاراسيا ورتاو شو، د لوګر مرکز پل علم کې مو د ملا پوښتنه وکړه، ډېرى خلکو نه پېژنده؛ وروسته ښه شو يو سړي يې ادرس راکړ، پسې ورغلو کور مو يې راپيدا کړ، د کلي له نورو کورونو دېخوا جدا کلا يې وه، کوچنی شنه ائيني دروازه مو يې ورټک ټک کړه، شاوخوا يو ۲۵ کلن سرتور سرى ځوان راووت، کوندۍ ګيره يې وه، وېښته يې شاته اړولي و، له سلام عليک او ستړي مشي وروسته مې پلار ورته وېل: ملا صاحب ته راغلي يو، دا زوی مې مريض دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوان د لاس په اشارې د کور داخل ته په وربللو سره کړل:

- مهرباني!

دی مو تر مخ، موږ پسې شو، يوه نسبتاً وړوکي اطاق ته يې ننه ايستلو، په رنګارنګ طبيعي او مصنوعي ګلانو، منظرو يې ډېر ښکلی او تزنين کړی و، د کړکيو له پاسه په ډېرو ښايسته او نفيسو قفسونو کې دوې کنرياني هم راځوړندې وې، يو نيم خاندن به يې کاوه، ځوان له اطاقه ووت، څو شېبې پس پرته له موږ نه د چای څښلو د پوښتنې يې يو چايبر چای او يوه ښه لويه تازه له تناره نه رايستل شوې توده ډوډۍ هم راوړه، له چای خوړلو وروسته موږ په دې طمعه و، چې اوس به ملا صاحب راځي، په وره کې مو يې اوږده ګيره او لويه پګړۍ تر سترګو سترګو کېده؛ مګر زموږ د طمع خلاف، يو وخت مو چې وليدل، همدا ځوان هلک خپله راته ملا شو، هاخوا د کوټې په کونج کې ايښي کوچني ميز له سره يې څو دانې سپينې کاغذي پاڼې، قلم او تورې ته ورته يوه لويه اوږده چاړه، دغه راز يوه ګرده ذربين شيشه يې هم راواخيسته، موږ ته مخامخ کېناست، کاغذونه، قلم، چاړه او ذربين شيشه يې تر مخ په غولي کېښودل، بيا يې زما پلار ته سترګې ونيولې:

- د زوی مو څه ناروغي ده؟

پلار مې ټوله کيسه ورته وکړه، چې ګويا دوه کاله له مخه يې لمړی جنسي غړي وپړسېدل، بيا يې کرار کرار اول چپه او د څه وخت له تېرېدو وروسته يې ښی پښه هم وپړسېده، سره ددې چې ډېرې دواوې مو پرې وکړې، خو ښه نشو، اوس ستا ادرس چا راکړ.

ملا کړل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- غم مه کوه، صحیح ځای ته ایله اوس رابرابر شوئ. بیا یې ماته سترګې راواړولې ویل یې:

رانژدې شه، په ناستو وروښوېدم، له توشکې غولي ته ورښکته شوم، لمړی یې د یوې سپینې لویې کاغذي پاڼې په منځنۍ نقطه د قلم کونه راته ولګوله کړل یې:

تر هغو چې ما نه دي درته ویلي، په دواړو سترګو او ټوله توجه به د پاڼې په منځ دغه یوې نقطې ځای ته متوجه اوسې، نه به بلخوا ګورې، نه به سترګې رپوې، هر وخت دې چې تور خال پرې ولیده، بیا ماته ووایه، د ملا د حکم سره سم، په ټوله ځیرتیا د سپینې پاڼې همغه یوې نقطې ته متوجه وم، تر ډېره مې څه نه پرې لیدل، اخیر مې سترګې شخې پاتې شوې، په هغه معینه نقطه کې به مې کله یو تور خال تر سترګو شو، کله دوه درې، چې سترګې به مې ورته کش کړې، واپس به ورک شول، لحظه وروسته به مې بیا داسې احساس کاوه، لکه خال چې وي، عیني حال مې له ملا سره شریک کړ، چې ګویا کله مې یو یا هم دوه درې تور خالونه تر سترګو شي، خو چې سم ورته ځیر شم، واپس ورک شي.

ملا په خوشامندو او مکارۍ خندا سره کړل:

- بس، بس غم مه کوه، کار وشو، په سپینه پاڼه د خال درمعلومېده، مانا چې ډاکترانو ستا ناروغي تشخیص کړه او پوره علاج یې کولای شي.

د دې خبرې سره جګ شو، له کړکۍ یې د کور حویلۍ ته ورغږ کړل، څو شېبې نه وې تېرې، چې یوه بدرنګوکې تقریباً نهه، لس کلنه ډنګره نجلۍ د سلام په اچولو سره اطاق ته راننوتله، زما او د ملا تر څنګ کاغذونو ته مخامخ کېناسته، ملا چاړه د کاغذونو له څنګه ورپورته کړه، دمونه یې پرې شروع کړل، زر زر په پوزو او

(c) ketabton.com: The Digital Library

شونډو کې پسنېده، له اوږده دم وروسته يې په نجلۍ ورچوپ کړل، نجلی په غولي بوخه راواوښته، چپه شوه، سترګې لاسونه او پښې يې ټول سره کاږه واږه شول، ملا د کږې وږې پرتې نجلۍ له پاسه چاړه د ګوزار پرې کولو په موډ کې ونيوله، په قهرجن او جګ آواز يې ورته کړل:

- په دې ناروغ څه شوي؟

نجلۍ په نارينه ډبل او وېرېدلي غږ د يوې ناآشنا ناروغۍ نوم واخيست، تر ډېره مې ياد و، په غالب ګومان فکر کوم (ټيټاټوټک) يې وويل، که مې اشتبا هم کړې وي، په ډېر کم توپير سره، د نجلۍ له دې خبرې وروسته يې چاړه نوره هم د ګوزار پرې کولو په ډول ورته جګه کړه، همغه غوسه ناک انداز کې يې ورته کړل:

- علاج به يې څنګه شي؟

نجلۍ بيا هم په نارينه درانه غږ کړل: علاج يې کيږي، خو عمليات ته اړتيا ده.

ملا ورته کړل:

- څومره مصارف پرې راځي؟

نجلۍ وېل:

- (۱۲۰۰۰) دولس زره افغانۍ!

ملا کړل: ښا سمده! بيا يې په چاړه دمونه شروع کړل، له اوږده دم پس يې چاړه د پرتې نجلۍ په بدن له سره تر پښو کاږله راکاږله، چوف، چوف يې پرې وېل، له څو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځل چوف، چوف وروسته د نجلۍ کاږه لاسونه، پښې او سترګې کرار کرار سم شول، راکښناسته.

ملا مې پلار ته سترګې ور واړولې:

- د ډاکترانو خبرې دې واورېدلې؟ چې وېل یې جوړېږي، خو مریض باید عملیات شي، مګر (۱۲۰۰۰) زره افغانۍ مصارف پرې راځي.

پلار مې ورغبرګه کړه:

- که خدای ج یې ښه کړي، دولس نه، شل زره به ورکړم، په دې هلک ما ډېرې پیسې مصرف کړې، دولس زره خو دومره نه دي؛ مګر کله چې جوړ شو بیا پیسې ورکوم!

ملا وېل:

- نه، پیسې لمړی غواړي، کومه دوا یا وسایل چې د ناروغ د عملیات په مهال پکارېږي، هغه پرې اخلي!

پلار مې ورته کړل:

- فعلاً خو له ما سره دومره پیسې نشته، چې ورېې کړم، واپس کور ته د تلو له خرڅ او کرایو مو ایله (۱۰۰۰) زر افغانۍ راسره اضافه شي، دا که اخلي؟ ورکوم یې او نورې یې ځنګه مې چې مخکې ووېل، که هلک ښه شو، په همغه ورځ دولس نه، شل زره افغانۍ ورته راوړم، که کابل یا د لوګر مرکز پل علم کې ضمانت غواړي؟ ضامین هم ورکوم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا بيا هم تر ډېره په خپله خبره کلک و، د پيسو په مخکې له مخکې اخيستو يې ټينګار کاوه، ولې چې پوه شو، رښتيا پيسې نشته ورسره، يا يې نه ورکوي، هغه (۱۰۰۰) افغانۍ يې هم غنمت وګڼلې، همغه په چک کې د ګلي د فالبين ملا خبره يې وکړه، وېل يې:

- دا چې تاسو له لرې ځای نه راغلي يئ، بلخوا وردګ ډېر ښه خلک دي، خير کومې پيسې چې لرئ، هغه ورکړئ، نور به د دوو، دريو ورځو لپاره، د ډاکترانو لاس زه درنه ونيسم، مګر چې حتماً يې بيا راوړئ، کني له جنياتو خو په هېڅ ځای کې ورکېدلای نشئ، ډېر ستر تاوان به دروا‌ړوي.

پلار مې بيا هم خپله مخکنۍ خبره وکړه، ګويا که زوی مې ښه شو، هرو مرو به د دولس زرو په ځای شل زره افغانۍ ورته راوړم.

په دې خبره د دواړو له موافقت وروسته، ملا لمړی يو ځابنت راته ولېکه، بيا يې د وړوکي ميز له روق نه په سپينه جنډه کې تيار ګنډل شوی تعويذ راواخيست، د غاړې د بند په ځای يې لکه د متروکې (مچنُغزې) له کاسې دوې اوږدې، اوږدې تسمې پسې زنګېدې، ماته مخاطب شو، ويل يې: جګ شه د کميس لمنې دې پورته کړه!

زړه مې لاړو، ماسکه کړل شيان (جنسي غړي) ګوري. زړه نازړه مې د پلار په مرسته لمنې پورته کړې، خو ښه و، د شيانو د کتلو کيسه نه وه، اوږدو تسمو واله تعويذ يې تر ملا راوتاړه؛ پلار ته مې يې د سترګو په ور اړولو سره زياته کړه:

- دا تعويذ خلاص نکړئ، ډاکتران د همدې تعويذ په ذريعه د لارې مسير درپسې تعقيبوي، راتلونکې شپې ته په نهو بجو درځي، د زوی پښې دې او دا پورته نور شيان يې عملياته وي، خو دی بايد هغه مهال په يو داسې ګوښې اطاق کې وي، چې نه بل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کس ورسره وي او نه د چراغ يا کوم بل څه روښنايي وي، ان ور يې هم بايد بند اوسي. دغه څاښت به مو مخکې له مخکې پاکو اوبو کې ورته حل کړی وي، کله چې بسترې ته ولاړو وروغځېږو، نور به ستوني ستغ آرام ويده شي.

پلار مې جيب ته لاس کړ، هغه ورته وېلې زر افغانۍ يې ورکړې، د خداپيامانۍ په کولو سره ترې راروان شو.

دا چې يو خوا ورځ دلته تر نيمايي تېره وه، بلخوا تر وردګو ډېره لاره وه او مور هم مکلف و، چې تر بېګا ځان خپل کور ته ورسوو، راتلونکې شپه د ډاکترانو له راتلو يا هم (۹) بجو مخکې د عمليات لپاره تياری ولرو، دغه و چې د ټولې عجلې په کولو سره بيا هم مازيګر ناوخته ايله د کابل ښار کمپنۍ ته راورسېدو، کوم چې د وردګو د موټرو اډه پکې وه، يوه سراچه ډوله موټر مو پيدا کړ، دوه نفره سواري يې لرله، دری کسه کم و، د هغه يوه کس کرايه هم مور په غاړه واخيسته، راروان شو، د شپې په شل کمې (۸) بچو يې د کور په دروازه کې ښکته کړو، مور مې چې په کيسه خبره شوه، زر زر يې ډوډۍ راتياره کړه، څومره چې د عمليات وخت رانژدې کېدو، زما په زړه وېره ننوتله، د ډوډۍ خوړلو په سر مې پلار بار بار وېل: ډوډۍ دې زر زر وخوره، چې ناوخته ده، ما له همدې ځای نه کرار کرار چنګ او پنګ شروع کړ، چې اطاق کې تنها نه څملم؛ مور او پلار به مې کله دلاسا کوم، کله به په قهر شول.

بالاخره په لندو سترګو يې اطاق ته روان کړم، څنګه چې په لمړيو کې مې هم يادونه کړې، هغه وخت زمور کور زلزلې ړنګ کړی و، مورني بابا مې په خپل کور کې يوه تاوخانه، يو دهلېز او يوه اشپز خانه راکړې و، په همغو کې اوسېدو، پخوانی زوړ کور و، اطاقونو يې د اوسنيو اطاقونو په شان لويې وروسۍ (کړکۍ) نه لرلې، په کوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

اطاق کې چې زما عمليات کېده، مورې به تاوخانه ورته وېل، ددې هم يوازې دوې کوچنۍ دبرچې (دريڅې) د اشپزخانې بام ته وتلې وې، زما د ورننيستلو په مهال مې پلار د تسلې راکولو په پار راته وېل:

- ډارېږه مه، زه د اشپزخانې په بام د تاوخانې د دربچې مخ کې درته څملم.

لنډه دا چې تاوخانې ته ننوتلم، بستره کې له کېناستو سره سم مې مور په ګيلاس کې جوړ کړی ځابښت راته ونيوه، په نه زړه مې نيم ګيلاس ترې وڅښلو، مور مې د ټول ځابښت د څښلو ټينګار کاوه، ماوېل: نور نشم څښلی. اخير يې پاتې ځابښت هم راباندې وڅښلو، دوی چې له اطاق نه وتل، په ژړاغوني آواز مې ورته کړل: ور زه له دې خوا قلفک کوم، تاسو يې له شا مه راپسې قلفوئ!

وېل يې: سمه ده!

خو ټينګار يې وکړ، چې حتماً يې قلفک کړې، ځکه ملا ويلي و، چې ور بايد بند شي. ځو مې ورته وېل چې سمه ده، مور مې بيا کړل: هو رښتيا د تاوخانې د وره قلفک خراب دی، د دهلېزه وره ته تنبه کېږده، په همدې سره دوی له تاوخانې ووتل، څنګه چې زه هم له خپلې ناروغۍ ډېر تکليف او زړه تنګی وم، په ټوله غوښتنه مې دا هيله وه، چې ښه شم، بلخوا د مور او پلار په وړاندې مې که هر څو ناز کاوه، سترګې مې راسرې کړې، مګر عين حال کې بااحساسه وم، له ځان سره مې غفلت نه کاوه، نه مې هم تر لوګر پورې زحمتونه او مصارف ناچيز کول، همدا و سره له دې چې ډېر سخت وېرېدم، هر څه راته پېريان او ورسره د عمليات وسايل، چاړې او قچيګانې ښکارېدل، خو بيا هم ورجګ شوم، د دهليزه وره ته مې تنبه کېښوده، واپس راغلم، څنګه چې ملا ويلي و، په بستره کې د بسم الله، ايات کرسي او نورو مسنونو دعاګانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ويلو سره ستوني ستغ پرېوتم. خوب له كومه شو؟ د ډاكترانو (پېريانو) د راتلو شپېې مې شمېرلې، څومره چې وخت وتلو، وېره مې زياتېده، په لاس باندې مې د تړلي ساعت د هر ساعت له پوره كېده وروسته وتومات نرم زنګ نه پوهېدم، چې نهه بجې شوې، لس او يولس بجې شوې، كه څه هم هسې به مې يو څه تر ستركو شول، يا به چت كې غچار شو، كله به مې د انسانانو غوندې ستماری تر غوږو شو. خو اصلاً دا ټول د وېرې له وجې خيالات او تصورات و، واقعيت كې هېڅ هم نه و، په همدې شان يوه، دوې او درې بجې شوې، نژدې و چې سهار شي، نور مې زړه ومنله چې دا هر څه د پيسو لپاره د ملا چل او دروغ و، نه ډاكتران شته، نه عمليات، بې غمه ويده شوم، سهار مې چې مور او پلار راجګ شوي، طبعاً د كور د غړو تلوسه كېږي، خاصتاً د مور او پلار. دغه و چې له لمانځه مخكې يې ماته منډه راخيستې، هر څومره يې چې ور او د دربچو شيشې راټكولې، زه په هېڅ هم نه يم خبر شوی، چون ټوله شپه مې په رڼو ستركو شبګيره تېره كړې وه، اوس به نو خود په ډولونو نه راويښېدم.

زما دې غږ په نه ورته كولو، نور هم وارخطا شوي، ګويا لكه چې تر عمليات لاندې مړ شوی، د بابا دوی په كور مې يې چيغه ګډه كړې، هغوی هم د دهليزه د بند وره مخې ته راټول شوي، بالاخره پرېكړه دا شوې چې د اشپزخانې بام ته وتلو د تاوخانې له وړكيو دربچو يو څوك راښكته كړي، په شيشه يې چې د ماتولو په پار د سوټک وار وكړ، د كړس سره مې يې له وېرې پورته ټوپ كړل، راويښ شوم، كړنګار شو، د ماتې شوې شيشې ټوټې لاندې په تاخچه او د تاوخانې غولي ته راولوېدې، زر مې روجايي له مخ نه لرې كړه، چې كټل مې سپينه رڼا وه، د كورنۍ غړو مو په بې

(c) ketabton.com: The Digital Library

<u>زيارت په زيارت</u>

شيشې دربچه کې مخونه رانيولي و، لکه تلويزون کې يې چې وينم، غږ مې پرې وکړ:

- څه شی دي؟

پلار مې وېل:

- ښه يې؟

- هو، ښه يم!

- مرګ ښه يم، ولې دې غږ نه کاوه؟

څه مې ونه وېل، جګ شوم، له وره نه مې تنبه لرې کړه، مور او پلار خويندې، ورونه، باباخيل مې زما په جوړ او روغ ژوندي ليدو ډېر خوشحاله شول، خو عيني حال کې د وره په نه خلاصولو او دوی باندې د تېر ځور له کبله لږ ترخه هم و، مور مې راتيته شوه، پايڅې مې يې راپورته کړې، چې ويې ليدې پښې نه وې ښې شوې، نه هم د عمليات کوم زخم پرې ښکارېده، همغه د پخوا په څېر شنې منې پړسېدلې وې؛ د ډاکترانو او عمليات په اړه يې رانه وپوښتل.

ماوېل: همدا اوس يو ساعت مخکې ويده شوم، ټوله شپه ويښ وم، هېڅ مې هم نه دي ليدلي، نه څوک راغلي.

په دې سره دوی هم ملا دروغجن او په دې ډول ټګماريو له خلکو نه پيسې شکونکی غل وباله، ښکنځلې يې پسې لښکر کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

البته! له يادولو دې پاتې نه وي، اصلاً د کمکي لالا پښې يې هم نه وې عمليات کړې، درحالې کې چې نوموړی د دروغو سړی هم نه و، خو دا چې وېل يې: زما د پښو عمليات يې وکړ، تر ډېره يې درد ورسره آرام شو او زما مور ته يې هم زما د وروستلو ويلي و. حقيقت کې دده ډېر يقين ورته شوی و، له دې کبله يې د عمليات په شپه هم داسې محسوس کړي و، لکه په پښو يې چې مېړيان ګرځي، د خپلې قوي عقيدې له مخې يې، په پښو باندې همغه د مېږيانو ګرځېده د عمليات جريان ګڼلی و.

پس زما په اند د همدې خيالي عمليات له وجې يې د ناروغۍ په وړاندې روحيات او مرال لوړ شوي و، يو ځو ورځې يې ځان څه ناڅه ښه احساساوه، کنه نور يې نه ډاکتران ليدلي و، نه يې په کومه بله نښه نيښانه پوه شوی و.

که څه هم د عمليات په شپه دغه په پښو باندې د حشراتو د ګرځېدو او پرله پسې د پښو په ببلا ببلو برخو کې د کاذب خارښت احساس ما هم کاوه، مګر ما درک کوله، چې دا صرف زما د تلوسې او تشويشاتو زېږنده ده، حقيقت کې نه مېږيان شته، نه بل څه.

مانا زما په پرتله د کمکي لالا خوشبختي دا وه، چې ده همدا د تصوراتو او خوشبيناتو زېږنده محسوساتو ته د واقعيت په سترګه کتلي و او ځان ته يې قناعت پرې ورکړی و، له دې کبله يې څه روحي او فکري فايده ترې حاصيله کړې وه، زما کلانکار او بې عقل، عقل دا شی نه منل، نو ځکه يې کومه فايده هم ونکړه، هسې مو پيسې مصرف شوې او دومره وېرې او تکليفونه راباندې تېر شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ریګ کې خښېدل

یوه ورځ له سپوکي (سپوکه زموږ چک ولسولی کې د یوې درې نوم دی) د دوستانو له جملې مو یو تکړه سپین ږیری میلمه راکره راغلی و، خدای ج دې وبښي، یو کال وړاندې وفات شو، چای یې څښلو مور ته مې یې کیسه کوله:

- یو وخت مې تورکستان کې انجه وهله (له ترکستان نه یې مطلب د افغانستان ځینې شمالي غرني ولایات و) په دښتو، غرونو کې به سرګردانه پسې ګرځېدو، یوه ورځ چې د اوړي موسم و، د تکنده غرمې په مهال یو لوی خوږ کې راروان وم، چې یو ځای مې د شنه شګلن ریګ منځ کې، د انسان په یو بې تنې سر سترګې ولګېدې، ځای په ځای ودرېدم، ذهن کې راتېره شوه: حتماً چا وژلی، نوره تنه به یې خدایزده چېرې وي؟ سر یې ترې رابېل کړی، دلته یې غوځولی، یا به لیوانو خوړلی وي.

یقیناً ډېر پرې خفه شوم، تر هغو چې ورنژدې کېدم، یا په شاه ترې تللم، څنګ ته له لوړ غره غږ راباندې وشو، چې کتلې مې پاس د تورو تیږو په سخت کړنګ کې یو ټوپک واله ځوان ناست و، ماته یې هم هلته د ورتلو په پار لاس وښوراوه.

زړه کې مې کړل: دا کس شاید همدې وژلی وي، چې واقعیت شي، زه هم ډېر زیات ترې ووېرېدم، تر څو هسې نه ما هم ووژني، خو دا چې تېښته هم ممکنه نه وه، چون لاس کې یې ټوپک و، نو ځان مې غیرت کې ونیوه، ور روان شوم، له ورسېدو سره مې سلامورواچاوه، سترې مشي مو وکړه، ځوان وخندل وېل یې:

- څنګه حیران بریان ورته ولاړ وې؟

ورغبرګه مې کړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- هسې ماوېل چې دا د انسان سر دلته څه کوي؟ چا به وژلی وي؟ که لېوانو به خوړلی وي؟

ځوان د يو ځل بيا خندا په کولو سره کړل: دا مې ورور دی مړ نه دی، يوازې سر يې ښکاري، نور مې ريګ کې خښ کړی، ځکه چې يوه ناروغي لري، پښې او د وجود ځينې نورې برخې يې پړسېږي، په دې ناروغۍ ډاکتران نه پوهېږي، يوازينۍ دوا يې همدا ده، چې لمړی يې ټول بدن د برق په تيلو غوړ شي او بيا د اوړي د سره لمر په وسيله ښه ګرم شوي شګلن ريګ کې د څو ساعتونو لپاره خښ کړل شي.

د مور په څېره مې د تعجب او حيرت څادر خور شو، په ټوله توجه ورته غوږ غوږ وه.

ميلمه شيرنۍ خولې ته واچوه، چای يې پسې غوړپ کړ، د کيسې په دوام سره يې زياته کړه: زه نيم ساعت وروسته ترې لاړم، بيا مې ونه ليده، چې هغه سړی به څنګه شوی وي؟ خو فکر کړم ښه شوی به وي، ولې چې د تورکستان خلک ډېر تجربه کار دي.

ددې خبرې په آورېده سره مې مور د کابل ډاکترانو او هېواد په ګوټ ګوټ کې زيارتونو، ملايانو، حکيمانو... ته په کتو چې علاج کې مې عاجز شوي و، نو همدا د برق د تيلو او ګرم ريګ معامله يې زما خوارکي لپاره هم واجب وګڼله، د چک ولسوالۍ د بريښنا په فابريکه کې مو يو دوست دنده لرله، ورسره تماس کې شو، په بل سبا يې يو برابر بوتل د برق مخصوص تيل راولېږل، په ما پسې ورور مې همايون د رود (سيند) له منځ نه څو کراچۍ ښه پاک شګلن ريګ راوړه، د دهليزه په بام د ترپال له پاسه يې وغوړاوه، دوې، دری ورځې مې مور د لمر وړانګو ته واړاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راواړوه، ښه یې وچ کړ، دریېمه ورځ په دولسو بجو چې له مکتب نه راغلم، په بېړه بېړه یې ډوډۍ راباندې وخوړه، له ډوډۍ خوړلو وروسته یې زر زر یوازې له یو کوچني نکر پرته، نور کالي پاک رانه ویستل، ان د پښو له ګوتو تر مرۍ ټول بدن مې یې د برق په تېلو ښه راولمباوه، نور نو د اسد د میاشتې په ټکنده غرمه کې د دهلیزه بام ته وختلو، نوموړی بام د نورو بامونو تر قات و، له کور نه د باندې چاته نه ښکارېده، لمړی د ریګ په منځ کې کېناستم، بیا په ګرمو سوځونکو شګو د سوځېدو له کبله په زګېرویو او د اخ الله، الله...نارو او فریاد په کولو سره کرار کرار شا په تخته پکې څملاستم، د ریګ هره لویه او کوچنۍ شګه د سکروټو په شان سره وه، د انسان تاب ورته عاجز و، البته دا تنها زما لپاره نه، بلکې طبعاً د مور لپاره مې هم خورا سخته شبېه وه، چې په لوی لاس یې د خپل زړه ټوټه (اولاد) په داسې ګرمو سوځونکو ریګونو کې خښاوه، مګر دا چې ددې څو ساعته سختۍ تر شاه مې یې د دایمي نیکمرغۍ هیله لرله، پس نه یې زما د چیغو او فریادونو له وجې جګېدېو ته پرېښودم، نه یې د خپل زړه درد او مورني ترحم ته ترجیح ورکړه، د همایون په مرسته یې د ترپال له دواړو لورو نور سره تناکه ریګ هم راباندې راواړه وو، ته وا په سره تنور کې یې غوپه کړم؛ له سر پرته نور مې یې ټول وجود پکې پټ کړ، خو خوشبختانه ډېر زر، صرف د څو لحظو په تېرېدو سره مې بدن پکې بې حسه شو، نور په دې نه پوهېدم، چې له سر پرته بدن هم لرم. البته نسبت تورکستاني ناروغ ته له ماسره دوی یوه ځواني وکړه، چې په سر مې یې لږ سیوری راجوړ کړ او تر ډېر عذر زاریو وروسته یې یو ځل یو ګیلاس تودې اوبه هم راکړې.

لنډه دا چې تر لمر لوېده کابو څلور، پنځه ساعته مې له همدې ګرم ریګ لاندې تېر کړل، مازیګر یې چې رېګونه رانه واړول تقریباً د آته سانتي په اندازه لوند خوشت

(c) ketabton.com: The Digital Library

ريګ مې له غاړې تر پښو په ټول بدن سرېښ و، د وجود اوبه مې يې جذب کړې وې، سم لکه نکريزې چې کله په لاسونو صحيح وچې نشي، سهار د لاسونو پوست ګونځې ګونځې وي، زما د بدن ټول جلد همغه شان ګونځې و، ان د پښو او شيانو اوبه يې هم جذب کړې وې، پړسوب يې کم شوی و، د نور بدن په څېر پوستکو يې ګونځې کړې وې، دغه د پړسوبونو کمېده ته تر يو څو ساعتونو خوشبين و، خو فکر کړم، په ريګ کې د بدن د اوبو د ضايعه کېدو له وجې مې فشار ټيټ و، لکه بې خوبه، يو قسم خسته او بې انرژۍ وم، د ناستې ولاړې په مهال مې سر څرخېده، عين حال کې مې هېڅ تنده نه ماتېده، تر ماخوستنه مې له شلو ګيلاسونو زياتې اوبه او چای وڅښل، بدبختانه د بدن د اوبو له پوره کېدو، سره مې کرار کرار د پښو او شيانو پړسوب واپس خپل پخواني حال ته ورسېده، ټول تکليفونه، خوارۍ مو په سيند لاهو شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوچی ملا

نه پوهېږم پلار ته مې چا په غزني کې د کوچي ملا په نوم، د یو کس ډېر صفتونه کړې و، چې یوه له الهي حکمته ډکه ائینه لري، هر ډول ناروغ چې پکې وګوري، د خپلې ناروغۍ په اړه هر څه پکې ویني، یعني که چا کوډې پرې کړې وي، کوډې او کوډګر دواړه ویني، یا کومه طبیعي ناروغي وي هم ورمعلومېږي؛ نور یې دوا یا د کوډو خنثا کول، د همغه ملا کار دی.

طبعاً ډېرې نورې ګلوباغې به یې هم ورته شنې کړې وي، ګویا پلاني ځای کې سرطان ناروغ ورسره ښه شو، پلاني ځای کې یې د لسو کالونو شل جګ کړ...

خلاصه د پلار مې یې سمه ورتلوسه کړې وه، همدا و چې پسې ور روان شو، د غزني له ښاره ډېر لرې، جغتو ولسوالی ته په غزېدلې لاره بلها وړاندې له خلکونه د پوښتنو په مرسته د سرک تر څنګ یو ډاګ کې مو یې کور وموندہ. که څه هم کلا یې نوې جوړه کړې وه، خو کوچیاني کار و، کړې وړې او هسکې، ټيټې پخسې یې وهلې وې، دروازه یې لا نه وه پکې ایښې، په ځای یې له بې شمېره رنګارنګ پیوندنو جوړه خیرنه ډبله پرده راپرته وه، د همدې پردې تر چوله مو یې کلا ته چیغې وروهلې، له سپیانو هم وېرېدو، بالاخره راخبر شول، یو تک تور خیرن له ما بدتره ډنګر او په یوه ډډې کوږ سپینږیری راووت، له ستړي مشي وروسته مې پلار زما د ناروغۍ ورته ووېل، د نوموړي ملا هم لمړی شرط او نذرانه توره چرګه وه، ځکه اوله خبره یې همدا وه، چې توره چرکه مو راوړې؟.

پلار مې ورغبرګه کړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- نه، موږ خو د تورې چرګې له حسابه نه و خبر.

ملا وېل:

- دا زما نذر دی، له تورې چرګې پرته چاته کار نه کوم.

پلار مې ورته کړل:

- موږ له ډېر لرې ځای نه راغلي يو، اوس توره چرګه له څه نه کړو؟ د چرګې پيسې به درکړو، بيا يې خپله واخله، نذر يې کړه.

په دې سره سړی په پټه خوله قانع شو، کلا ته يې ننبستلو، وړاندې لويو کميسونو واله کوچيانې ښځې او ماشومان د اطاقونو په ورو کې وتل او ننوتل، لکه د کلا په دروازه د کور د اطاقونو په ورو يې هم ډبلې خيرنې پردې راپرتې وې، موږ همدا د حوېلۍ منځ کې د مرغنچې د بام له پاسه په يوه شکېدلي او د مالونو په متيازو زيه زيه ځل کېناستو، ملا لمړی پوښتنې وکړې:

- کور ته نژدې يا کلي کې مو ونې شته؟ يوله شته؟ سيند شته...؟

پلار مې ورته کړل:

- هو! ونې، يوله، سيند ټول شته.

په دې سره ملا د واسکټ د چپ بغل جيب ته لاس کړ، لکه د عينکو، يوه وړکۍ ګرده ذربين شيشه يې راويستله، اول يې خپله پکې وکتل، وېل يې:

هووو! هغه دی آئينه کې ښکارې، ستاسو د کلي منځ کې چې کومه يوله تېره ده، ستا زوی پکې لامبي، له ده وړاندې سپی په اوبو کې ګډ دی، مردارې اوبه يې ستا په

(c) ketabton.com: The Digital Library

زوی راځي، دا مرض له همغو نه ورته پيدا شوی، پسې زياته يې کړه: ته لوی يې لويان ګنهګار وي، څه نشي پکې ليدلای، خپله همدا ماشوم يې ليدلای شي، په دې سره يې شيشه ماته راکړه، وېل يې: يوه سترګه دې پټه کړه، صرف په يوه سترګه پکې وګوره، شيشه مې چې سترګې ته سمه کړه، يوه خړرنګې بې تکروره له غرونو، کليو، کورنو او باغونو ترکيب شوې منظره پکې ښکارېده، فکر کوم، ددې شيشې جوړښت داسې و، چې د همدې خپل چار چاپېر د ډېرې لويې او پراخه ساحې منظره يې په خپل کوچني وجود کې راټولوه او بيا يې ليدونکو ته په ډېر پېچلي او باريکه بڼه وړاندې کوله، د همدې پيچلتيا او ډېر وړکتوب له کبله چا په اسانه نشوی پيژندلی چې ګويا دا دې همدا سيمه او چارچاپېر وي، دغه و چې زه هم پکې ورک شوم، اخير مې له ډېر ورته ځير کېدو له وجې د خپل کلي يوه تته ذهني منظره پکې جوړه کړه، زموږ د کلي مسجد او تر څنګ يې يوله، له يولې هاخوا ونو ته ورته څه راته پکې ښکارېدل، مګر لکه ملا چې وېل، په يوله کې مې نه خپل ځان د لامبو په حال کې وليده، نه سپی ښکارېده، صرف زموږ کلي ته لږ ورته والی راته پکې ښکاره شو، هغه هم زما د ډېر ورته ځير کېده له وجې ذهني جوړښت و، کني واقعت کې داسې څه نه و. دا اصلاً داسې کيسه وه، لکه په ماشومتوب کې به چې مشرانو راته وېل: اسرافيل (ع) په سپوږمۍ کې ناست دی، شپلۍ يې تياره خوله کې نيولې، کله يې چې فوه کړي قيامت دی.

موږ به چې بيا په همدې تصور د شپې لخوا سپوږمۍ ته ډېر وکتل، اخير به يې هغه د منځ په سپينو وربځو کې د انسان څېره راته ترسيم شوه ان په خوله کې به مو يې شپلۍ هم وليده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته هم عيني همغه مخکې له مخکې ملا راپه غوږ کړې کيسې تصور و، چې شيشې ته تر ډېرې ځيرتيا وروسته مې پکې وليد.

پلار مې بار بار پوښتنه کوله، چې څه پکې وينې؟ همدا خبره مې ورته وکړه، چې په يوله کې د لامبو وهلو په حال خپل ځان او له ما وړاندې سپی خو نه وينم، مګر ډېر ګډوډ زموږ مسجد او تر څنګ يې يولې او چارپېره سيمو ته ورته يو څه پکې ښکاري.

مخکې له دې چې پلار مې څه ووايي، ملا زر د تمثيلي خندا په کولو سره کړل:

- زوروره! چې خپل جومات او يوله دې پکې وليدل، نور څه غواړې؟ څنګه يې چې زه وينم، هغه شان خو يې بل څوک نشي ليدلی.

په دې خبرې سره يې هاخوا د ځل له څنډې د ډبل زاړه کتاب له سره يوه وړه کتابچه راواخيسته، له منځه يې قلم راويست، په ليکلو يې پيل وکړ، د لونګۍ غوړو خيرنو ولونو يې د لمر له وړانګو سره پړک واهه، لمړی يې په يوه سپينه پاڼې کابو لس، دولس چارخانې جوړې کړې، بيا يې هره خانه کې په نامنظم ډول الف، ب... توري وليکل، پاڼه يې قات قات کړه، وېل يې: دری سپين، يو د چرم پوښ ورته وکړه، غاړه کې يې واچوه.

همداسې د يوې بلې پاڼې چارخانې يې هم د الف او ب په تورو ډکې کړې، پلار ته مې يې د سترګو په نيوه سره کړل: دا به په پاکو اوبو کې واچوئ (۱۱) يولس ورځې سهار او ماښام يو، يو ګيلاس ترې وروڅښئ.

پلار مې کاغذونه ترې راواخيستل، د ورسره کړې وعدې له مخې يې نه پوهېږم دوه سوه وې، که دری سوه افغانۍ د تورې چرګې قيمت ورکړ، نور ترې راروان شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که څه هم په کوم امید او عقیده چې ورغلي و، دده د بې نوره مخ، خیرن بدن او جامو په لیدو مو هغه عقیده پاتې نشوه، ولې بیا هم څنګه چې ده ویلي و، څاښت او تعویذ مې یې په همغه طریقه وکارول، خو د ښځو خبره یوه ذره فایده یې دې راپورې بلا شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتورۍ درملنه

سره ددې چې د کابل ډاکترانو خو همغه د ناروغۍ په اولو کې ځواب راکړ، پاکستان ته د تلو يې راته وويل، ولې له بدمرغه د مالي ناتوانۍ او بې کسۍ له وجې مو ونشوی کولای، ترڅو په همغه خپل وخت پاکستان ته تللي وی، څو چې برابرېدو، د ناروغۍ مې پنځه کاله پوره شوي و، سره له دې چې په دې پنځو کالونو کې هم کرار نه و ناست، څنګه چې د کتاب لمړيو کې مو ولوستل، په بېلا بېل ډول مو د صحت يابۍ هڅې کړې وې، مګر کومه فايده يې ونکړه، برخلاف نسبت هغه لمړنيو وختونو ته مې ناروغي په کراتو زياته شوې وه، خاصتاً د جنسي غړو وضعيت مې بېخي خراب و، نور يې نه په کشي نېکر پرده کېده، نه په چوره بند، درد او تکليف يې په هر حال، پړسوب يې نهايي زيات شوی و، د پښو د قات په برابر د لمنې په ډډوالي يا پورته درېدو ډېر زيات شرمېدم.

همداسې څنګه چې د ناروغۍ تر دوو، دريو کالونو مې پښې يوازې تر ګونډو پړسېدلې وې، دا وخت يعنې په پنځم کال پښتور ته د تلو په مهال مې له ګونډو پورته ورانونو هم پړسوب پيدا کړی و، عيني حال کې نور د ماشومتوب له دورې هم وتلی وم، نوی مې د نوځوانۍ په ماحول کې قدم ايښی و، پښتور ته له رسېده سره سم، هلته د يو مهاجر دوست په همکارۍ مو لومړی ډېګرۍ کې، کوم چې د پښتور په سطحه هغه وخت د بېلا بېلو برخو د متخصص او پورفيسور ډاکترانو او درمل پلورنځيو مرکزي سيمه وه، د زړه او رګونو يو متخصص ډاکتر ته ورغلو، نوموړي د خپل تخصص په برخه کې ټول معاينات راباندې تکميل کړل، خو لا يې هم تشخص ونشو کولای، يو بل ډاکتر ته يې ولېږلو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې هم تر خپله ناکامۍ وروسته، د عصابو یو متخصص ډاکتر ته معرفي کړو. همداسې ډاکتر په ډاکتر یې سپارلو، هر یوه به لمړی د فزیکي معاینې په بنه د پړسوب د نوعیت معالومولو په پار نیم ساعت د پښو په پړسوب کې ګوتې چوخولې، حیا دې وي، نیم ساعت به مې یې د پښو تر قات شیان لټ په لټ کول، څنګه چې انسان فطرتاً له هر څه سره عادت کیږي، په ما هم که لمړیو کې د ډاکترانو لخوا مې د پرتوګ ښویول او جنسي غړو کتل د ټوپک تر مرمۍ سخت تمامېدل، مګر دا وخت یې داسې بلد کړی وم، چې دوی به وېل مټ دې لوڅ کړه، فشار به یې کاته، زما به پام نه و پرتوګانښ به مې خلاص کړ.

خو په هر صورت له فزیکي معاینې وروسته به یې د خپلې رشتې مربوط ټول لابراتواري، تلوېزوني... معاینات راباندې وکړل، اما له بده مرغه نتیجه به یې هر ځل صفر وه، هسې مو پیسې مصرفېدې، شپې ورځې راباندې تېرېدې، ډېر یې جیګر خون کړو، اخیر ښه و یوه ډاکتر چې د جرنلي په نوم یو لوی دولتي روغتون کې یې رسمي دنده لرله، کور یې دې ودان وي، د سبا لپاره یې همغه روغتون ته وروغوښتلو، ګهیځ زموږ له ورتلو سره سم یې دوسیه راته واچوه، بستر یې کړم، که څه هم ده تر ډېره د خپل ځان د پوهاوي په پار زه روغتون کې ورسره بستر کړم، چون زما ناروغي ورته نوې او ناآشنا وه، غوښتل یې معلومه کړي چې اخیر دا کومه ناروغي ده، لامل او دوا یې څه دي؟ خو په ضمن کې یې دا کار زموږ لپاره هم ډېر ښه شو، نور هلته او دلته په ډاکترانو پسې نه ګرځېدو، نه مو یې انتظارونه کول، روغتون کې د طب د هرې ریشتې لسګونه متخصصین او پروفیسور ډاکتران به یې همدلته راته راوستل، د دوی نظریات به یې اخیستل، ان تر دې چې بستر کې مو پنځلس ورځې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ووتلې، ددې پنځلسو ورځو په ترڅ کې د پېښور په سطحه چې کوم نوعه طبي معاينات موجود و، ټول يې راباندې وکړل، خو متاسفانه لا هم تشخيص معلوم نشو.

بالاخره ډاکترانو په سلاح سره له دوو مشکوکو ناروغيو يوه وګڼله، چې د هغه ناروغيو له جملې د يوې تشخيصي معاينات په ټول پاکستان کې نه کېدل او ددې بلې يوازې د اسلام اباد په يو روغتون کې کېدل، کوم ډاکتر چې موږ روغتون ته راوستلي و، پلار ته مې مخاطب شو، ويل يې: که کولای شئ؟ اسلام اباد ته ولاړشئ، يو نوعه ډېر مهم معاينات دي وکړئ، که نتيجه مثبت راشي، يا هم په کومه ناروغۍ چې شک دی همغه اوسي، بيا ستونزه نشته، کم وخت کې په بشپړه بڼه د درملنې وړ ده او که معاينات منفي وي، هغه صورت کې نو که څه هم پاکستان کې يې معاينات نشته چې قاطع تشخيص يې راوباسي، مګر د ډاکترانو د ګډې نظرئې او علايمو له مخې بيا د (لمفديما) په نوم له يوې بلې دوهمې مشکوکې ناروغۍ پرته بل څه نشي کېدی، کوم چې د نوموړې ناروغۍ له عمله د انسان د بدن په ځينو برخو کې د اوبو د توضع سيستم تخريبېږي، په نتيجه کې يې د بدن په هغه برخو کې اوبه جمع کېږي او پړسوب رامنځ ته کوي، چې په تاسف سره د هغه ناروغۍ په بشپړه درملنه کې تر دې مهاله د نړۍ په سطحه د عصر طبابت عاجز دی.

خو خير تاسو يو ځل اسلام اباد ته ولاړشئ، دا يو نوع معاينات وکړئ، کله چې واپس راغلئ راپور يې ډبګرۍ کې زما معاينه خانې ته راوړئ، نورې خبرې به بيا هغه وخت کوو.

همداسې مو وکړل، اسلام اباد ته ولاړو، د الشفاء په نوم روغتون مو پيدا کړ، راته ليکل شوي معاينات مو پکې وکړل، که څه هم اسلام اباد کې ډېر وځورېدو، پلار مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پولسو رانه ونيوه، کيسه يې اوږدېږي، له تفسير يې تېرېږم، مقصد تر ډېر آزار او اذيت راکولو وروسته يې د پيسو په اخيستلو سره راخوشې کړ. کله مو چې د معايناتو نتيجه پيښور کې د هغه ډاکتر معاينه خانې ته وروړه، ډاکتر يې په ليدلو سره د مايوسۍ په پار سر وخوځاوه، پلار ته مې يې کړل: معاينات نورمال دي، ګويا د هغه دوو ناروغيو نه د لمړنۍ مشکوکې ناروغۍ اثار نشته پکې، ولې بيا هم ښه و چې معاينات مو وکړل، اوس ښکاره شوه چې له هغه دوهمې ناروغۍ (لمفديما) پرته بل څه نشي کېدی، روغتون کې د نوموړې ناروغۍ په اړه د راکړو معلوماتو په يو ځل بيا تکرار سره يې وېل: دا د لمفديما په نوم يوه نادره ناروغي ده، چې په بدن کې لمفي يا د ابو د تنظيم پروسه اخلالوي، پايله کې يې لمړی د بدن ځينې خاصې برخې پړسېږي، د زمان په تېرېدو پرمختګ کوي، نورې برخې هم لاندې کوي، بدبختانه د وخت طبابت يې تر دې دمه په درملنه نه دی برلاسی شوی، نه يې هم د ناروغۍ د رامنځ ته کېدو لامل موندلی. اصلاً نوموړې ناروغي ډېره کمه ده، په ميلونونه کسانو کې يو کس ته پيدا کېږي، له دې کبله نړۍ کې د طبي برخې ساينس پوهانو او متخصصينو ډېره توجه نه ده ورته کړې، ترڅو دوا يې او د ناروغۍ د رامنځ ته کېدو لامل پيدا کړي.

لهذا زه اوس ستاسو سره يوازې دومره کمک کولای شم، چې د يوريولوژي بخش يو ډاکتر ته مو ورمعرفي کړم، ترڅو جنسي غړي (مايې) يې عمليات کړي، په دې سره به يې د تناسلي غړو مشکل حل شي، اما پښې به يې همداسې وي.

که څه هم د ډاکتر خبره چې ګواکې په اساسي يا بشپړه توګه اعلاج يې نه کېږي، پښې به يې د تل لپاره همداسې دردمنې او پړسېدلې وي، خورا دردونکې وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مګر دا چې زه تر پښو له دې نورو شیانو ډېر آزورده او شرمینده وم، دغه و چې د پښو په حال د ژور افسوس او خواشینۍ تر څنګ، د جنسي غړو د اعلاج په کېدو خوشحاله شوم.

له ډاکتر سره مو ومنله، د یو خط په راکولو سره یې هغه بل ډاکتر ته ولېږلو.

پېښور کې هم تقریباً د کابل په شان معامله وه، تر هغو چې د ډاکترانو شخصي کلینیک، معاینه خانې ته به ورنغلې، د فیس او معایناتو پیسې به دې ورته تحویل نکړې، په دولتي روغتون کې یې نه بسترولې، که بستر به هم شوې خاصه پوښتنه دې نه کېده، هر کله به دې چې شخصي معاینه خانه کې پیسې ورته تحویل کړې، بیا به یې د سبا لپاره هغه دولتي روغتونونو ته ورغوښتې چې دوی به رسمي دندې پکې لرلې، روغتون کې به هم بیا دده د ناروغ په نوم یادېدې، ډېره توجه به درته کېده.

دغه و چې موږ هم له ورسېدو سره سم، دهلېزه کې د میز تر شات ناست منشي ته یې د پیسو له تحویلولو وروسته په خپل نوبت معاینه خانې ته ورننوتلو، د رالېږلي ډاکتر خط مو ورښکاره کړ، لمړی مې یې د یوې پښې پړسوب په ګوته تخته (پچک) کړ، د ګوتې ځای یې ژور پکې پاتې شو، بیا یې وېل: پرتوګاښ دې خلاص کړه، چې شیان دې په کوم وضعیت کې دي؟ دده له وېلو سره سم مې ګنډه خلاص کړ، په لیدلو سره یې شونډې راغونډې کړې د شکیلي (شفیلۍ) په بڼه یې کړل: اوششش اوشش اوشششش...

د همدې شکیلي په مهال یې څو شېبې له لرې ورته وکتل، نور یې، د نورو ډاکترانو غونډې ګوتې پکې ونه وهلې، د سبا لسو بجو لپاره یې د شیرپاو په نوم دولتي روغتون ته وروغوښتلو، سهار له ورسېدو سره سم یې بستر کړم، تر ځینې معایناتو کولو

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته، دریمه ورځ یې عملیات راته وکړ، د مایو په کځوړه کې راتولې شوې اوبه یې ویستلې، د نورو اوبو د ورتلو مخه یې ونیوه، خو متاسفانه په څلورمه ورځ یوه اندازه اوبه بیا ورغلې وې، په سبا یې دویم ځلي عملیات کړم، له دې عملیات وروسته، که څه هم ډاکتر وېل چې لس، دولس شپې باید همدلته پاتې شئ، ترڅو ښه حال یې معلوم شي، چې بیا اوبه ورځي کنه؟ خو موږ یو خوا بې خرڅه شو، بلخوا ډېر وخت مو وتلی و، د روغتونونو له ژونده سخت تنګ شوي و، په پنځمه ورځ ترې راووتلو، د کور په لور راروان شو، په لارو مې زخمونه ډېر خراب شول، له پاسه پرې اپښو د پاسمان د ډېرو پختو او پلسترو سره سره بیا هم وینه ترې راووتله، د پرتوګ خښتک مې یې ښه پوره سور کړ، کابل ته له رارسېدو سره سم مې لمړی یو هوټل کې جامې بدلې کړې، بیا د وردګو د موټرو تم ځای ته راغلو، شپه مو کور ته راورسوله، چې ومې کتل ښه و، که له زخمونو مې وینې هم رابهېدلې وې، خو کوکونه یې نه و شکېدلي، دغه راز دا دویم ځل یې ښه عملیات هم کړی و، الحمدالله د جنسي غړو ستونزه مې تر ډېره ورسره حل شوه.

مګر د پښو درد او پړسوب لا هم په خپل ځای پاتې و، ولې د ډاکتر دا خبره مو هم زړه ته نه لوېده او نه راته د زغم وه، چې پښې دې د تل لپاره همداسې وي، دغه و چې په بېلا بېل ډول د پښو د درملنې په پار مبارزې مو لا هم دوام لاره، تاسو راځئ ملګرتیا مې وکړئ، کیسې پاتې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

امریکایان دي ولي

ورور مې همايون له کندهاره زنګ راته وکړ، نوموړی تقريباً څلور کاله له ما کشر دی، خو دا چې زما اوږدې ناروغۍ مې د جسمي ودې مخه ډپ کړې وه، دی هغه مهال له ما نه ډېر مشر ښکارېده، وجود کې هم ښه و، د زنګ له اوکې سره سم مې سلام ورواچاوه، تر جوړ پخير حال احوال اخيستلو وروسته يې کړل:

- دلته کندهار ښار کې يو حکيم دی، د يوې آلې يا ماشين په وسيله د انسان بدن کې بند رګونه خلاصوي، ځينو ناروغانو ته دوا ورکوي. وېل کېږي ډېری داسې ناروغان ورسره روغ شول، چې په ايران او پاکستان کې ډاکترانو ځواب ورکړی و. توکل په خدای ج ته يو ځل راشه چې ستا د ناروغۍ په اړه څه وايي؟

بالاخره سره موافق شو، څو ورځې وروسته ورغلم، چې ومې ليده، حکيم رښتيا په يوه نوې او حيرانوکې ښه د ناروغانو درملنه کوله، اصلا د پلاستيکي ګيلاسونو او يوې لاسي دستګاه په وسيله يې د خلکو د بدن په بېلا بېلو برخو حجامت کاوه، خو ما او ورور مې تر دې دمه نه حجامت ليدلی و، نه مو يې نوم اورېدلی و، ځکه راته نوی او جالب و.

تر ډېر انتظار وروسته د نوبت په رارسېده سره، حکيم زما د دواړو پښو له ګوتونه پاس د فارسي زبانو په اصطلاح (پای پوشت) چې نسبت نورو برخو ته زيات پړسوب يې لاره، د ګيلاس خوله ښه پکې خښېده، لکه نانوای چې په ډوډۍ کې خالونه وهي، زر زر يې د پاکي په څوکه څو ځايه زخمي کړل، له زخمي کېدو سره سم، پرته له دې چې د نورو خلکو غوندې د ګيلاس او دستګاه د فشار په وسيله يې وينه ترې راکش کړې وی، خپله په پاکي له هر وهل شوي زخم نه ليکه، ليکه وينه او اوبه ګډ

(c) ketabton.com: The Digital Library

راروان شول، حکيم ويل: همداسې يې پرېږده، ترڅو ټولې اوبه يې راخالي شي، او پړسوب يې کيني.

ددې تر څنګ سپين پوډر ته ورته يو قسم دواه يې هم ورسره راکړه، سهار او بېګا يې د يوې يوې قاشوغې د خوړلو توصيه راته وکړه، نور يې رارخصت کړو، د لس، پنځلس دقيقو په تېرېدو سره وينه بنده شوه، يوازې رنې اوبه له زخمونو رابهېدې، څپلۍ مې پښو کې لندې خوشتې شوې، همايون سره د څو نورو ملګرو يې په يو نوي جوړېدونکي مکتب کې د سيم تاوۍ کار کاوه، د دوی مسافرانه اطاق ته په ورسېدلو سره مې پښو ته پلاستکي خلطې ورواغوستې، ترڅو د ورور د ملګرو مې له پښو د راروانو اوبو نه بد رانشي، يا يې په فرش او کاليو ونه لګيږي، خو کله چې ورغلم، ملګري يې هم زموږ کليوال او ډېر بااحساسه، مهربانه ځوانان و، چې له جملې يې د بهلول، رفيع الله او نظر محمد نومونه يادولی شم؛ دوی پوه شول چې پلاستيکي خلطې يې د نزاکت ساتلو يا هم زموږ له خاطره پښو ته وراغوستې. همدا و چې ويل يې: پلاستيکونه دې له پښو لرې کړه، پرېږده چې اوبه يې آزادانه وبهيږي، ګرمي ده په پلاستيکونو کې دې پښې نورې هم خرابيږي.

ما ټينګار کاوه چې نه خير، ترڅو په فرش او ستاسو په کاليو يې اوبه ونه لګيږي.

خلاصه خلطې يې په دې خبره رانه لرې کړې چې بلا پسې د مسافرۍ له دوړو، خاورو ډک فرش او کالي دي، کيسه کې يې نشې، چېرته دې چې زړه و آزادانه کينه، لتيږه، ويده کيږه، همداسې نور زښته زيات عاطفي او له همدردۍ ډک چلند يې راسره وکړ. که څه هم څنګه مې چې وړاندې وويل، دوی زموږ کليوال و، خو تر دې له

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخه مې کوم ضرورت نه و ورته پيداشوی، پس د دوی په سينو کې د دومره ښکلو او ترحم نه ډکو زړونونه مې هم خبر نه لاره.

اووه شپې مې ورسره وکړې، طبعاً تنګ کړي او تکليف کړي به مې وي، ولې چې له ناروغ سره تکليف او زړه تنګوالی حتمي وي؛ بلخوا سره ددې چې دوی به ماته وېل: هېڅ خبره نه ده، مګر هرو مرو به مې يې د پښو له روانو ابو کمه زياته کرکه کېده، ډوډۍ به خوند نه ورکاوه. ځکه چې انساني فطرت همداسې دی، خو تر اخېره مې يې په څېرو، خبرو او روش کې احساس نکړه، چې ګويا دوی دې له ما سره تنګ وي، يا مې دې له پښو بده وړي. دغه راز له دې زخمي کېدو سره مې پښو يو بل بد عادت هم پيدا کړ، د شپې به مې چې څنګه سترګې پټې شوې، سخت درد به يې شروع کړ، بيا به تر څو راجګ نشوم، د مکتب په چاردېوالي کې به ونه ګرځېدم، ښې به مې ستړې نکړې، درد يې نه ارامېده، همدا و چې ټوله شپه به وتلم ننوتلم، دوی به تمامه ورځ کار کړی و، ستړي به و، په ډېرو وتلو ننوتلو به مې نارامه کړل، کله به کوم يو راپسې راووتلو، زه به يې چې حويلۍ کې په ګرځېدو وليدم، وېل به يې: راځه د شپې لخوا له تعمير نه د باندې مه وځه، امريکايان به څه شک دربادې وکړي، ولې دې.

د دوی انديښنه په ځای وه، ولې چې د نوموړي مکتب سره دېوال په دېوال د امريکايانو قرارګاه وه، د دېوال له پاسه يې ټاور جوړ کړی و، يو او دوه پيره دارن به دايم پکې ناست ؤ، خو زه به چې تر څو له تعمير نه بهر آزادې فضا ته راونه وتلم، د تعمير په اوږده دهليز کې به چې هر څومره وګرځېدم، د پښو سوی مې نه ارامېده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه و چې له دوی نه پټ به بیا، بیا راوتلم، چون رښتیا ډېر سخت درد او سوخت به یې کاوه، څنګه چې تاسو پوهېږئ، له درد سره نه کېږي، پس ما یې هم مقابل کې د امریکایانو د ویشتلو پروا نه کوله، کني واقعاً ډېر خطرناک و، خو تر اخیره یې نه ډز راباندې وکړو، نه یې کومه شپه ووېل: چې ومسلمانه! په تا څه شوي، چې ټوله شپه لکه ستن خوړلی سپی ګرد تاوېږې راتاوېږې؟

خلاصه اوه ورځې مې پرله پسې د پښو له زخمونو اوبه وبهېدې، له درده یې لیونی سپېلنی وم، خو په پړسوب یې هېڅ اغېزه ونکړه، چون کومه اندازه اوبه چې ترې ضایعه کېدې، مقابل کې مې یې د تندې احساس هم همدومره زیات و، اګر چې اولې دوې ورځې مې اوبه څښلې، خو وروسته مې کوشش کاوه، چې زیاتې اوبه ونڅښم، ترڅو په پښو کې جمعه شوې اوبه د زخمونو له لارې ووځي او نورې ورنشي، نتیجه کې یې پړسوب کېني.

ولې زما د فکر برخلاف، سره له دې چې د پښو له زخمونو مې زیاتې اوبه وتلې، د نورو اوبو څښل مې هم ډېر کم کړي و.

اما بیا هم په پړسوب کې یوه ذره تغیر رانغی، د پښو په ځای مې د پورتني روغ بدن اوبه وچې شوې، ژبه مې د وچوالي له وجې په خوله کې نه اوښته، غوږونه مې دف و، خبرې مې سمې نه اورېدې، همداسې ډېر بې انرژۍ او خسته پسته به وم. یو انجینر ته مې د خپل وضعیت په اړه ووېل، هغه یوه شو وېل یې: فشار دې ټیټ دی، زر تر زره دې له پښو نه د روانو ابو د درېدو غمه وخوره او یو دوه ګیلاسه خواږه جوس وڅښه، خبره مې یې ومنله، دواخانې ته ولاړم، طبي بنداژونه او پلستر مې ترې واخیستل، د پښو زخمونه مې کلک وتړل، همداسې د تېرو څو ورځو په تنده مې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه د يخېدو تر بريده، څو ګيلاسه مايعات چاى، اوبه... وڅښل، د يو ساعت په تېرېدو سره د پښو له زخمونو اوبه بندې شوې، تازه څښلي مايعات مې هم په بدن کې خواره شول، سم د لاسه مې ژبه لنده شوه، د غوړنو درونددوالى او ذولحالي مې ورسره رفعه شول، سبا د کور په لور راروان شوم، فکر کړم ترې بهېدلو اوبو سره مې د پښو مدني مواد (پتاشيم، کلسيم، منګينزيم...) کم شوي و، ترڅو چې پوره کېدل، په کور کې يې هم تر څو اونيو د شپې لخوا ډېر سخت درد کاوه، حويلۍ کې به ټوله شپه ګرد ورسره تاوېدم راتاوېدم؛ همدا مې کندهار کې د تداوۍ ګټه وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شکسته بند سخي

که ليدلی يې هم نه وي، خو ممکن ډېرو کسانو يې نوم اورېدلی وي، زموږ د وردګو ولايت، چک ولسوالۍ په يوه غرنۍ سيمه (عليشه) کې د سخي په نوم يو ډېر مشهور شکسته بند دی، که څه هم زه کابو يوه نيمه ليسزه مخکې ورغلی وم، هغه وخت سپينږيری و، اوس خو به ښځي ضعيفه وي، اما په عمر يې برکت لا هم ژوندی دی، له ډېر لرې يعنې هېواد له بېلا بېلو ولاياتو به خلکو هغه ناروغان ورته راوستل، چې د بدن هډوکي به يې مات شوي و، نوموړی د کوچيانو له قومه يو بې ليک او لوسته سړی و، دده په باب روايتونه داسې و، چې يوه ورځ يې په غره کې رمه څروله، بيا يې کومه وزه تر يو لوی کمر لوېدلې وه، د پښې هډوکی يې بوټ مات شوی و، سخي ماما چې د وزې بوټه ماته پښه ليدلې، ډېر سخت زړه يې پرې سوی ان تر دې چې ورته په ژړا شوی، بيا يې له خپل څادر نه څو اوږدې اوږدې لتې راخيرې کړې، په لندو سترګو پرې اخته شوی، د وزې د پښې له مات هډوکي سره يې موازي دوه اوږده لرګي هم ورتړلي، ترڅو د بدن وزن يې د مات شوي هډوکي په ځای لرګي واخلي او هډوکی د بيا جوړېدو فرصت پيدا کړي.

په همدې وخت کې حضرت خضر بابا پرې راغلی، له وزې سره د سخي ماما همدردۍ او اوښکو ته په کتو، خضر بابا ورته وېلي: مه خفه کېږه بچيه! د وزې پښه به ډېر زر ښه شي، زه تاته دعا درکوم، له دې وروسته هم د حيواناتو په شمول د انسانانو هر ډول مات هډوکي ورتړه، هغه به د الله ج په حکم ډېر زر رغېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بناءً د ځینو خلکو د باور او وینا له مخې اوس هم همغه د خضر بابا د ورکړې دعا برکت دی، چې په هر مریض یې لاس ولګېږي، مانا مات هډوکي یې چې وروتړي، الله ج یې ډېر زر له شفاء برخمن کوي.

پس لکه سیلاب اخیستی چې د ځان ژغورنې په پار هر خوا د اوبو بې ګټې ځک ته هم لاس اچوي، همدا و چې زما زړه کې هم یوه ورځ راتېره شوه: که سخي ماما ته ربښتیا خضر بابا دعا ورکړې وي او په لاس کې یې الهي حکمت وي؟ راځه یوه ورځ ته هم ورشه، چې د لاس پرې لګېدلو سره یې د خلکو په بدن کې مات او رېزه رېزه هډوکي جوړېږي، کوندې زما په پښو د لاس لګولو سره یې هم دا درد او پړسوب الله ج ښه کړي.

بالاخره هغه ورځ راغله ډېر په تکلیف وروختلم، چون مخکې مې ووېل، د دوی کلی، کورونه له سرک نه ډېر چپ او پاس په یوه غرنۍ سیمه کې دي، خو له بده مرغه پرته له دې چې په پښو مې لاس ووهي، صرف په لیدلو سره یې راته ویل: ته یو ډاکتر ته ولاړ شه، زما کار فقط د ماتو هډوکو سره دی، ستا په ناروغۍ نه پوهېږم.

د سخي ماما له حجرې زړه ماتی راووتم، څو قدمه چې راغلم، یو بل څه ته مې پام شو.

زما د پلار ماما خیل هم د علیشې و، د مورنۍ نیا په اړه به یې وېل کېدل، چې د روسانو د اشغال په مهال یې یوه ورځ کلي ته قوه ورختلې وه، د کلي خلک تر خپله وسه لرې او نژدې سیمو ته ترې تښتي، کلی یې خوشې کړی، زما د پلار مورنۍ نیا چې خپل وړوکی، تي خوری لمسی یې هم غېږ کې ورسره اخیستی، له کوره راوتلې، ډېر وس یې نه دی شوی، لرې وړاندې د ګڼو چنارونو تر شاه، د یوه پوشته خوا ته غلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناسته ده، د مشرانو په قول، خپل وچ تی يې هم د ماشوم په خوله ورکړی، ترڅو ونه ژاړي، روسان ورخبر نشي.

خو بدبختانه روسي پوځيانو د چنارونو شا ته سر ور لرې کړی و، په دې يې چې سترګې لګېدلې، لسګونه مرمۍ يې تر سينه ايستلې وې، د روسانو د قوې له تلو وروسته چې خلک ورغلي، څنګه چې لمړی په لترئ ناسته وه، همغه شان په ناستو شهيده شوې وه، صرف سر او پورتنۍ تنه يې د خپلې غېږې په لور رازانګه و، اما غېږ کې يې په پراته لمسي فشار نه و ورغلی، هغه خپل تی روده.

بناءً د نوموړې پاک او خورا مظلومانه شهادت ته په کتو، هر وخت به مې يې زيارت ته د ورتلو زړه کېدو، نن نو ډېره ښه موقع وه، تيار راغلی وم، د پلار د ماماخيلو کورونه مې د عليشې د سيمې له خوړ پورې د فريد په کلي کې و او د پلار د نيا زيارت مې د دوی له کورونو بره هديره کې و، که څه هم پښو مې ډېر زيات درد کاوه، خو بيا هم کرار کرار ورغلم، زيارت مې يې وکړ، دې ته مې دې خدای ج دعاګانې قبولې کړي، مګر ما يې د زيارت کولو په سبب د خپلو پښو په درد او پړسوب کې کوم مثبت اثر ونه ليده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کشف هګۍ

مور ته مې چېرته کومه ښځه ور په غوږ شوې وه، ورته ويلي و: ګوره! دا زوی دې چې دومره وګرځاوه، نه يې ډاکتران په رنځ پوهېږي، نه ملايان، نه له زيارتونو سره جوړ شو؛ دې ته په خدای ج حتماً چا څه شی ورکړي.

له شي نه يې هدف په خوړو کې پرې خوړل شوې کوډې وې.

ښځې پسې زياته کړې: ځکه د شي له خوراک نه په رامنځ ته شوې ناروغۍ نه ډاکتران پوهېږي، نه ملايان، نه هم د بل څه سره رغېږي، نو څنګه چې د شي د خوړلو له وجې رامنځ ته شوې ناروغي ډېره بده او پليته ناروغي وي، پس يوازې او يوازې په همداسې بده او پليته دوا سره يې اعلاج هم کېږي.

مور ته مې د ښځې په خبره کې وزن ورمعلوم شوی و، ورڅکه شوې وه، ترې پوښتلي يې و چې: ښا ددې بدې ناروغۍ هغه بده او پليته دوا څه دي؟

ښځې د مقدمې په پار خپلو خسر خيلو کې د کوم ناروغ کيسه ورته شروع کړې وه، چې ګواکې کالونه کالونه د مرګ او ژوند تر منځ و، کندک کندک وينې يې استفراق کولې، بله ورځ کوم د خدای ج ولي پرې ورپېښ شوی، له لمړي ليدو سره پرې پوه شوی، چې سړي بد شی خوړلي، د ناروغ کورنۍ ته يې ويلي: ددې لپاره يوه د کشف هګۍ پيدا کړئ، په شيدو يا نورو خوړو کې يې پټه پرې وخورئ، چې دی پوه نشي، ځکه چې تيږه په تيږه ماتېږي، کوم بد شی چې ده ته ورکړل شوي، د کشف هګۍ تر هغه زياته مرداره او پليت شی ده، بدن ته له رسېدو سره سم د مخکې ورکړل شوي بد شي اثر له منځه وړي، هګۍ که له هغه ډېره پليته هم ده، خو ښه والی يې دا دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د لمړني بد شي تر بې اثر کولو او له وجود نه ايستلو وروسته، خپله هم کرار کرار تر څلوېښتو ورځو پورې له بدنه وځي. ولې دا غاړې درباندې خلاصوم، چې په دې څلوېښتو شپو کې که ناروغ د هر څه له وجې مړ شو، جنازه يې نه کېږي، ځکه چې هډونه يې مردار وي، د مردار انسان جنازه که ادا هم شي، د الله ج په حضور کې نه قبلېږي. نور مو خوښه ورکوئ يې، کنه.

خو دا چې کورنۍ يې ناروغ ډېر تاوکړی و، د بل هېڅ شي سره نه ښنه کېده، توکل يې په خدای ج کړ، د کشف هګۍ يې ورکړه، د هګۍ له خوړلو وروسته تر يوې هفتې ناروغ داسې اسهال شو چې ان د وجود غوښې يې اوبه شوې، په همدې يوه هفتيي سهال کې يې هغه بد شی له وجود نه ووتل، بدن يې ترې پاک شو، سم د لاسه د سږي سترګې وغړېدې، په لنډ وخت کې داسې جوړ شو چې هېڅ فکر به دې نه و کړی، واده يې وکړ، اوس يې يوه ډله اولادونه دي.

ددې کيسې په اورېدو سره زما مور هم چې زما د صحت بې تابه او لالهانده تنده لرله، بلخوا پورته د ذکر شوي ناروغ ناروغي هم زما له ناروغۍ سره څه شباهت لاره، چون دی هم کالونه کالونه رنځېدلی و، نه يې ډاکتران په علاج پوه شوی و، نه يې په ملا او زيارت ساه راسته شوې وه، بالاخره د کشف هګۍ يې شافي کافي شوې وه.

دا و چې مور ته مې د کشف د هګۍ په درملنې سره زما د صحت هم لوړ چانس ورځلېدلی و او ډېره هيله يې ورته پيدا شوې وه.

بالاخره له ښځې نه يې ددې ښکلې او فوق العاده دوا د ورښوده په پار د مننې تر څنګ، ددې شناخت او پراخه روابطو ته په کتو، د کشف د هګۍ په پيداکولو کې هم د همکارۍ غوښتنه ترې کړې وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوموړې ښځې د خپلې مهربانۍ او همدردۍ له مخې لنډو څو ورځو کې د هګۍ غم ورته خوړلی و، د وربښودلي ترتيب سره سم، مې مور په يو ګيلاس شيدو کې حل کړې وه، په داسې حال کې چې زه په هېڅ خبر نه وم، ښه په مزه مزه يې راباندې نوشيجان کړې وه.

پس له دوو مياشتو، خدايزده خبره له څه راياده شوه، مور مې موسکۍ شوه، ويل يې: خدای ج دې نکړي، د مرګ زور دې هېڅ وخت نه لرم، خو که اوس مړ هم شي دومره به مې ارمان نه يې، شکر چې يوه مياشت مخکې مړ نشوې، کنې يوازې د مرګ غم به دې نه و، بې جنازې به مو خښ کړی وې، ټول عمر به مې ډېر زيات ارمان وې، ځان به مې ملامت ګاڼه.

ورغبرګه مې کړه: بې جنازې ولې؟

بيا يې پورتنۍ ټوله کيسه راته وکړه.

سيند د وردګـــــــــــو نه دی خلکو

د غرونو اوښکې دي زما په حال راځينه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زينو په کونج کېناستم

هغه چې وايي ناروغي کم سيالي ده، له شک پرته دا يو ډېر قوي واقعيت دی، بناءً زه به هم کله د خپلې ناروغۍ له وجې مکتب ته د تلو نه وم، کله به په ډاکترانو، ملايانو او زيارتونو ورک وم، همدا و چې ډېری وخت به د محروميت تر کچې غير حاضر وم، بيا به کله ځينو استادانو مرسته راسره وکړه، حاضري به مې يې ورسوله، کله به مې په کوم روغتون تصديق ورته راجوړ کړ، خاصتاً وروستي صنفونه مې ډېر په زحمت ووېل، چون نه يوازې د ورتلو راتللو په وخت مې پښو درد کاوه، بلکې صنف کې به چې په چوکۍ کېناستم، کرار کرار به مې د پورتني بدن د اوبو هم ډېره برخه پښو ته ښکته شوې، پړسوب به يې يو په دوه شو، پوست به يې د ډېر فشار پرې راتللو له وجې داسې سوخت کاوه، لکه تناره کې مې چې اچولې وي.

خو بيا هم که په ټېله او تنبه يا ډېره ټيټه نمره هم و، الحمدالله له ليسې فارغ شوم، دغه راز د کانکور ازموينې له لارې د فارياب پوهنتون چې د نوموړي ولايت په مرکز ميمنې ښار کې يې موقعيت لاره، د ادبياتو پوهنځی ته کامياب شوم، اګر چې ډېر لرې و، خو د مور او پلار په تشويق سره ورروان شوم، شپه مې د بلخ ولايت اړوند مزار ښار کې د فارياب د موټرو اډې يا تم ځای ته نژدې په يو خيرن هوټل کې په ډېر وهم او ترس تېره کړه. ټوله شپه ويښ او ويده کېدم، له تاسو يې څه پټه، اصلاً له دې نه وېرېدم، چې څوک به مې حلال کړي، يا به دا پنځه روپۍ جيب خرچه رانه پټې کړي، وېره دا وه، که څه هم سن مې لوړ و، قريب نولس، شل کلن وم، خو ګيره مې نه وه او جسماً هم بې جوزه وړوکی ښکارېدم، نو ماوېل بې پوښتنې ملک دی، هسې نه څوک په بد نيت څنګ ته راځملي، ولې چې ماخوستن ناوخته هوټل کې يو څو ډېر

(c) ketabton.com: The Digital Library

بدشکله لویو بریتونو واله کرغېړن کسان تاوېدل، خو بیا ښه و، شپه پخیر تېره شوه، سهار وختي موټر کې سپور شوم، له شبرغان هاخوا سرک خام و، ایله ماسښین دوې بجې د میمنې ښار ته ورسېدم، بلد نه وم، په آس پسې تړلې یوه بګۍ (ټانګه) مې دربس کړه، د پوهنتون په دروازه کې یې ښکته کړم، معاون مې پیدا کړ، کوم چې د نویو محصیلینو د ثبت چارې یې په غاړه لرلې، د کانکور د آی ډي ((IDنمبر په ورکولو سره مې ادبیاتو پوهنځۍ ته د راکامیابېدو ورته ووېل؛ معاون ښکته پورته راته وکتل، بده کرکجنه خوله یې ونیوه، وېل یې: دا پېښې دې ولې داسې پېرسېدلې؟

په لنډو کې مې کیسه ورته وکړه، ګویا ددې ډېر وخت وتلی، ډاکتران وایي چې د رګونو مشکل دی، زیاتې دواوې مې هم پرې کړې، خو جوړې نه شوې.

معاون راغبرګه کړه: ته ولاړ شه کابل کې د وزارت صحت عامه نه یو خط راوړه، ترڅو موږ مطمین شو، چې ستا ناروغي ساري نه ده، نور محصیلین نه درنه نیسي.

هر څومره مې چې ورته ووېل: معاون صاحب! زما د ناروغۍ ډېر کالونه کېږي، سره له دې چې د کورنۍ د غړو سره مې په یوه اطاق کې اوسم، په یوه کاسه ډوډۍ ورسره خورم، مګر نه یې کور کې څوک رانه ونیول، نه په دوستانو، کلي او نه مو هم په ټوله سیمه کې بل داسې ناروغ پیدا شوی.

معاون نه منله، په توندۍ سره یې په خپله خبره ټینګار وکړ، ډېر مایوسانه او زړه ماتی یې له دفتره راووتم، د پوهنتون انګړ کې یوې برنډې ته د پورته شو زینو په کونج کېناستم، تر ډېره مې فکر پرې وکړ، چې اوس څه وکړم؟ هېڅ کومه معقوله لار مې ذهن ته نه راتلله، محصلین تېر او بېر کېدل، په دوی کې مې د دوو تر منځ پښتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبرې واورېدې، مخې ته يې ورجګ شوم، په سلام سره مې ورته ووېل: وبښئ يوه پوښتنه مې کوله!

د پوښتنې کولو وخت يې راکړ، لمړۍ مې د خپلې ناروغۍ او معاون رانه غوښتې د روغتيا وزارت د خط ورته ووېل، بيا مې ترې وپوښتل: ايا دلته ميمنه کې د روغتيا د وزارت رياست شته؟

دغه محصيلين يو د ننګرهار و، بل د کندز، زما په ناروغۍ او د معاون په راته جوړ کړي مشکل دوی هم ډېر خفه شول، راغبرګه يې کړه:

دا ډېر سپی سړی دی، د نورو محصيلينو د ناروغېدو غم نشته ورسره، موږ يې له پخوا پېژنو، اصلاً له پښتنو سره ستونزه لري.

وروستۍ مشوره يې دا راکړه، چې ورشه هغه د زراعت پوهنځۍ ده، دريم صنف کې د شفيق پوښتنه وکړه، نوموړی په ليليه کې د پښتنو محصيلينو نماينده او مشر دی، ان شاءالله کومک به درسره وکړي، د زراعت پوهنځۍ ته ورغلم، شفيق څو دقيقې مخکې وتلی و، يو ملګری مې يې راپيدا کړ، د شفيق شمېره مې ترې وغوښته، ده له خپل مبايل نه زنګ ورته وکړ، ګوشي يې ماته ونيوله، شفيق چې زنګ اوکې کړ، له لهجې يې پوه شوم، دی هم وردګ و، ستونزه مې ورسره شريکه کړه، وېل يې: منتظر شه زه اوس درځم، څو دقيقې وروسته يې موټرسکېل ودراوه، ترې راښکته شو، ښکلی او خولور ځوان و، يو ځل بيا مې هم کيسه ورته وکړه، د معاون له خوا په راسره کړي بد چلند او ستونزې راته جوړولو خفه شو. خو دی هم نه و ورسره جوړ، پښې يې نه پرې ورتلې، وېل يې: راځه اوس ليليه ته راسره ولاړ شه، سبا رئس راځي، بيا به ان شاءالله يو کار پرې وکړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مننه مې ترې وکړه، په مټرسکېل ورسره سپور شوم، شپه مو ليليه کې وکړه، کور يې دې ودان وي، څنګه يې چې ويلي و، سبا يې د معاون پکې پوښتېدلو پرته په رئس باندې کار راته جوړ کړ، درسونه مې پيل کړل، خو له بده مرغه ليليه او پوهنتون ډېر لرې و، په ښه تېز پلي تګ سره کم او زيات د شلو دقيقو لار وه، نور محصلين روغ و، تللی شوی، زه به په ساعت کې هم نه رسېدم، هلته به هم بيا تر ډېره د پښو له درده هېڅ په خبر نه پوهېدم، که موټر کې تللی هره ورځ مې دوه طرفه پنځوس روپۍ کرايه کېده، د محصيلۍ دوره کې څوک دومره مصارف کولای شي؟ بلخوا پوهنتون کې يې ازاد پتلانونه نه پرېښودل، کابای يا هغه پتلانونه چې محصلينو ته يې توصيه شوې وه، تنګ او چسپ و، ما به چې واغوست د پښو د وينې جريان به يې نور هم بند کړ، په دې سره به يې درد او پړسوب يو په دوه شو، د حرکت په حال کې به څه ښې وې، صنف کې به چې په چوکۍ کېناستم ډېر سخت سوخت به يې کاوه.

خلاصه په ډېر تکليف او د زړه په وينو مې يو سمستر ووېلو، د امتحانونو نتايج چې راووتل، د معاون له ياده نه وم وتلی، خپل مضمون کې يې چانس راکړی و، سره ددې چې مخکې له مخکې ترې وېرېدم، نسبت نورو مضامينو ته دده په مضمون کې مې ډېر کوشش کاوه، دغه راز امتحان ته مې يې هم زياته تياري نيولې وه. پوه شوم چې له سرې نه پوهنتون نشم ويلی، کنې ځينو هلکانو راته وېل: پارچه پرې راوباسه، چا به وېل ريس ته ورشه، خو دا چې ما د بې صحتۍ له وجې پورته ذکر شوې نورې هم ډېرې ستونزې لرلې، پاتې درې نيم کاله پوهنتون ويل مې ببخي له توانه لوړ کار و، همدا و چې نور معاون پسې هم ونه ګرځېدم، په رخصتۍ چې کور ته راغلم، مور او پلار ته مې زما له وسه پورته د خپلو زياتو ستونزو ووېل، قناعت مې ورکړ، بيا ورنغلم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مچانو لښکر

د پوهنتون له پرېښودلو څلور پنځه کاله وروسته یوه ورځ مې د کلي دوکانونو کې سرمعلم صاحب مجیب الرحمن ولیده، نوموړی ډېر نیک او خیرخوا سړی دی، که څه هم اوس یې سرمعلمي پرېښې، فعل حال د وردګو چک ولسوالۍ د کثیرالرشتوي انستیتیوت بنسټګر او مدیر دی، ستړي مشي مې وسره وکړه، وېل یې: درسونه دې څنګه کړل؟

پوهنتون ته د تللو او هلته نسبت زما ناروغۍ ته د سختو او نامناسب شرایطو، بالاخره پوهنتون د پرېښودو کیسه مې ورته وکړه.

له څېرې یې ښکارېده، ډېر خفه شو، د افسوس په پار یې نڅه، نڅه وکړل، بیا یې وېل:

- درس خو به په هېڅ صورت نه پرېږدې؛ ته داسې وکړه، د کانکور په راتلونکې امتحان کې یو ځل بیا برخه واخله، صرف یو انتخاب وکړه، هغه هم د میدان ښار دارالمعلمین، ولې چې یو خوا یې نمرې ټیټې دي، بل دا ځای لنډ دی، درېیم قدم کې دوه کاله دی، دومره وخت نه غواړي، پس یوازې همدا دارالمعلمین هم چې ووایې کافي دی.

ددې خبرو تر څنګ یې دا وعده هم راکړه، چې که له کانکور نه ورکامیاب نشوې، بیا به زه یو کار درته وکړم، څو استادان پکې پېژنم، خو لمړی ښه دا ده چې له قانوني لارې هڅه وشي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هغه وخت کې نه د وردګو پوهنتون و، نه هم چک کې کثيرالرشتوي انستيتيوت موجود و، وردګو يوازې همدا يو دارلمعلمين لاره، هغه هم په مرکز ميدان ښار کې و.

خو په هر حال سرمعلم صاحب ډېر ښه وغږېده، خبرې يې له خواخوږۍ او همدردۍ ډکې وې، د يوه عالم او مهربان مشر په صفت مې يې ټولې خبرې په زړه خوږې کيناستې، پوره پوره انرژي يې راکړه، همدا و چې راتلونکي کانکور کې مې بيا ګډون وکړ، په نتيجه کې يې د خپل يوازني انتخاب سره سم د ميدان ښار دارلمعلمين ته ورکامياب وم، خوشبختانه په همدې کال تصادفي دوه کليوال ملګري مې فضل الرحيم او فضل رحمان هم راکامياب شوي و، دارلمعلمين کې مو په مشوره د ديني علومو څانګه انتخاب کړه، همداسې ليليه کې هم سره يو ځای شو، اطاق کې لس کسه و، زما ټول غم د دوی دواړو په غاړه و، نه مې تر اخيره يو ګيلاس پرېمنځلو، نه مې نوکري وکړه، ان تر دې فکر کړم، د بدن د ضعيفۍ اثر به مې و، که خدايزده څه و؟ خو د عمر په هغه دور کې به هره دويمه، دربيمه شپه احتلام راته کېده، حمام ته به مې اړتيا پيدا کېده، چې ډېر ترې تکليف وم، فضل رحمان مې په دې مشکل پوه و او په غم کې يې هم له ما ډېر راسره شريک و، چون هر سهار به چې راويښ شو، انديښنه به يې ورسره وه، خندا کې به يې کړل: بيا خو به دې کار نه وي خراب کړئ؟ دده په خبره چې کار به خراب و، ورغبرګه به مې کړه: انډيواله! کار تر کار تېر دی، فقط د اوبو غمه خوره چې ناوخته نشي.

د څه ټوکو موکو په کولو سره به يې ستل واخيست، لرې له يوه کوره مو اوبه راوړلې، چې راوبه يې رسولې، تشناب کې به يې ابګرمي پکې واچوه، له ګرمېدو وروسته به ورجګ شوم، حمام به مې پرې وکړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه راز تدريسي مو ډېره لرې نه وه، خو بيا هم څه لار وه، دوی به له دواړو لورو زما په قدم راسره تلل، همداسې نور زښته زيات خاطر مې يې ساته.

څنگه چې هغه يو متل کې راځي: د ښو به ښه ياد شي، د بدو به څه ياد شي؟ زه هم يقيناً له دوی دواړو ډېرې ښې خاطرې لرم، تل دعا ورته کوم، د الله ج رحمتونه دې وي پرې.

له دوی هاخوا د اطاق ځينې نور ملګري مو هم بد هلکان نه و، همدا د دوی د ښه والي برکت و، چې ما هغه دارالمعلمين ووېلو. خو چې کيسه اوږده نشي، څنگه چې له پيله مې په دې کتاب کې هدف يوازې د ناروغۍ اړوند خاطرې درسره شريکول دي، پس راځم د همدې دارالمعلمين د وېلو په مهال ناروغۍ پورې مې اړوند يوې جالبې خاطرې ته.

هغه داسې و چې يوه ورځ ټول ملګري د سهار د چاى څښلو لپاره په دسترخوان راټول و، موبايل ته مې زنګ راغی، چې له جيبه مې راويست، پلار مې و، تر جوړ پخير وروسته يې يو قسم په جدي انداز کړل: ببګا ته حتماً کور ته راشه، لږ کار مې دی درسره!

سودا مې شوه، خو پوښتنه مې ترې ونکړه، چې څه مې کوې؟ ځکه چې د موبايل غږ لوړ و، راسره ناستو ملګرو مې د پلار خبرې آورېدې، وېرېدم چې که ترې وپوښتم، هسې نه د کورني راز داسې کومه خبره وکړي، چې ملګرو ته مې وشرموي، همدا و چې پرته له پوښتنې مې ورته ووېل: ښا سمه ده ان شاءالله درځم.

ملګرو مې دا ترې جوړه کړه: چې حتماً کوزده يې درته درک کړې، ببګاه ته د نجلۍ کورنۍ راځي ګوري دې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټوکو زور واخیست، چا به ویل: واسکټ زما واغونده، چا به ویل سلمانی ته ولاړ شه، سر او ږیره فرانسوي جوړ کړه، بل به کړل: بېګاه ته دې چې پښنو هر څومره درد کاوه، کیسه کې یې مه کېږي، چسپ لټېږه او کینه...

دا چې زموږ کور کې صرف یو مشخص ځای موبایل کار کاوه، وروسته مې چې پلار ته هر څومره زنګونه ووهل، تماس مو وصل نشو، همدا و چې له سل او زر فکرونو سره ور روان شوم، ماښام کور ته ورسېدم، مور ته مې وېل نانک داسې جدي زنګ وهلی و، خیرت دی؟

مور مې کړل: په حاجي (.......) پسې یې زامنو غوائی خیرات کړی و، څرمن یې تاته ترې راوړې چې بېګاه ته دې ځان پکې پټ کړې؛ ډېر داسې مریضان چې ډاکتران یې په مرض نه پوهېږي، د څرمنې سره ښه کېږي.

څه به مې ویلي و؟ بېګاه ته مې کالي ورته ویستل، همدا شپې ورځې، د بابا له کوره خپل نوي جوړ کړي کور ته هم راګډه شوي و، د مخې کوچني اطاق په غولي د هوارې لوېې لمدې څرمنې په منځ کې چې تقریباً د اطاق دری برخې غولی یې فرش کړی و څملاستم، همایون او پلار مې له دواړو خواو راباندې راواړوه.

لکه میندې چې خپل ماشومان په ورونیو کې نغاړي، زما هم یوازې سر بهر پاتې شو، نور یې کټ مټ پکې وپېچلم، څنکه چې تاسو پوهېږئ، د غوایه څرمن ډېره ډبله وي، زیات وزن یې لاره، سم یې مُحکم کړم، محکموالی یې هم په هر صورت ډېر بد د غوښو، وینو او خوشایو بوی یې لګېده، همایون ته مې وېل، کړکی خلاصې کړه!

مور مې د آآآآآ آواز په کولو او تعجبي لهجه راغبرګه کړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- څه کړې کولیلنګ به شې، څوک چې چرمن واچوي، لکه زچه څلوېښت شپې له یخ او شمال نه ځان ساتي.

همایون یې له کړکۍ خلاصولو منعه کړ، څو دقیقې وروسته دوی خپلو بسترو ته ولاړل. که څه هم ګرمي وه، څرمن لمړیو کې ډېره ښه یخه په بدن ولګېده، خو د وخت په تېرېدو سره، کرار کرار راګرمېده، اوبه یې پرېښوې، بالاخره ګرموالی یې هم بلا پسې، داسې ښویه شوه، چې ما به پورته زور کاوه، دې ښکته کاږم، څو ځل خو هغه و چې خوله او پوزه مې هم پکې ډوب شي، نژدې و چې وژلی یې وم، خوب له کومه شو؟ تر سهاره مې همدا کش او ګیر و ورسره.

خلاصه یوه له عذاب ډکه شپه وه، تېره شوه، ګهیځ له څرمنې نه د راوتلو سره سم مې له مور نه د حمام اوبه وغوښتې.

مور مې بیا هم د بېګا په شان له تعجب ډک او جدي لهجه راغبرګه کړه: څه کړې روغ یې که لېوانی؟ شل او شوټ به دې کړي، څرمن چې څوک واچوي، یو شب روز (یوه شپه او ورځ) حمام نه کوي.

هر څومره مې چې ورته ووېل، پرې ومې نه منله، د یوې لویې لتې په راته نیوه سره یې کړل: فقط په دې جنډه دې ځان وچ کړه، نور دې کالي واغونده، حمام سبا وکړه.

څه مې کړي وی؟ چاره نه وه، همداسې مې وکړل، په ککړ ځان مې کالي واغوستل، ساعت وروسته کرار کرار د هوا په راګرمېدو سره مې بدن د څرمنې بوی پرېښود؛ د مچانو بز او بنګ راباندې جوړ شو، دوې دقیقې په یوه ځای نشوی ترې کېناستی، په ډېرو کیشولو مې یې متې وخوړېدې، مجبور وم، هره دقیقه کې خپل موقعیت بدل کړم، اخیر په ځای بدلېدو هم نه کېده، له اخیره به راپسې و، د کومو اطاقونو کړکیو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې جالی او پردې لرلې، د مچانو مخه يې نيول شوې وه، هغو ته ننوتلی نشوی، د ميلمه او مړي، ژوندي اطاقونه مو و خرابېدل، بوی پکې پاتې کېده، بالاخره چې ډېر يې تنګ کړم، يو زوړ موټرسکيل مو لاره، پښه مې پرې واړوه، د صالح خيلو ځمکې ته مې حرکت وکړ، ترڅو په لارو مې شمال ووهي، د وجود بدبويي مې لږ ورکه شي، بيا به دومره ډېر مچان نه راباندې راټولېږي، کابو پنځه، شپږ کيلو متره لار ده، څو مې هلته له مټرسکيل پښه اړوله، بنګا، بَنګ يې شروع شو، د قيقه لا نه وه تېره، چې له کورنه دلته زيات مچان راباندې راټول شول، حيران وم، چې دا د صالح خيلو مچان دومره زر راخبر شول، که له کوره راپسې و؟ عيني حال کې تر ټولو جالبه دا وه، چې صالح خيلو کې مې موبايل آنتن پيدا کړ، له ميدان ښار نه مې د اطاق ملګرو زنګونه راقطار کړل، په خوشحالی او خندا يې پوښتنې کولې، چې څنګه شو کار وسورېده،؟ يعني د خلکو خوښ شوې، کوژده کيږي، کنه؟ ما به مې چې بېګانی له عذابونو ډکې شپې او ټوله ورځ د مچانو سره په کشمکش او بلا اوښتو ته کتل، برعکس د دوی غوړو او مستو پوښتنو ته، خندا او ژړا به ګډ راغلل؛ د افسوس په پار به زړه کې راتېرېده: ای خدايه! دا دې په کومه ګنا نيولی يم؟ بس دي نور مې آه قبوله کړه.

لنډه دا چې دويمه شپه مې هم بدن سربښ پربښ و، بد بوی يې لګېده، ناارامه وم، پوره خوب مې ونشو کولای، سبا سهار، مانا د دويمې ورځې په ګهيځ مې چې حمام وکړ، پاک کالي مې واغوستل، ايله مې ساه وچلېده، اما سره د دغه ټولو مشکلاتو د ګاللو يې، هغه د چا خبره قسم دی که د پښنو په درد او پړسوب يې دومره فرق کړی وي چې ملا يې دم کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شهيد حاجي فضل الربي زيارت

څنګه مو چې تر دې دمه ولوستل، د خپلې ظالمې ناروغۍ سره د مبارزې د رنګا رنګ اخ او ډب په ترڅ کې مې د امريکايانو سره په جګړه کې د لسګونه شهيدانو په زيارتونو هم د الله ج دربار ته د شفاء طلبۍ لپې پورته کړې. چې جلا جلا د هر يوه کيسه ليکل به يې د کتاب حجم ډېر زيات کړي، پس تر څو خسته مو نکړم، له نور يې تېرېږم، په استازيتوب يې يوازې د وردګو ولايت سيداباد ولسوالۍ، د تنګي په دره کې د شهيد حاجي فضل الربي د زيارت کيسه رااخلم.

په دې کې شک نشته چې نوموړی او ملګري يې ډېر تکړه او له اسلامي جذبې مال امال مجاهدين و، ډېری ويديوګانې يې اوس هم په خواله رسنيو کې شتون لري، دښمن ته يې خورا زيات او سخت ګزارونه ورکړل، بالاخره په ټول غيرت او مېړانه يې د شهادت جام نوشجان کړ، روح يې دې ارام وي. خو څنګه چې زموږ ولسونه د بې سوادۍ او په دين باندې د صحيح نه پوهېدو له وجې، په لويه کچه بدعتي او يا هم په خرافاتو يقين کوونکي دي.

همدا و چې د شهيد حاجي فضل الربي له شهادت سره سم، دده د زيارت د کراماتو په اړه هم، ډېرې ګرمې عجيبې او غريبې خرافاتي ګنګوسې خوله په خوله شوې. چا به ويل: شَل ناروغان چې څنګه ور ورسېږي، جوړ او روغ شي، له زيارت نه پخپلو پښو راښکته کېږي. چا به ويل: ما په خپلو سترګو وليد، يو عمري نابينا کس پکې بينا شو، بل به کړل: د يوې ښځې اولاد نه کېده، د حاجي قبر ته له ورتلو دوې ورځې وروسته يې چې معاينات کړي حامله وه. دې ته ورته لسګونه نورې نادرې کيسې کېدې، د سرطان، فيس، عصبي هر نوعه ناروغانو لپاره ټيک او پټری و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پس څنګه چې زه هم تر بل هر چا ډېر د صحت وړی، تږی وم، فقط ماوېل چې اوس خدای ج وزر راکړي وی او همدا شېبه ورالوتی وی. بالاخره بله ورځ يو سړي چې اولاد يې نه کېده، موټر دربس کړی و، ښځه يې ور روانه کړې وه، ما ورته ووېل:

که خوښه مو وي؟ لږ کرايه به درسره سپکه کړم، ما هم درسره بوځه!

راسره ويې منله، حرکت مو وکړ، تنګي ته چې ورسېدو، زيارت پاس د غره په سر و، ته وا د مېلې يا کوم جشن لمانځلو په پار ددې غره په سر او لمنو کې دومره ډېر خلک راټول شوي، اوس ممکن سرک ورجوړ وي، هغه وخت موټر اسانه نشوی ورختلی، موږ هم لاندې د لسګونه موټرو په قات کې موټر ودراوه، ولاړ موټر ټول د هغه خلکو و چې زيارت ته يې ناروغان راوستلي و، يا يې د بېلا بېلو ارمانونو د پوره کېده هيلې ورته راوړې وې، له ما سره راغلي ښځه او سړی تکړه و، تېز، تېز وروختل، زما پښې خوږېدې، ډېر په سختۍ کرار کرار ورهسک شوم، چې ومې ليدل، زښته زيات ډول ډول ناروغان خلکو راوستلي و، ان په شا او چپرکټو کې يې هم راوړي و، په زحمت مې د خلکو په ګڼه ګونه کې د قبر څنګ ته ځان ورساوه، د الله ج دربار ته مې لاس لپه کړل، لمړی مې يې حاجي صاحب ته د شهادت د قبلېدو دعا وکړه، بيا مې يې زيارت ته د راتلو په سبب سره ځان ته له خالق او مالک ذات نه شفاء وغوښته، تر دوو، دريو دقيقو زيات وخت مې تېر نه کړ، نور ترې راروان شوم، خپلو نښتو پښو ته په کتو، وېرېدم هسې نه څو ورسېږم، ماما او ښځه يې بې حاصيلې شي، موټر رانه بوځي. چې راغلم رښتيا دوی وختي راښکته شوي و، موټر کې بې صبرانه زما په انتظار ناست وو، د دعا په کولو سره مو حرکت راوکړ، سبا شو، بل سبا شو، ډېر شپې ورځې تېرې شوې، د نورو زيارتونو په شان د پښو په درد او پړسوب کې هېڅ فرق ورسره رانغی. پس قاطع څه نشم ويلی، کېدی شي د الله ج

(c) ketabton.com: The Digital Library

په حکم يو نيم ناروغ ته سبب د شفا شوی وي يا به نه وي شوی، خو په ټول کې ورته شوي په لويه سطحه تبليغات مطلق دروغ و، نه شل پکې جګ شوی و، نه چا نابينا کس بينا پکې ليدلی و... ان له ماسره يو ځای چې کوم بې اولاده سړی او ښځه ورغلي و، د هغوئ هم زيارت ته له تلو پس څو کاله اولاد پيدا نشو، بيا يې کوم بل ځای دوا وکړه، اوس يې دوه، درې اولادونه دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لوړ بزرګه

يوه ورځ مې چک کې واده شوې مشره خاله راغله، ګرمه آوازه يې راوړې وه، چې زمونږ طرف ته (د خوات د لوړ په کلي کې) يوه بزرګه پيدا شوې، ښاپيريان ورسره ملګري دي، که په چا کوډې شوې وي، که پيريانو نيولی وي، طبيعي ناروغ وي، يا کومه بله ټکه پرې رالوېدلي وي، ټولو ته رښتيا، رښتيا حال وايي، بيا کوډو واله ته کوډې وباسي، له پيرياني پيريان جګوي، عادي ناروغانو ته څاښت او تعويذونه ورکوي، ورسره رک او روغ کېږي.

د خاله مې يوه لور لږ ناروغه وه، څاښتونه يې ورته کړي و، ددې په خوله همغه څاښتونه د نجلی شافي کاپي شوي و. همدا و چې ډېره زياته عقيده يې ورته شوې وه، زمونږ کره هم خاص ددې لپاره راغلې وه، چې ما هم له دې هرې ناروغۍ ته شفابښونکي او خدای ج له حکمت او برکته ډکې بزرګې بې بي په پيداکېدو خبر کړي او زر تر زره د خپلې ناروغۍ اعلاج پرې وکړم.

نوموړې ښځه د لوړ په بزرګه مشوره وه، ظاهراً يې ډېره ديندارې او سترمندي غوره کړې وه، نارينو ته يې ددې اطاق ته د ورتلو اجازه نه ورکوله، يوازې ښځې ورتللی شوی، نارينو به که څه ضرورت لاره، ناروغ به و، يا به کوډې پرې شوې وې، بيا به يې د کورنی ښځو يو لباس وروړه، د همغه لباس له طريقه به يې د نارينو مشکل معلومول او علاج به يې کاوه.

خلاصه سبا ما هم د همدې خاله په لاس يو کميس ورولېږه، بله ورځ مې چې د خاله سره تماس کې شوم، د بزرګې ښاپيريانو ورته ويلي و، چې د خوريه دې د نامه غوټۍ پاس د سينې لور ته ختلې، دا ټول مشکل يې له همدې کبله دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بالاخره له سيني نه د نامه د غوټۍ راښکته کېدو تعويذ، ځاښتونه يې ورکړي و او څه يوناني دوا يې هم ورته توصيه کړې وه، چې دروغ نشي، هغه دوا مې اوس سمه نه ده ياد چې څه و؟ مقصد څنګه يې چې ويلي و، د ځاښتونو سره همهال مې استعمال کړه، خو بدبختانه د نامه په غوټۍ يې زور ونه رسېده، راښکته يې نکړه.

دغه راز په دې وروستيو کې همغه خاله دوی ته مې نژدې يوه بله ښاپيريانو واله ښځه هم پيدا شوه، دې ته مې هم د نوموړې خاله په لاس يو کميس ورولېږه، ددې ښځې ښاپيريانو ورته ويلي و چې د خوريه ناروغي دې مورزادي ده، نه يوازې دا چې دوا نه لري، بلکې څومره يې چې عمر زياتېږي ناروغي به يې هم زياتېږي.

نسبت زما د ناروغۍ ځانګېرنو ته، ددې ښځې خبرې څه منطقي وې، او د شکرانې پيسې يې هم نه وې ترې اخيستې، چې ګواکي حق مې نه کېږي، نور نو والله علم.

همداسې د ماما خواښې مې د شمالي (پروان ولايت) وه، يوه ورځ هغو ورسره تر مخ کړم، په شمالي کې د چارېکارو له بازار نه وړاندې، د غره لمن کې يوې فارسي ژبې ښاپيريانو واله ښځې ته يې وروستلم.

دې بيا له نارينو هم ډېر ستر نه کاوه، د ماما له خواښې سره مې زه هم ددې اطاق ته ورننوتلم.

ښاپيريان يې چې په ځان راحاضر کړل، ويل يې: دا برندي دي. (برندي ددوی په ژبه د کومې ناروغۍ نوم و) د علاج لپاره يې د پروان ولايت په مرکز چاريکارو کې يو قصاب راوښود، ترڅو غوښ (پړې) يې کړي، چارېکارو ته په رارسېدو سره مو د برندي پړې کوونکي قصاب پوښتنه وکړه، مشور و، خلکو راوښود، قصاب کړل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورشئ له کوم خياط نه يوه، دوې اوږدې سرې جنډې راوړئ، چې دوی له جامو نه کيچي کړې وي، په درد نه ورته خوري.

خياطانو خوشې نه راکولې، اخير مو په پيسو ترې واخيستې، قصاب ته مو چې راوړې، لمړی يې جنډې د قصابۍ په غوړه کلکه تی تشي واچولې، بيا يې په لاس کې نيولې د مال حلالولو په غټه چاړه دمونه شروع کړل، د دم له خلاصېدو او چوف چوف وروسته به يې اول چاړه زما په پښو کش راکش کړه، بيا به يې د تی تشي له پاسه جنډو ته په تېرو بنده کړه، په يوه ضربه به يې ډېر ګوزارونه پرې وکړل، دا کار يې دری ځله تکرار کړ، جنډې يې د کوچنيو پانو په اندازه تيکه تيکه کړې، د شکرانې په ورکولو سره ترې راروان شو، مياشتې، کالونه تېر شول، خو متاسفانه په ناروغۍ کې کوم مثبتوالی رانغی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شیخ اعظم زیارت

ژمی و، له یو سپینږیري سره پیتاوي کې ناست وم، څنګه چې د کتاب په لمړیو صفحو کې مې هم یادونه کړې، اکثره ژمي به د پښو د درد د زیاتېدو له کبله په امسا یا ټککو ګرځېدم، دلته مې هم ټکک تر څنګ دېوال ته درولي و، سپینږیري د خپلې ځوانۍ او باتورۍ غورې وکړې، وروستیو کې مو مجلس زما په پښو متمرکز شو، په ټول باورانه انداز یې وېل:

ستا ناروغي له خام بادو پرته بل څه نه دي.

(خام باد فکر کړم، په عامه یا کلیوالي ژبه د روماتېزوم له ډلې د یو نوعه ناروغۍ نوم دی) بیا یې د بېلګې په بڼه د څو ناروغانو کیسې وکړې، چې اوس په دنیا کې نه و، همدې د خام بادو ناروغۍ وژلي و، مګر تر څنګ یې، دده په خبره له څو نورو په یاده ناروغۍ اخته کسانو سره بخت یاري کړې وه، روغ شوي و، ځکه چې دوی د چیجان په غرنۍ سیمه کې د شیخ اعظم په نوم، د بادو زیارت ته ځان رسولی و.

پس زما لپاره هم د سپینږیري وروستۍ توصیه دا وه، چې که غواړم ژوندی پاتې شم، ژوند وکړم؟ نو هرو مرو باید د شیخ اعظم زیات ته ځان ورسوم، کنه نو نور چې په ټوله دنیا هم وګرځم روغ به نشم.

دا چې د شیخ اعظم د بادو زیارت د کراماتو او شفاء بخشۍ په اړه مې مخکې هم ځینې کیسې اورېدلې وې، ددې سپینږیري خبرې هم د یو مشر او تجربه کار کس په صفت بې اثره نه وې، چون کوم چې ده یې د ځینو یادونه وکړه، د خام باد ناروغۍ نښو نښانو زما د ناروغۍ سره زښته زیات ورته والی او شباهت لاره.

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدا و چې د خام باد ناروغی د درملنې يوازيني مرکز شيخ اعظم زيارت ته مې څه د شفاء اميد پيدا شو.

مګر دا چې ژمی و، واورې وې، بلخوا نوموړی زيارت ډېر جګ د چيجان په غره کې و، دا وخت ورتلل ممکن نه و، د پسرلي له رارسېدو سره سم، روح يې دې ارام وي، يوه ورځ ځواني مرګ شهيد سلطان له کوره موټرسکېل راويست، وېل يې: راځه د شيخ اباد چکر درکړم!

ورغبرګه مې کړه: شيخ اباد کې څه بلا غواړې؟ راځه چې چيجان ته ولاړ شو!

ده وخندل د يوې ټوکې په کولو سره يې کړل:

چيجان ته څه کوې؟ سبا به دواړه د موټرسکيل سره له کوم کړنګه راخطا يو!

د شيخ اعظم زيارت ته د تلو مې ورته ووېل، ددې خبرې په کولو، راسره موافق شو، وېل يې: چې زيارت ته ځې، بيا نو راځه توکل په الله ج!

حرکت مو وکړ، څنګه چې سلطان شوخ مزاجه هلک و، د ټوکو په پار ترڅو ما ووېروي، لمړيو کې يې موټرسکيل ډېر تېز او ليونی، ليونی چلاوه، خدايي چې شي ورسره وېرېدم هم، کله خو به مې بېخي سترګې پټې کړې، ټوکې مو لرلې، ورته کړل مې: بيا به ستا بېعقل سره په موټرسکيل سپور نشم.

خندا کې يې راغبرګه کړه: زه چې په دې ځوانی نه وېرېږم، ته ولې وېرېږې؟ هسې دې هم پينې په قبر کې دي!

له هوار سرک نه چې پرې ورتاو شو، د څه مزل تر کولو وروسته د چيجان سختو غرونو يې د موټرسکيل لکۍ ور د پښو تر قات کړه، ګرم شو، تېز نشوی تللی، خو

(c) ketabton.com: The Digital Library

بيا هم ښه و، لار کې يې پرېښښودو، په ډېر زحمت او دمو، دمو يې تر زيارته ورسولو، هلته مې چې کتل، نه د نورو زيارتونو په شان قبر و، نه مات بنګړي، مالګې او نه هم نيم سوخته شمعې پرې پرتې وې، هاخوا په غونډو تېرو کې يو دوې شناختې ولاړې وې، د زاړو باد وړو بيراغونو پاتې پيڅکې پرې رپېدلې، ترڅنګ يې يو له خټو جوړ شوی، تونل ته ورته لوی نغری و، مانا سر يې پټ و، دواړه سرونه يې د تونل په شان خلاص و، مريض به لکه حيوان ورته په څلورو کېدو، د کليمو په ويلو سره به په خپوړو د نغري له دې طرفه پکې ورننوتلو تر هغه بل طرف به يې وتلو، دا کار درې کرته تکرارېده، زموږ تر مخ يوه زړه ښځه او سړی ورته راغلي و، لمړی نوبت د دوی و، ښځه چې د نغري خولې ته په څلورو شوه، ما او سلطان يو بل ته وکتل، خندا راغله، زر مو شاه ورواړوه، دېخوا راغلو، ښه شېبه ووتله، د ښځې زيارت چې وشو، زه ورغلم، سلطان ته مې وېل: ته هاخوا لاړ شه، چې په نغري کې زما د ننوتلو په وخت ونه خاندې، ما به هم وخندوې، دعاګانې او کليمې به راباندې ګډې وډې کړې، بيا ولاکه پښې ببخي ښې شي.

سلطان په ټينګار سره وېل: بېغمه دې خپل زيارت وکړه، ليونی خو نه يم چې خاندم به.

زما يې په خبره باور نه کېده، بالاخره ومې لېږه؛ دده له پنا کېدو سره سم مې لمنې راټولې کړې، په ګنډه کې مې واچوې، نور ورته په څلورو شوم، په خپوړو د نغري په سوري ورننوتلم، کابو يو متر يا لږ څه زيات اوږد و، د سوري له بلې خوا مې چې سر راويست، د سلطان خندا مې تر غوږه شوه، ځان مې کلک کړ، خپلې کليمې مې وېلې، راتاو شوم، د نغري خولې ته مې بيا ځان جوړ کړ، دويم او درېيم ځل مې هم پوره کړل، هر څو مې چې ځان ساتلو غار تنګ و کالي مې پکې سپيره ميره شول،

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اوږې د سمال مې ورته بند کړ، په پايڅو پورې نيښتې ايرې مې ټکوهې، سلطان له خندا شنه تبۍ و، ويل يې: پايڅې پرېږده، مخ پاک کړه، چې د موټرسکيل ائينه مې راسمه کړه، د يوې سترګې ځنګ او د غوږ ژۍ مې هم د نغري خوله کې په لوګي تور دېوال سره د لګېدو له وجې تور شوي و، په ليدو يې ما ته هم خندا راغله، زر زر مې دسمال پرې تېر کړ، نور راروان شو، سلطان ته به چې په لارو هم ورياد شول، له خندا به شين شو، ان تر تېر کال پورې چې شهيد شوی نه و، کله به يې رايادوه، خندا کې به يې ويل: خدای ج دې په نيکۍ راورسوي، نخره زيارت و.

خو په هر صورت لنډه دا چې پښو د شيخ اعظم بابا په زورور زيات هم هېڅ خيال رانه وړه، دردمنې او پړسېدلې چې وې همغه شان وې، نور نه پوهېږم، د خدای ښنلي سلطان خنداګانو کار خراب کړ او که خدايزده ځنګه يې چې سپينږيري غورې راته کړې وې، اوس يې هغه پخوانۍ مزه نه وه پاتې.؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زمانخېلو زيارت

فکر کړم د کرزي وروستۍ دوره وه، د چک ولسوالۍ سرک پخېده، د زمانخېلو په ساحه کې د سرک تر څنګ يو پخوانی قبر و، بېراغونه به پرې ولاړ و، اصلي شجره يې هم نه وه معلومه، چې دا څوک و، څه وخت او ولې دلته قبر پرې جوړ شوی و؟ البته کېدی شي د هغه سيمې خلک او سپينږيري يې په اړه څه حکايت ولري، ولې په عموم کې يې د چک ميشتو سره کره معلومات نشته.

خو په هر راز، راځم اصلي مطلب ته مې، د سرک جوړولو په مهال لکه ترافيکي چوک زيارت د سرک منځ ته راغی، د پروژې مشر او انجينرانو هم په ځای ددې چې کاريګرو ته يې ويلي وای: ويې باسئ، هڅوکي يې بل ځای خښ کړئ.

د طمعې خلاف د سرک په منځ د قبر پاخه جوړولو ترڅنګ يې سرک هم يوه خوا او بله خوا ترې کوږ کړ، په دې سره کليو، ولسونو کې ګنګوسه داسې شوه چې د بلدوزر زور پرې ونه رسېده، تر څو ايستلی يې وی، چا به ويل: له قبر نه پنځه متره لرې يې سيلف کاوه، يو سانتي يې هم مخ ته نه ورپرېښود.

چا به ويل: هر څومره قوي او نوی بلدوزر به يې چې ورته راوستلو، پرزې به يې ماتولې، په زيارت يې د ورتلو وس نه کېده، همداسې نور.

مقصد هر څوک چې ؤ، يا هر وخت او د هر څه په وجه چې شهيد شوی ؤ، خو د زيارت کراماتو ته په کتو يې د الله ج د يو خاص او نازولي بنده مانا ترې اخيستل کېده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه و چې زر تر زره د ځان ورسولو او زيارت يا قبر تر سر پورې يې د خپلو دردمنو، پړسېدلو پښنو لپاره د الله ج دربار ته د لاسونو لپه کولو تلوسه مې وينه کې په ځپو راغله.

اما تر څو وربرابرېدم، مياشتې تېرې شوې، ان تر دې چې بله ورځ سبوکه کې د دوستانو مو څه د ښادۍ معامله وه، هغو ته ور روان وم، په زمانخېلو کې مې زيارت ته څېرمه، د ښښې په غوښتلو سره، د يوې دقيقې لپاره په ډرېور موټر ودراوه، ورښکته شوم، زر زر مې د خپل دايمي عادت له مخې، لمړی په قبر کې د پراته مړي اروا ته د ارامۍ دعا وکړه، بيا مې د خپلې صحت طلبۍ په پار ددې الفاظو په وېلو سره الله ج ته لاسونه لپه کړل: يا الله ج! څنګه چې خلک وايي، که دې زيارت ته دې رښتيا دومره زور او حکمت وربښلی وي؟ بيا نو له شک پرته چې تاته ګران د حقې لارې يو سپېڅلی شهيد يا هم يو نيک بنده دې دی.

پس زيارت ته د تشريف راوړلو په سبب سره يې، عذر زارۍ کوم، دده په روی او د شهادت په برکت يې، زما ګنهګار دا يوه عاجزانه او مظلومانه دعا قبوله کړه، په پښنو کې له دې پرتو زولنو مې نور آزادي راکړه، تر څو ددې سترې فاني ژوند پاتې څو شپې ورځې لږ د آرام ساه واخلم او د خپلو ارمانونو تر څنګ، له ما نه مې د کورنۍ، دوستانو، هيواد او هيوادولو هيلو ته حداقل تر يوې اندازې رسيدګي وکولی شم، برعکس د تل لپاره د دوی د اوږو بار ونه ګرځم.

اخير کې مې د درودې شريف په ويلو سره، دواړه لپې په مخ راکش کړې، واپس موټر ته ور وختلم، حرکت مو وکړ، تر څو ورځو هر سهار به چې راجګ شوم، په پښنو به مې لاس تېر کړ، له نظره به مې ويستلې، د زوروړ بابا د زيارت د فايدې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

طمعه وم، خو پښو وېل چې نه، نه لااليه! بلدوزر به یې جام کړي وي، مګر موږ ته معنا نه لرې.

همداسې تازه د زمانخيلو د زيارت تر پورتنۍ کيسې پورې راياد شول، کابل کې د شاه دوشمشېره ولي زيارت په اړه هم عيني باورونه موجود دي، يو خوا وېل کېږي، چې ياد زيارت افغانستان ته په لمړي ځل د اسلام راوړلو سره د راغلو تابعينو له جملې د يو عرب شهيد شوي تابعي زيازت دی، بلخوا د حامد کرزي د لمړۍ واکمنۍ په مهال چې ببېلا ببېلو برخو کې د هېواد په ابادۍ کارونه پيل شول، له جملې يې يو هم د کابل ښار د ډېرۍ سرکونو بيا رغول و، خو د شا دوشمشېرې د زيارت تر څنګ سرک همغه شان کوږ او تنګ پاتې شو، پس خلکو به وېل: زيارت بلدوزرو ته اجازه ورنکړه، چې پرې وروړاندې شي، د زيارت راوتلی کونج پرې کړي، ترڅو سرک هم سيده او هم پېراخه شي.

همدا و چې زما عقيدوي توجه يې هم وروګرځاوه، دوه ځله ورغلمَ خپلو شلو پښو ته د صحت يابۍ عذر مې الله ج ته پکې وړاندې کړ، مګر کومه ګټه مې له دې هم ونه ليده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خر پټې

خدای ج دې وبښي، يوه شپه مې د بابا عمه راکره راغلې وه، نوموړې خورا عمر خوړې ضعيفه بوډۍ وه، سره له دې چې ډېره لمونځ گزاره، ديندار ه ښځه وه، د خپل زيات عمر د لرلو له مخې يې ډېره تجربه کاره هم وه، د شپه له ډوډۍ خوړلو وروسته مې يې مور ته زما په اړه وېل: نور خو مو چې هر څه پرې وکړل ښه نشو، راځئ يو کار بل وکړو، يو ځل يې په خرپټو کې هم پټ کړو، ماته ښکاري چې ددې لمسي مې خونکي هډوکي ته لوېدلې (خونکي په عامه يا کليواله ژبه د يوې ناروغۍ نوم دی چې د يخ او لمدبل له کبله ځينې کسانو ته پيدا کېږي) بوډۍ انا زياته کړه: خونکي چې کله هډوکي ته ولوېږي، همداسې پښې، لاسونه يا د بدن نور غړي پړسوي، بندونه درد کوي، چې بيا ډاکتران نه پرې پوهېږي، يوازې د خسې پسه پوست او يا هم خرپټې کولای شي، چې هډوکو کې ځای په ځای شوې خونکي راوباسي، ځکه چې دا دوه شيان ډېر زيات گرم دي.

ما نه پېژنده مور ته مې يې د کوم بل چا د مور نوم واخيست وېل يې:

پلانکۍ هم يو وخت همداسې ناروغه وه، پښې يې دوبادو پړسېدلې وې، له درده ځای په ځای وه، ډېرې دواوې يې وکړې، نه ورلگېدې، اخير يې د خسې پسه پوست واچاوه، له هغه سره جوړ روغه شوه، بيا يې ونه وېل چې کوم ځای مې خوږېږي.

خو دا چې اوس د خسې پسه پوست سخت پيدا کېږي، خرپټې هم ترې کمې نه دي، د پسه د پوست ځواب وايي، تاسو يې يوه ورځ ورته راوړئ، زه چې ورته گورم د هډوکي له خونکۍ پرته بل څه نه دي، که د خدای رضا وه، له خرپټو سره به داسې جوړ شي چې حيران به ورته پاتې شئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور مې زما صحت ته د خپلې جل وهلې تندې لمخې، د انا خبرې ته هم يقين وشو، په سبا مې يې پلار په خرپڼو پسې غره ته ولېږه، (خرپڼې د حيواناتو زبې ته ورته غڼې غڼې خړچکې پاڼې لرونکې صحرايي ګيا ده، د پاڼو مخ يې يو قسم سپېره پټ او د انسان د جلد ويښتو ته ورته ميده اغزي لري) پلار مې يوه ګونۍ راوړې، د بوډۍ انا د توصيې سره سم، ماښام يې په ساتول ځب ځب کړې، د شپې پس له ډوډۍ يې د خوب بستره کې په لوڅ بدن راکېښودې، د پښو له ګوتو ان د نامه تر غوټۍ يې ښه سم پکې پټ کړم، اغزي يې راچوخېدل، بدن مې سوخت او بخار کاوه، خوب نو کله کېږي؟ شپه مې په لوڅو سترګو تېره کړه، يقين وکړئ، له تصوره زيات يې آزورده کړم، خو له بدمرغه نه مې يې له هډوکو خونکي راويسته، نه مې يې نوره څه فايده محسوسه کړه.

څنګه چې له خبرو خبرې پيدا کېږي، زه هم چې يوه کوم بله راياد شي، تر همدې خرپڼو پورې د اوښ په پچو کې تېره کړې شپه مې هم ذهن ته راغله، که څه هم وخت وتلی، نه پوهېږم چې چا ورته ويلي و او مقدمه يې څنګه وه؟ خو دا مې ياد دي، چې د ناروغۍ په لمړي وخت کې مې مور يو ځل د اوښ په ميده شو پچو کې هم پټ کړم، د خرپڼو تر پورتنۍ کيسې پورې ځکه راياد شول، چې د اوښ په پچو کې هم د خرپڼو په شان ميده ازغي و، راچوخېدل، چون هغه وخت يوخوا نسبت د خرپڼو وخت ته ډېر کوچنی وم، بلخوا ددې ډول دواو په وړاندې دومره ټرنېنګ شوی او عادت شوی هم نه وم، پس نه يوازې دا چې ناارامه وم خوب مې ونکړ، بلکې ټوله شپه مې په ژړا او اوښکو تېره کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورو سترګو خوړلی

د ناروغۍ په لمړنيو کالونو کې چې لا د ماشومانو په جم کې وم، يوه ورځ مو يوې سپين سرې ګاونډۍ (.... ببۍ) پلار ته وېل: برايم (ابراهيم) جانه! خدای ج که بل هېڅ پرې شوي وي، نعيم جان فقط تورو سترګو خوړلی، تورو. چې وړوکی و، نوې پښې يې کړې وې، داسې ښه ډېر ښايستوکی هلک و او ان همغه وخت لکه سپينږيری ډېر هوښيار او آرام ماشوم و. سترګې خو ډېر بد شی دي، چې څوک يې ووهل، بيا له ځانه خير نشي کولی، نه يې ډاکتر په ناروغۍ پوهېږي، نه ملا، ورځ تر بلې اوبېږي.

پلار مې ورغبرکړه: هو ولا تروريې! زه هم کله وايم چې هلک په سترګو شوی، پسې زياته يې کړه: يوه ورځ ډېر کوچنی و، غېږ کې مې واخيست وروم‌ې ايستلو د ژرندې تر مخ مې خليفه سورګل ته کيناوه، چې ويښته يې پرې اصلاح کړي، د ويښتو د جوړولو په جريان کې (پلانکی ماما) په لار تېرېده، چې سترګې يې پرې ولګېدې، حيران شو وېل يې:

- يره برايمه! ډېر تکړه زوی دې دی، موږ خو چې د خپلو ماشومانو سرونه پرې جوړو، چيغې يې په ټول کلي کې ازانګې کوي، په پنځو نفرو يې نشو تکيه کولی.

له همغه ورځې نه بيا هلک ښه ورځ ونه ليده، تر ننه.

ببۍ ورغبرګه کړه: هووو بس بس ما خو وېل چې هلک نظر شوی، د (پلانکي) ډېرې درنې سترګې دي، تېرې ميدوي، تيرې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ولاکه پوهېږم تروريې! کنه د ګلدانو په اخندزاده صيب مې د نظر تعويذونه هم ورته وکړل.

ببۍ کړل: نه، نه، نه د داسې خلکو د سترګو په نظر د تعويذ او دم زور نه راسبږي.

د داسې کسانو د سترګو نظر صرف او صرف فقط په يو څه باندې ماتيږي، چې په پلونو يې متيازې وشي.

پلار مې يې خبره په خندا تېره کړه.

زه چې دې خوا غلی ناست وم، د دوی په مجلس مې پام و، د ببۍ خبرې بې څه راته ښکاره نه شوې، زړه کې مې کړل: دده څه او څه وکړم، په پلونو خو يې متيازې سختې نه دي.

همدا و چې د سړي تعقيبول مې پيل کړل، لارې به مې يې څارلې، څو ورځې تېرې شوې، هېڅ داسې موقع نه برابرېده چې په پلونو مې يې متيازې کړې وی، په کومه لاره به چې تېر شو، هلته به د خلکو ګڼه ګونه وه، خوشبختانه بله ورځ له کلي نه بر دوکانونو (بازار) ته روان و، پسې شوم له کلي چې وواته، بازار ته د ورغلي سرک په ريګلنه ځمکه يې ډېر ښه واضح، واضح پلونه ښکارېدل، بل خوا له نيکه مرغه د سرک دواړو لورو ته باغونه و، پنايي يې جوړه کړې وه، دی مې شاوخوا پنځوس، شپېته متر وړاندې تر مخ روان و، حيا دې وي، په ولاړو مې شروع پسې وکړه، په هر پله به مې يې کم او زيات پنځه، پنځه سي سي ((ccمتيازې ورخوشې کولې، ان تر دېرش، څلوېښتو پلونو مې يې ورسولې، نور مې دی هسې رخصت کړ، زه واپس په قهرمانه موډ کې ترې راوګرځېدم، څو ورځې مې سترګې وې چې د ببۍ د خبرې اړوند د ..... ماما په پلونو د متيازو په کولو سره به يې د درنو سترګو نظر مات شوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي، نور به ناروغي کرار کرار ښه شي، خو له بدمرغه مياشتې کالونه تېر شول تر ننه يې هېڅ اثر رامعلوم نشو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ډاګو شهيدان

يوه ورځ د مازيګر له لمانځه وروسته د جومات په تبۍ ناست وم، يوه سپينږيري حاجي کليوال مو د ډاګو د شهيدانو د مظلوميت کيسې کولې.

نوموړي شهيدان د مشرانو له قوله، له ايرانه راغلي د شمالي ولاياتو هزاره مسافر و، د وردګو دښت ټوپ په ساحه کې زموږ د سيمې څو وحشي ټوپکوالو غلو د کابل او کندهار په سرک له موټرو راښکته کړي و، تر غونډۍ دېخوا يې چې راړولي و، سره له دې چې خوارانو ډېرې زارۍ ورته کړې وې، په کورونو کې يې ورته منتظر کوچني اولادونه او بوډۍ مورګانې وريادې کړې وې، خو دوی ظالمانو خپل وحشت پرې ثابت کړی و، د پيسو او مالونو ترې اخيستلو سربېره دوی يې هم ټول وژلي و، بيا يې زموږ له کلي پاس د همغه ډاګونو په يو وړوکي خوړ کې ربګونه پرې ور اړولي، دغه و چې نوم يې د ډاکو شهيدان شو، کورنۍ يې ممکن اوس هم د ورتلو په طمعه وي.

خو په هر حال د کلي خلک به مو ډېری وخت د ملا اذان تر مخ تياره کې همدې ډاګونو او ترې چاپېره غونډيو ته په بوټي (خسو) پسې تلل، بيا به يې ځينو د اذان د اوريدو ادعا کوله، چا به يې په قبرونو ډېوې ليدلې وې، همداسې د بېلا بېلو کراماتو په اړه به يې وېل کېدل.

په دې ورځ يې چې د جومات په تبې ناست حاجي يو ځل بيا ډېر په خوند د مظلوميت او ورسره شوي سخت ظلم کيسه کوله، زړه کې راتېره شوه: تر غزني، ننګرهاره او شماليه د نامعلومو مړيو په زيارتونو پسې منډې وهې او په دغه يو قدم ځای کې دې دومره سپېځلي او مظلوم شهيدان هېر کړي، تا به نو ښه خدای ج جوړ کړي؟!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه و چې حتمي د يو ځل ورتلو قصد مې يې وکړ، بله ورځ ډېره ښه موقع خداى ج برابره کړه، يو ځوان کليوال مو سرطان و، ځنګه چې له نورو ټولو خواوو ځواب ورکړل شوى و، د وروستۍ هيلې په پار يې کاکا موټر کې کېنولى و، همدې د ډاګو د شهيدانو زيارت ته يې بېوه، زه هم ورسره ملګرى شوم، تر زيارته ډرېوري هم همدې ناروغ هلک وکړه، چې ور ورسېدو، څنګه يې چې قاتلينو کالونه وړاندې د تنظيمي جګړو په مهال د يوې وړې خوړۍ منځ کې ريګونه پرې وراړولي و، لا هم د همغه خوړۍ منځ کې ريګونه پرې امبار و، يوازې چارچاپېر چا يوه، يوه تېږه ترې تاو کړې وه، د قبر رنګ يې ورکړى و، له پاسه يې د خپلو بوټونو او څپليو قات شوي تلي پرې پراته و، نورې باډۍ يې لمر او بادونو وړې وې، د قبر سر ته يې ودرېدم، د الله ج دربار ته مې لاسونو لپه کړل، لمړى مې يې دوى ته د مسافرانه او مظلومانه شهادت د قبليدو او کورنيو ته يې د ورسره شوي ظلم او مظلوميت اجر وغوښت؛ بيا مې د دوى تر قبرونو پورې د راتلو په سبب له الله ج د خپل صحت غوښتنه وکړه.

خو نه يوازې زما بلکې د هغه بل ناروغ ځوان هم کوم درد ورسره دوا نشو. نه پوهېږم خوشبختي مې يې وګڼم، که بدبختي؟ چون زه خو لا تر ننه سر ښوروم، هغه بېچاره د ګوتو په شمېر شپې ورځې وروسته خپل روح حق ته وسپاره.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بربنډې ښځې

په داسې حال کې چې نور له مکرجنو ملایانو، زیارتونو، ټګانو، کوډګرو او رنګارنګ غیرې علمي او غېرې معیاري دواګانو ښېخي ستړي شوي و، ولې چې نتیجه یې د ټولو یوازې هسې پیسې مو سیند ته غورځول، خورا زحمتونه، تکلیفونه راباندې تېرېدل او وخت مو یې راضایع کول و او بس!

ناروغي چې وه، همغه شان د خپل ارام او حوصیلمند طبیعت لمخې یې کرار کرار مخ په بره روانه وه، د هر کال په تېردو سره به مې خپل صحي وضعیت کې ښکاره بدتري، احساسه وله، نه یوازې دا چې پړسوب پورته روان و، د بدن روغې برخې یې لاندې کولې، بلکې د عمومي ضعیفۍ او وزن له لاسه ورکولو سربېره، د پښو حرکت یې هم رامحدوداوه؛ مانا تېر کال به چې تر کوم لښتي یا جویچه هاخوا پورېوتی شوی، کال وروسته به مې هلته پښه نه رسېده.

لهذا ورځ تر بلې د دې بد او نامعلوم سر نوشت په لوري تلو مې، زما په شمول د مور او پلار اندیښنې هم له ځان سره زیاتولې، هغه هم په داسې حال کې، کوم چې وړاندې مې یادونه کړې، ډاکتران زیارتونه، ملایان، یا بلې کومې خوا ته مو چې د سبب په پار سترګې اوښتې وې، ټول مو تر پښو ایستلي و، نور نو مستقیماً د الله ج له غیبي مرستې یا هم په خپلو لاړو له جوړېده پرته بله هیله نه وه راپاتې.

په همدې حساس وخت کې مې مور د دوستانو په یو واده کې له یوې ښځې سره لیدلي و، نوموړې ښځه هند ته د تداوۍ لپاره له تلو وروسته تازه راستنه شوې وه، د وزن د زیاتوالي له کبله یې د یوې پښې د پورتني بند یا هم ګردي د هډوکو تر منځ سرېښ ناکه مایع وتلې وه، هډوکي یې یو په بل سولېدلي و، درد یې کاوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هند کې يې خپل تخريب شوى ګردى ترې يستلى و، په ځاى يې د مصنوعي هډوکي ګردى ورته اچولى و، د ښځې درد او د حرکت په وخت ستونزې ورسره کمې شوې وې.

همدا و چې هند ته زما د لېږلو په پار مې يې مور هم زښته زياته هڅولې وه، دا يې ټولې ورته کړې وې، چې د کابل هر ډاکتر ته د بار بار ورتلو په شمول له تاسو نه په زياتو ملايانو، زيارتونو او حکميانو.... ګرځېدلې يم، خو د روپۍ فايده مې نه ده ترې ليدلې، پاکستانيو ډاکترانو مې هم اعلاج ونشو کولاى، هسې يې پيسې رانه وشکولې.

هند ته چې ځنګه ولاړم، پښه مې يې عمليات کړه، خپل سولېدلى د ګردي هډوکى مې يې ويست، بل يې راواچاوه، دغه دي جوړه روغه شوم، نن چې ستاسره ناسته يم، د هندي ډاکترانو برکت دى، کني له ما نه دا وادونه پاتې و، بستره کې په اړخ نشوى اوښتى. پس تاسو هم که رښتيا غواړئ چې زوى مو جوړ شي، نور يې تر دې بېځايه تاوولو تېر شئ، له کوره وي، که له پوره، پيسې ورته پيدا کړى، هند کې مړي ژوندي کېدل، ستا د زوى خو فقط پښې پړسېدلې، درد کوي.

د ښځې له خبرو مې مور ډېره متاثره شوې وه، کور ته په راتلو سره مې يې پلار ته په واده کې د ليدلې ښځې د خولې ټوله کيسه وکړه، ګويا دلته په ډاکترانو، زيارتونو، ملايانو، جادوګرو ډېره ګرځېدلې وه، پاکستان کې يې هم اعلاج نه و شوى، هند ته چې ځنګ تللې وه، هندي ډاکترانو يې پښه عمليات کړې وه، بل ګردى يې وراچولى و، اوس لکه پيغله داسې نيغه ګرځېده، شک به دې نه و پرې کړى چې دې به عمليات کړى وي، جوړه روغه شوې وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماته يې هم وېل چې که غواړئ زوی مو جوړ شي؟ نور يې له دې ښځايه ګرځولو او هسې پيسې پرې مصرفولو تېر شئ، فقط هند ته يې ولېږئ.

پلار مې ورته وېل: ناروغی فرق لري، منم هغه ښځه به جوړه شوې وي، مګر پاکستانيو ډاکترانو ماته ووېل چې تر دې دمه د دنيا په يو هېواد کې هم دوا جوړونکي (فارمسستان) په دې نه دي توانېدلي چې ستا د زوی د ناروغی دوا جوړه کړي، حتا ددې ناروغی لامل هم لا نه دی معلوم.

مور مې ورغبرګه کړه: دې ښځې ته يې هم پاکستان کې وېلي و چې ته نه جوړېږې، خو هند ته په تللو سره ورته معلومه شوې وه، چې پاکستانيانو دروغ ورته وېلي و، هندي ډاکترانو بسته ګردی او د ګردي د کاسې نور هډوکي ترې يستلي و، په ځای يې مصنوعي هډوکي وراچولي و، وېل يې پخوا خپله بستره کې په اړخ نشوی اوښتی، لورانو ته به مې غږ کاوه، اوس جوړه روغه وه، هېڅ مشکل يې نه لاره. نو خدای ج مهربانه دی، له زوی مو نه ده زياته راځه موږ هم د خوږ له غاړې پټی (ځمکه) ګرو کړو، دا وروستی ارمان به هم پرې وباسو.

د پلار مې د هند په طبابت هم باور نه و، بلخوا د ځمکې د ګروېدو خبره هم درنه پرې تمامه شوه، زړه يې نه پرې کېده. ملامت هم نه و، چون دده خو تنها زه اولاد نه وم، يوه ډله نوره خيلخانه پسې وه.

خو بالاخره مور مې د ډېر وخت پرله پسې ټينګار پرې کولو په پايله کې پرې ومنله، د خوږ له غاړې ځمکه يې ګرو کړه.

هغه وخت د پاسپورټ رياست کې ستونزې زياتې وې، ټول ژمی مو پرې تېر شو، په ډېره سختی مو ايله تر پسرليه پاسپورټ جوړ کړ، له وېزې پرې وهلو وروسته مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغه وخت فعال افغان کامیر هوايي شرکت د طیارې ټیکټ واخیست، هند کې مو د دوستانو له جملې مسافر یو، دوه کسه شناخته و، تماس مې ورسره لاره، د هغوئ په لاربنونه ور روان شوم، تقریباً تر دوه ساعت سفر پس مو طیاره د نوي ډلي په میداني هوايي کې ښکته شوه، دا چې زه یو پټ سترګی کلیوال هلک وم، تر دې دمه مې د ښځو د مخ له داېرې او لاس، پښو تر پنجو پرته، نور بدن نه و لیدلی، د خپلې نادیدګۍ له مخې کله به چې کال، دوه کالونو کې یو ځل کابل ته راغلم، یوه نیمه پټلونداره یا چسپ او نازکو جامووالـه ښځه به مې سترګې ولګېدې، د خوند ترې اخیستلو تر څنګ، خدای ج ته د ځان سپیناوي په پار به مې لعنتونه هم پرې ویل، زړه کې به مې د کافرې، فاحشې نامونه هم پرې ایښودل.

خو کله چې د ډهلي په میدانې هوايي کې له طیارې راښکته شوم، په لسګونه اتیا فیصده بربنډو ښځو مې سترګې ولګېدې، یو قسم ګرمې اوبه مې په بدن کې ښکته پورته شوې، د زړه زربان مې دومره لوړ شو، چې ټول وجود مې یې خوځاوه، لږ وړاندې چې راغلم، د وېزو د تائیدۍ د غرفې په قطار کې مې یوه نازک او ډېره ښکلې پېغله نجلۍ تر مخ ولاړه وه، ویښته یې لکه د هلکانو ګرد پرېښ کړي و، یو وړوکی بلوز او نیمه پټلون یې په تن و، د بلوز لمنې یې لنډې وې، ایله د نامه تر غوټۍ رسېدې، بلخوا یې د پټلون کمربند ډېر کوز تړلی و، تر منځ یې د نامه له غوټۍ ښکته د سپاخه د ساحې یوه برخه لوڅه پاتې وه، سپین پوست یې ښکارېده، له تاسو یې څه پټه، منحیث یو انسان سره له دې سختې ناروغۍ مې یې هم سم ګرم کړم، غرفې ته په رسېدو سره مې چې کتل، د پاسپورتونو چک کوونکې ماموره هم یوه ښکلې نجلۍ وه، نازکه خړرنګې رسمي چپنه یې په تن وه، د سینې د سر تڼۍ (تکمې) یې خلاصې وې، د زېرپېرانۍ له آزادې غاړې یې یوه برخه تې او د تیو قات ښکارېده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

درحالي کې چې زه هغه وخت نسبت نن ته ډېر صوفي او پرهېزګاره وم، له ګناهونو مې زيات ځان ساته، دلته مې هم قصداً د ښځو په يخن کې سترګې نه وراچولې، نه يې له لباس نه په لوڅو د نامه غوټيو او ګېډو پسې ځير وم، بلکې کيسه عامه وه، هر خوا به مې چې سترګې واړولې، تصادپي به د يوې نه يوې ښځې د بدن په هغه لوڅو او نامحرم برخو ولګېدې، چې خورا زياتې شهوت انګېز به وې.

د دروازې خواته چې راغلم لا وضعيت خراب و، د خپلې کليوالي حيا او پاک لمنۍ له مخې مې په ټول توان هڅه کوله، چې خپل راپارېدلي جنسي جذبات ارام کړم، مګر څنګه مې چې وړاندې ووېل يو خوا زه د ښځو د بدن د نامحرم برخو په وړاندې مطلق نادیده وم، بلخوا واقعاً محيط ډېر خراب و، همدا و چې شيطان ذاته ظالم نفس مې نه راسره منله، پرله پسې مې يې د راپارېدلو خبيثو هواسو اور ته پوکې ورکاوه. نه مې يې د پېرسېدلو، دردمنو پېښو خاطر کاوه، نه يې دا وېل چې مور او پلار بېچاره خيلو يې خپله هغه يوه ټوټه ځمکه هم ورته ګرو کړه، چې د يوې ګولې حلالې روزۍ د لاس ته راوړلو وسيله يې وه، دا خوارکی يې د تداوۍ لپاره هند ته پرې راولېږه.

نه، نه بې حيا هواسو مې له واکه په کامل بغاوت او له دې هر څه بې پروا د بدن رګ رګ کې مست موجونه وهل، يوه ثانيه يې بل خوا ته د پام اړولو اجازه نه راکوله.

له ميداني هوايي، چې راووتلم، د ډهلي ښار کې د ميشتو شناخته کسانو سره د تماس په نيوه ټکسي کې ورکېناستم، په لارو څه ښه شوم، خو لا مې هم ميدانې هوايي کې د تحريک شو جنسي جذباتو اثر په بدن و؛ عيني حال بار بار زړه کې راتېرېده: خدای ج دې ببښنه راته وکړي، څومره بېعقل او نادیده وم، يوازې د لوڅ مخ يا د يو پتلون له کبله به مې د کابل ملايکې کافرې، فاحشې بللې، کفر او فحشاء دې ته وايي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو په هر صورت د ډهلي ښار ته په ننوتلو سره مې له ميداني هوايي نه وضعيت لا تر بدبتر وليد، مازيګر ناوخته د شناخته کسانو اطاق ته ورسېدم، له ډوډۍ خوړلو پس مې ډېره سخته تبه شو، دوې ګولۍ (دوا) راکړه، د شپې ارام وم، خو سهار مخه مې بيا کرار کرار وجود درنېده، ان تر دې چې له چاى څښلو پس مې بيا مسته تبه شوه، اطاق کې راسره ملګرو راته وېل: سترې شوې يې، يا د هوا اثر دى.

مګر زه په خپل مشکل پوه وم، چې ګواکي دا هر څه پرون ورځ د لوڅو ښځو د ليدو له کبله په بدن مې د راغلي فشار له وجې دي، خو دوى ته مې څه نه وېل.

دوې ورځې پس چې له تبو لږ ښه شوم، ژباړن مې ونيوه، د ډهلي د ښار يو لوى او مجهز شخصي روغتون (مکس) ته د تداوۍ لپاره ولاړو، د روغتون ډاکترانو مې د کابل او پاکستان معاينات د باور وړ ونه ګڼل، يو ځل بيا يې له سره ټول معاينات راباندې شروع کړل، د معايناتو تر تکميلېدو پورې به هره ورځ روغتون ته ورتلم او راتلم، درحالې کې چې د بربنډو ښځو په وړاندې جنسي جذبات مې لا هم په لوړ حد کې و، مزې سترګې به مې چې پرې ولګېدې فوراً به مې د زړه زربان لوړ شو، اطاق کې د راسره هلکانو په شمول، دې نورو نارينه او ځوانانو ته حيران وم، چې د دوى ولې ددې لوڅو ښځو په وړاندې غريزې نه راپارېږي؟ ارام يې تر څنګ ګرځي راګرځي، خپل کارونه کوي؟ خو د څو ورځو په تېرېدو سره رامعلومه شوه، چې دوى هم ملايکې نه وې، نه نرښځي و، راز يې په دې کې و، چې دوى اصلاً زما په شان له خپل نفس سره مبارزه نه کوله، اکثريتو به ښځو ته د معمولي تمايل پيدا کېده سره سم فاحشاخانو ته ځان رساوه، خپلې تندې به يې ماتولې، زما شناخته کسانو چې اطاق پکې نيول و، لوى بلاک و، د لسګونه نورو مسافرو اطاقونه هم پکې و، تر څو شپو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورځو ورسره تېرولو وروسته، له ډېرو نورو مسافرو سره هم بلد شوم، دغه و چې ځينې هلکانو به بيا ماته هم فحشاخانو ته د ورسره تلو بلنه راکوله.

خو تر څو ځان سپيناوی نشي، يوه رښتيا خبره به وکړم، هغه دا چې، له بده مرغه اوس هغه شان ښه سړی نه يم پاتې، خدای مکړه که د هغه وخت غوندې آزادانه بلنه راکړی شي او هر ډول يعني د هر رنګ او هر سن ښځو ته لاس رسی دومره اسانه وي، لکه هلته، ممکن پښه ونشم نيولی.

مګر ځنګه مې چې وړاندې هم يادونه وکړه، هغه وخت يا هم نوځوانۍ کې مې نسبت اوس ته خورا ښه تقوا لرله، پس درون کې مې که غيرې ارادي هر څو اور بل و، جنسي تقاضا اوج ته رسېدلې وه، مګر مقابل کې مې يې په خپل فزيکي وجود او اعمالو پوره واک لاره، تر ډېره مې د الله ج له وېرې له لويو ګناهونو ځان ساتلی شوی.

بلخوا خپله ناروغي او مظلوميت مې هم له پامه نشوی غورځولی، همدا و چې زه يې له بې لارۍ وژغورلم.

که څه هم له يادولو دې پاتې نه وي، يوه شپه يې د ډېسکو په نوم يو ځای ته ورسره روان کړم، نه ورسره تللم د پښو خوږ مې بهانه کړل، خو دوی په ټينګار سره وېل چې جګ شه کرار کرار ځو، نژدې دی.

حرکت مې ورسره وکړ، اصلاً ما فکر کاوه، چې ډېسکو به کوم پارک وي، ولې چې ورغلو، رښتيا پارک و، مګر داخل کې يې په بېلا بېل ډول د فحشا ځايونه هم لرل، لمړی يو سالون ته ننوتلو، موزيک پکې پلې و، ځوانو هلکانو او نجونو شراب خورګي پکې کوله، بيا به ګډ سره نځېدل، دوی خو هسې پکې ډوب و، د سيل بينو شهوت يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم په چټکۍ سره راپاروه، سالون کې تر څه وخت تېرولو وروسته راووتلو، راسره ملګرو مخامخ سينما ته د تلو ووېل، زما يې چې د دروازې له پاسه په خورا ورانو تصويرونو سترګې ولګېدې، پوه شوم چې دننه کيسه سمه خرابه ده، عين حال کې د وطن د ملايانو هغه خبره هم ياد ته راغله چې ويل به يې: سينما کې که څوک مړ شي بې ايمانه له دنيا تېرېږي.

همدا و، سره له دې چې د جنسي تحريکاتو له کبله مې وينه هم د جوش په وروستۍ نقطه کې وه، اما الله ج شاهد دی، سنيما ته له ورسره تللو نه مې انکار وکړ، دوی ډېر راته ووېل چې ورسره لاړ شم، خو د چا خبره ما يوه موزه کې دواړه پښې تخته کړې، په خپل انکار مې کلک ودرېدم، په دې سره دوی د کليوال ساده يا شادګلي ناديده هلک په صفت ډېرې ټوکې او خنداوې هم راپورې وکړې، بالاخره لارې مو سره جلا کړې، دوی مې پرېښودل، زه يوازې همغه شپه کې اطاق ته ترې راغلم.

هند کې مې لس پنځلس ورځې تېرې شوې، لا هم د ناروغۍ تشخيص نه و شوی، د معايناتو په کولو لګيا وم، دې جريان کې يوه جالبه دا وشوه چې يوه ورځ متخصص ډاکټر د تلوېزوني معاينې پارچه راکړه، کله چې د تلوېزوني معايناتو شبعه ته ورغلم، د ننه بل ناروغ و، دهلېزه کې ورته منتظر شوم، ترجمان مې لاړو، يو بل ناروغ يې هم لاره، ماته يې وېل: تر څو نوبت درځي، زه راځم.

دی لا نه و راغلی چې نوبت راورسېده، بې ترجمانه معاينه خانې ته ورننوتلم، دوې نازکې ښځينه ډاکترانې ناستې وې، يوې څه راته ووېل په خبره يې پوه نشوم، خو د سترګو او سر له حرکته يې پوه شوم چې وايي: په چپرکټ پرېوځه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې له حکم سره سم په چپرکټ اوږد ورته وغځېدم، زما تر څنګ کمپيوټر ته ناستې ډاکترې بيا څه ووېل، پوه نشوم، يوازې رنګه، رنګه مې ورته کتل، خپله خبره يې تکرار کړه، دا ځل هم چې خاموش يا پرته له عکسلعمل ښودلو غلې پاتې شوم، ډاکترانې پوه شوې، چې په ژبه مو نه پوهېږي، خپله يې لاس راوړاندې کړ، د مخې لمن مې يې لږ پورته راکش کړه، زه يې پوه کړم، چې ګويا ګېډه دې لوڅه کړه، زر مې لاس ورواچاوه، لمن مې ان تر غاړې راپورته کړه، ډاکترې معاينه شروع کړه، په ګېډه او سينه مې يې په ښويه سرښناکه ماده ککړه آله هاخوا دېخوا ښويوله، څو شېبې وروسته يې بيا څه ووېل، زه يې چې په خبره پوه نشوم، يوې او بلې ته يې وکتل، موسکۍ شوې، بالاخره مجبوره شوه، کمپيوتر ته ناستې ډاکترې يو ځل بيا لاس راوړه، د پرتوګ‌ښ په غوټه (ګنډه) مې يې ګوته کېښوده وخوځوله، ددې مطلب دا و چې ګواکې د پرتوګ‌ښ غوټه دې لږ سسته کړه، چې د نامه تر غوټۍ لاندې د پوستن يا سپاخه ساحه هم معاينه شي.

خو ځنګه مې چې وړاندې هم ووېل، د ناروغۍ په لمړيو کې به تر ټولو سخته دا وه راته چې ډاکترانو به مې پرتوګ راباندې ښوياوه جنسي غړي به مې يې کتل، ان اکثريت وخت به مې ژړل، خو د ناروغۍ په اوږدېدو او وخت په تېرېدو سره يې داسې بلد کړم، چې ډاکتر به هسې راوکتل، ما به پرتوګ ورته ښويولی و، دلته مې هم چې ډاکترې د پرتوګ‌ښ غوټه وخوځوله، ما فکر وکړ چې حتماً سامانونو کې يې کار دی، همدا و چې د غوټې خلاصولو سره سم مې پارتوګ ان تر ګونډو ورته تېر کړ، د دوی چغ او پوغ شو: هااا هااا... نور هم څه کړتېدلې، په خبره يې نه پوهېدم، زر يوې لاس راتېر کړ، پرتوګ مې يې واپس پورته راکش کړ، شيان يې پټ کړل، يوازې د نامه تر غوټۍ لاندې دومره برخه يې لوڅه پرېښوده، چې آله پرې ځای شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې سره زښته ډېر ترې خجالت شوم، له شرمه مې تر اخيره سترګې پټې نيولې وې، د معاينې له خلاصېدو وروسته چې راووتلم، د روغتون په اوږده دهلېزه کې وړاندې مې ترجمان راروان و، د سترګو راباندې لګېدو سره سم يې کړل: هغه بل مريض راونه وتلو؟

ماوېل: کور دې لا له مريض سره وران شه، راځه معاينه وشوه! نوموړی چې اصلاً افغانی د هرات ولايت و، فعلاً فاميلي هند کې اوسېدل، که څه هم عمر يې له څورلس، پنځلسو کلونو زيات نه و، خو ډېر هوښيار او چالاکه هلک و، په يو وخت يې د څو ناروغانو ترجماني کوله، پيسې يې ترې اخيستې. له بېخونده ځواب او څېرې مې پوه شو چې سړي ګلان کرلي، زر زر يې په مندۍ خوله بهانې چونې شروع کړې: وبښه! يو سپينږيری افغانی ناروغ و، هېڅوک يې نه لرل، په ژبه هم نه پوهېده، له هغو سره لږ کمک شوم...

خلاصه شاوخوا شل ورځې مې هند کې پوره شوې، لا هم په معايناتو لګيا وم، ولې ښه و، ددې شلو ورځو په لړ کې څه ناڅه بلد شوی وم، بلخوا د لوڅو ښځو سره مې هم يوه اندازه عادت پيداکړی و، په ليدلو مې يې د لمړېو ورځو په شان ډېر جذبات نه راپارېدل، اګر چې نامحرم نارينه او ښځې د خپل فطرت له مخې هېڅ وخت نشي سره عادت کېدلی، دوی به تل يو بل ته قوي تمايل لري، خاصتاً هغه صورت کې چې د ښځو د بدن نامحرم غړي لوڅ وي، همدا ده چې اسلام مبارک دين خپلو پيروانو ته د نامحرمو ښځو او نارينو تر منځ د ستر کولو او حجاب حکم کړی.

خو په هر راز چې خبره بلخوا لاړه نشي، د څو نورو ورځو شپو په تېرېدو سره مې د اکثريت معايناتو نتايج راووتل، مګر لا هم تشخيص معلوم نشو، بالاخره د لمفديما

(c) ketabton.com: The Digital Library

(Lymphedema)په نوم ناروغۍ معاينات يې راته وليکل، کوم چې پاکستانيو ډاکترانو په توافق سره زما ناروغي لمفديما ګڼلې وه او راته ويلي يې و، چې ددې ناروغۍ علاج نه کېږي، ناهيلی يې کور ته رالېږلی وم.

خو بيا هم د پاکستانيو ډاکترانو د تشخيص په دقت څکه ډېر باوري نه وم، چې دا يوازې د ناروغۍ د علايمو له مخې د دوی مشکوک نظر و، د يادې ناروغۍ معاينات يې نه لرل، ترڅو سل سلنه مطمين تشخيص يې کړی وی.

مګر هندوان مجهز و، د هېڅ نوعه معايناتو په برخه کې يې کمی نه لاره، زما د همدې معايناتو په شمول اکثريت معاينات خپله په مکس روغتون کې کېدل، هسې د يو نيم لپاره به که کوم بل ځای ته ضرورت شو.

لنډه دا چې ترجمان مې تر مخ شو، د لمفديما ناروغی د معاينې مربوطه شبعې ته ورغلو، هلته مسول ډاکتر په يوه لويه او اوږده دستګاه کې څملوم، د دواړو پښو د غټو ګوتو په سرونو يې يو قسم له سور رنګه مايع ډکې پېچکاری (سرنج) راکړې، د دغه سور رنګي مايع جريان د پښو په رګونو کې د دستګاه په پورتنۍ برخه کې د نصف شو کېمرو په وسيله تعقيبېده، نوموړې سره مايع چې تر ګونډو ورسېده، نور ودرېده، له دردېدو سره سم يې دستګاه اتومات عکسونه واخيستل، همدا عکسونه او ليکلی راپور مې يې متخصص ډاکتر ته راوړل، ډاکتر يې په ليدلو سره د خواشينۍ په پار سر وخوځاوه، د ژباړن په خوله يې راته کړل: دا يو نوعه ناروغي ده، چې په بدن کې د اوبو د تنظيم سيستم تخريبوي، خو متاسفانه اساسي درملنه يې نه کېږي، يوازې د وقايه په صفت يو قسم اوږدې کشي جرابلې لري او يو هم د پښو لپاره مخصوص د ماساژ ماشين دی، که غواړې؟ زه به يې درته وليکم، د ماشين په ذريعه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر سهار يو ساعت مساج ممکن د ورځې په اوږدو کې د پښو د پړسوب او درد د کموالي په برخه کې څه مرسته درسره وکړي.

جرابلې او ماشين مې پرې وليکل، زړه ماتی يې له معاينه خانې راووتلم، د ښه ځان باوري کولو په موخه سبا يوه بل مخکښ روغتون ته ولاړم، ډاکتر ته مې همدا د مکس وروستي معاينات وښودل، دې هم همغه خبره راته وکړه، چې ګويا دا ناروغي تداوي نه لري.

پس طبعاً د خپل صحت په اړه داسې ناهیلې او روحيات وژونکې خبره په هر انسان له حده زياته درنه تماميږي. ماته يې هم چرس راوڅکول. که څه هم دا لمړی ځل نه و، عين خبره مې د پاکستان له ډاکترانو هم اورېدلې وه، خو هغه زمان يې ډېره اغېزه ځکه راباندې ونکړه، چې نسبتاً وړوکی وم، دومره قوي احساس مې نه لاره، ترڅو د نن په شان د خپل راتلونکي د تباهۍ ټول تصوير مې يې سترګو ته درولی وی.

ګنګس او زنګېدلی له روغتونه راووتم، نور کوم بل ډاکتر ماکتر پسې هم ونه ګرځېدم، هند ته راوړې ټولې هيلې او خوشبينۍ مې په کفن کړې، د ژباړونکي حساب مې خلاص کړ، د شپې مې خپل لباسونه راټول کړل، سهار مې ټيکټ واخيست، راروان شوم، څنګه مې چې وړې وې همغه شان دردمنې او پړسېدلې پښې مې واپس خپلې خاورينې جونګړې ته راوړې، والله علم چې د مور او پلار په زړونو به مې څه تېر شوي وي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تور سپي پوست

له هند نه تر راتلو څه وخت وروسته مې د ماما خسر راغللی و، نوموړی مې د مور ناسکه کاکا هم کېده، واده يې د شمالي و، له دې کبله دده هم ډېر عمر په شمالي کې تېر شوی و، فعلاً يې هم کور هلته و، لکه نن کله، کله يا څو کالونه پس به په يوه ښه او بده کې وطن ته راتله، ډېر نيک او ارام سړی و، ښه ژبه يې لرله، له دې خاطره مور ډېر درناوی ورته لاره، د حويلۍ په برنډه، د پيرکي (بولاني) خوړلو په مهال مې مور په خورا زياتو ډاکترانو، ملايانو، زيارتونو... د درملنې په پار زما د ګرځولو کيسه ورته کوله.

د کيسې تر خلاصېدو وروسته، يې مېلمه کاکا د يوې اوږدې مقدمې په ښه د خپلې همدردۍ او خواشينۍ ورسره شريکولو او تسليت په پار زياته کړه: خير، الله مهربان دی ښه به شي، خدای ج هره فيصله د بنده په خير کوي، ملايان وايي: که حساب ته شي، په خپلو عملونو هېڅوک هم جنت ته نشي تللی، مګر کله چې د الله ج خپل کوم بندګان خوښ شي، د ښښلو او په اخيرت کې له ټولو نه د ښه مقام ورکولو اراده يې وکړي؛ په دنيا کې تر ټول غټ موصيبتونه هم پر همغه کسانو راولي، ترڅو د محشر په ورځ يې بيا د مصايبو د اجر په مقابل کې هغه ورته ټاکلی مقام ورکړي.

همدارنګه په حديث شريف کې راځي: چا ته چې په دنيا کې اغزی هم ورچوخ شوی وي، په اخيرت به يې الله ج اجر ورکړي.

ها! نو چې د يوه اغزي اجر شته، پس ته فکر وکړه، د يو چا اولاد چې داسې سخت ناروغ وي، کالونه کالونه يې د دنيا په ډاکترانو، ملايانو، زيارتونو او حکيمانو وګرځوي، بيا هم روغ نشي، د هغو به څومره اجر وي؟ يقين وکړه، ستاسو ټوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

کورنۍ خصوصاً ته چې د مور په صفت تر ټولو زياته پرې دردېدلې يې، ددغه ناروغ زوی د اجر په بدل کې به دې الله ج ټول ګناهونه درته وبښي، بې سواله ځوابه به دې جنت ته داخله کړي؛ دا دنيا دوې شپې ده، ډېر زر به تېره شي، هوش کوه چې بې صبري درنه ونه شي.

د تندي له غوړېدو يې ښکارېده، چې خبرې مې يې مور ته ښې ورولګېدې، د مننې په پار يې ورغبرګه کړه: خيريوسې ددکه! زړه مې د راتکيه کړ، رښتيا دردونه او خفګانونه خو مو زښته زيات وسره تېر کړل، اجر يې دې الله ج نه ضايعه کوي.

مجلس يو ځل بيا هم زما په ناروغۍ متمرکز شو، اخير کې ميلمه په نرمې موسکا سره کړل: شمالي کې هم ډېر تجربه کار او بلا خلک پيدا کېږي.

په همدې زمينه سازۍ يې د يوه نفر کيسه شروع کړه، چې ګويا ډېر سخت ناروغ و، کورنۍ يې لکه نعيم جان د ټولې دنيا په ډاکترانو، ملايانو فالبينانو... وګرځاوه، جوړ نه شو، بله ورځ يې تور سپی ورته وژلی و، په تازه ترې ايستلي پوست کې يې ناروغ پټ کړی و، څه وخت پس مې يې چې پوښتنه وکړه، وېل يې: د همغه تور سپي له پوست سره جوړ او روغ شو. مېلمه زياته کړه: دوی يوه اصطلاح لري (مرض بد دوايې بد) يعني کله چې مرض په بد واوړي، بيا دواوې او تعويذونه اثر نه پرې کوي، يوازې په همغه شان بد او مردار شي يې درملنه کېږي.

تقريبا عيني هغه د کشف د هګۍ واله ښځې خبره يې وکړه.

خو په هر راز، څنګه چې انسان ته فطرتاً د هغه چا ناسمې خبرې هم سمې ښکاري چې ښه يې ايسي، همدا و چې زما مور ته يې هم د ناسکه کاکا سره د مينې لرلو له مخې په خبره کې حکمت ښکاره شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځواب کې يې ورته کړل: خدای ج دې دی ورسره جوړ کړي، چې دومره کارونه مو وکړل، يو د تور سپي پوست هم سخت نه دی.

زما زړه ته نه لوېده، فکر مې کاوه، چې مور مې په دې خبرو هسې له مېلمه سره مجلس روان ساتي، د سپي په پوست کې مې چېرې پټوي.؟

اما چې کتل مې د ميلمه له تلو وروسته يې هم خبره جدي نيولې وه، تر ډېره وخته يې خوله کې اړوه راړوه، خو ښه و، تر څو چې همايون ته تور سپی په ګوتو ورتلو او مور مې يې د کاکا خبرو ته د عمل جامې وراغوستې، کده مو کابل ته راغله، خوشبختانه د تور سپي د پوست معامله پاتې شوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوکانداري

کابل ته مو د کډې په راتلو سره، څنګه چې تاسو پوهېږئ، ښار کې بې مصروفیته ژوند سخت وي، د کلي غونډې باغونه، مجلسي مسجدونه او پیتاوي نه لري، چې د بېکاره خلکو وخت پکې تېر شي، دغه و چې زه هم له خپله وسه سره سم، د یو مصروفیت په فکر کې شوم، که څه هم یوه معلمي یا کوم بل وړوکی ماموریت مې پیدا کولای شوی، خو له بده مرغه رسمي دندې او حاضرۍ ته د ځان رسول رارسول یې هم په هر حال، غم دا و چې د پښو د درد او پړسوب سربېره، د ناروغۍ یوه بدترینه ځانګړنه مې دا وه، چې تر نیم ایلا یو ساعت زیات په چوکۍ د کیناستو تاب مې هم نه لاره؛ چون په چوکۍ تر شل دقیقې زیات کېناستو سره به مې د پورتني بدن اوبه هم پښو ته ښکته شوې، په دې سره به د پښو پړسوب او سوخت یو په دوه شو، برعکس پاسنۍ تنه کې به مې د اوبو د کمښت له وجې د وینې فشار دومره زیات ټیټ شو، چې ان خوله کې به مې ژبه وچه کلکه او غوږونه به مې هم ډپ شول.

دغه و چې رسمي دنده یا هم د چا تر لاس لاندې د وخت پابند کار مې نشوی کولای، نو ښه مې دا وګڼله چې یوه سپکه دوکاندري شروع کړم، یو چپرکټ به پکې کېږدم، چې مشتري راتلو ورجګېږم به، نور به مې له خپل طبیعت سره سم، څنګه چې راحت وم، که کېناستم کېنم به، که پرېوتم پرېوځم به، حتا که کومه ورځ زیات ناروغ وم، هېڅ به نه ورځم، د چا غږ به نه وي راپسې.

خبره مې له پلار سره شریکه کړه، پلار ته مې هم منطقي ښکاره شوه، وطن کې مو د منو باغ تازه خرڅ شوی و، څه پیسې د منو وې، همایون دا وخت ښه دنده لرله، څه پیسې ده راوړې وې، د پلار په همکارۍ مې د کمپنۍ بازار کې یو کوچنی دوکان په

(c) ketabton.com: The Digital Library

کرايه ونيوه، هلته د يو شناخته دوکاندار په مشوره مې د ښځينه لباسونو، يخن، پيټې، چرمې، ګلان همداسې د ښځينه جامو د خياطۍ مربوطه هر نوعه شيان پکې واچول، که څه هم دوکان بد نه و، نسبتاً عايد يې لاره، خو متاسفانه څنګه چې ما فکر کړی و، د ښار دوکانداري دومره اسانه نه وه، يو فعال او چسپ دوکاندار يې غوښت، ترڅو له سهاره تر بېګاه په دوو پښو ولاړ وی، هره ورځ سهار وختي يې ځان ورسولی وی، څو چې خلک بازار ته راوتلی، ده يې دوکان منظم کړی وی، همداسې د شپې تر ډېره يې بايد دوکان خلاص وی، دغه راز د هرې يوې، يا دوو ورځو د پلورل شو مالونو په پيسو يې تازه مال راوړی وی.

اما بدبختانه سره له دې چې ما ټوله هڅه کوله، مګر بيا مې هم رسيدګي ونشوی کولای، هر څومره وختي به چې وروان شوم، تر اووه نيمو، آتو بجو مخکې دوکان ته نشوی رسېدلی، څو به مې لږ دمه جوړوه، بيا به مې دوکان منظمه و، نيمه ورځ به شوه، مازيګر هم مجبور وم، چې وختي يې بند کړم، چون تر ماخوستنه مې ايله کور ته ځان رسولی وی، همداسې د پلورل شويو مالونو په پيسو مې هم واپس په خپل وخت نور مالونه نشوی ورته رارسولی، که پلار يا کوم بل چا ته به مې پيسې ورکړې، هغوی نه پرې پوهېدل، د ورځني موډ سره سم مال يې نشوی راوړلای، د منډوي عمده فروشانو به ټول هغه تاريخ تيري مالونه پرې پلوري و، چې په دوی به تاوان و، همدا و چې د خپلې بې صحتۍ او نه رسيدګۍ له وجې ډېر سخت راباندې بوج شو.

بالاخره اوه، اته مياشتې وروسته مې په څه ناڅه تاوان سره مارکېټ کې په يو بل دوکاندار خرڅ کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو په هر ترتیب اصلاً د دوکانداری کیسه مې په ناروغۍ پورې تړلې د همغه مهال اړوند دوو جلا جلا (د باغ داود پیران) او (نداف ملا) خاطرو د مقدمې په پار راالخسیتې، راځئ تر بېل بېل عنوان لاندې به یې پرله پسې درسره شریکې کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نداف ملا

يوه ورځ له وطن نه راغلی، يو شناخته کس دوکان ته راغی، مېرمن يې ناروغه وه، زموږ د مارکېټ شاته د يو نداف دوکان و، د ندافۍ تر څنګ يې د دم، دعا او تعويذونو کار هم کاوه، ما ليدلی نه و، صرف په اړه مې يې اورېدلي و، دوکان ته راغلي شناخته کس يې خپله ميرمن يوه مياشت وړاندې ورته راوستلې وه، د نداف د توصيه سره سم اوس يې د دويم ځل لپاره بيا ورته راوستلې وه، سړي يې ډېرې غورې وکړې، چې ګويا پيريان لري، ډېر ښه حال وايي، پيسې هم خدای ج او وس چې هر څو دې ورکړې، ښځه مې په ډاکترانو ډېره وګرځوله، ښه نشوه، يوه مياشت مخکې چې دې ملا دم کړه، ځابنتونه يې ورته وکړل، ډېر فرق يې ورسره کړی، دا ځل به ان شاءالله بېخي ښه شي.

ما يې خبره هسې بابيزه وګڼله، څو ورځې پس مې چې کتل، له پکتيا نه ماته د مخامخ دوکاندار شناخته ناروغان ورته راغلي و، دوی يې هم ډېر صفتونه وکړل، ان وېل يې: څنګه چې په ناروغ ورچوف کړي، بدن يې سپک شي او د درد کموالی محسوس کړي.

همداسې نور وخت ناوخت به مې يې د يوه او بل له خولې غورې اورېدې او ورته راروان ناروغان به مې ليدل.

دغه و چې بله ورځ زړه کې راتېره شوه: سړيه! خلک له لرې، لرې ولاياتو منډې ورته راوهي، طبعاً څه کمال به وي پکې، يو قدم لار ده، ته راځه يو چکر ورشه، چې ستا په ناروغۍ کې څه وايي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا و چې سبا ورغلم، نداف د دوکان په منځ کې پرده اچولې وه، له پردې هاخوا يې تعويذات، قلم او کاغذونه و، دم دعا يې کول، دېخوا پختې او د ندافۍ وسايل و، فعلاً يې هم يو ښځه له پردې هاخوا ننستلې وه، دم دعا يې ورته کول، زه خپل نوبت ته منتظر د مخامخ بلاک تر رفق لاندې کېناستم، يو بل ځوان هم موټر ودراوه؛ دی هم نداف ته د دم او دعا لپاره راغلی و، د ښځې له راوتلو وروسته دواړه جوړه ورننوتلو، نداف د اوسط عمر لرونکی له قده ټيټ نسبتاً چاغ سړی و، د پختې ګرد او دوړې پرې ناست و، يوه خړ رنګې زړه لونګۍ يې په سر وه، د سلام په وراچولو سره يې دواړه تر مخ کېناستو، لمړی نوبت مې دې بل ځوان ته ورکړ.

د نومورې ځوان دا ځووم ځل و چې ورته راغلی و، دا پېره يې يوه د نقرې ګوتمۍ راوړې وه، نه پوهېږم چې غمی به يې څه و؟ اصلاً تېر ځل د همداسې يوې نقريې ګوتمۍ د راوړلو فرمايش نداف ورکړی و، ځوان ګوتمۍ ورويستله، نداف دمونه کوف او چوف پرې شروع کړل، وخت يې ونيوه، زښته زيات دمونه يې پرې ووېل، وروسته يې د ځوان ګوتې ته د وراچولو په مهال ورته کړل:

- کله چې مجلس کې کيناستلې لاس دې د ګونډې په سر يا غېږه کې په داسې ډول ايږده چې د ګوتمۍ غمی دې په مجلس کې ناستو خلکو ته مخامخ شي، په دې سره به په ناستو کسانو ستا ډېر لوی اثر پرېوځي، ته به نه يوازې دوی ته ډېر ښکلی ښکارې، بلکې په مجلس به دې ډېر هيبت هم خور وي، هېڅ څوک به دې نه د خبرې د رد جرئت ولري او نه به دې په وړاندې لوړ وغږېدلی شي... داسې ډېرې نورې اپلتې يې ورته وغږولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هلک موټر، لباس او ځوانۍ ته په کتو، ښه پیسداره او بیدار ځوان ښکارېده، خو د نداف په جال کې داسې کلک بندېده ته په نظر کولو سره یې، تر ما هم ډېر ساده و. له نداف نه د ډېرې مننې او درناوي په کولو سره یې جیب ته لاس کړ، نه پوهېږم چې یو زرګون و، که منځ کې به یې بل هم و، ښنګ ته د کتابونو په سر تر قات شوي جاینماز یې ورته لاندې کړ.

د ځوان له وتلو وروسته، ما له خپلو پړسېدلو پښو پایڅې ورته پورته کړې، بیا مې یې د ناروغۍ د اوږدې مخینې او پرې کړو ډېرو ډول، ډول تداویو کیسه ورته وکړه.

نداف لمړی پوښتنې وکړې:

- د کوم ځای یې؟

- د وردګو!

- واده دې کړی؟

- نه!

- ولې؟

- له داسې ناروغۍ سره کله سړی دومره لوی مسولیت په غاړه اخیستی شي!

ملا د خواخوږۍ په پار د نځه، نځه په کولو سره، په مغرورانه ډول راغبرګه کړه: لویه سهوه خو دې دا ده، چې د ناروغۍ دې دومره کالونه وتلي، تر هند او پاکستان تېر شوی یې، مګر ماته ایله نن راغلې؛ خو څه ښه شوه چې پته درته لګېدلې، لکه ښنګه چې ګرځېدلی یې، که بار بار نور هم د دنیا په ډاکترانو، ملایانو، زیارتونو....

(c) ketabton.com: The Digital Library

وګرځي، بيا به يې هم نتيجه صفر وي، ولې چې اصلاً ستا د ناروغۍ علاج د انس مخلوق له عقل ورسېدو او پوهې ډېره اوچته خبره ده، صرف په جنياتو کې يوازې يو نوعه ډېر ماهر جنيات دی، چې ستا او ستا ناروغۍ ته ورته نورو هغه ناروغيو علاج کولی شي، چې انس يې په علاج کولو کې اجر دی. پس ته چورت مه وهه، هغه جنيات زما خبره نشي ردولی، زه به په يو کاغذ کلمات درته وليکم، د موبايل شماره مې هم درسره واخله، ښځا ته چې خپلې بسترې ته ولاړې، په کاغذ ليکلي کلمات دې له سر سره کېږده، ماته زنګ وکړه، زه جنيات درلېږم، دوی به ستا وجود ته داخل شي، رګ په رګ به دې چک کړي، هر ځای دې چې مشکل وي، حل به يې کړي، په داسې حال کې چې ته به يې هېڅ درد احساس نکړې، يوازنۍ نښه چې ته يې محسوسولی شې، هغه به دا وي، کله چې سهار راجګ شې، د خولې خوند به دې ډېر خراب وي، دا په دې معنا چې عمليات شوی. پس کرار کرار د څو ورځو شپو په تېرېدو سره به دې د پښو درد، پړسوب او د ناروغۍ نور ټول منفي اثرات له منځه لاړ شي. د ټوکې په پار يې پسې زياته کړه: بيا به نو د يوې ښې غوړې پيغلې سره واده وکړې، هره شپه چې توده بړستن کې ورننوځې ماته به دعاګانې کوې.

موسکی شوم، کاغذ مې ترې راواخيست.

کيسه له سره د لوګري ملا او پيريانو په وسيله د عمليات په شان خرافاتي راته ښکاره شوه، يقين مې ورته ونشو، څو روپۍ شکرانه مې ورکړه، له (تاويذاتُ الندافخانې) راووتم، چې کتل مې د دوکان تر مخ يې دوې نورې ښځې هم خپل نوبت ته معطل وې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مارکېټ ته چې راغلم، يو دوکاندار حاجي ته مې کيسه وکړه، حاجي ښه سړی و، په موړ به يې ناز چلېده، يوه نيمه ټوکه به يې کوله، د نداف د کيسې په اورېدو سره يې خندا کې کړل: اوس خو دې دا بد کړي، ورغلی يې، نو څه يې چې درته ويلي، عملي يې کړه، خلک خو زښته ډېر ورته راځي، کېدی شي ستا هم همدا سبب شي.

د عملي کولو قصد مې يې نه لاره، خو د حاجي خبره مې ومنله، بېګاه ته چې بستره کې ننوتلم، د کلماتو کاغذ مې تر سر پورې کېښود، ملا نداف ته مې زنګ وکړ، له سلام او ځان ورمعرفي کولو وروسته مې په بستره کې د پرېوتلو او کاغذ له سر سره ايښوده، ورته ووېل. نداف کړل:

سمده بېغمه ويده شه، ملګري مې فعلاً د يو بل عاجل ناروغ درملنې ته لېږلي، چې له هغه نه راوزګار شول، ستا نوبت دی.

زه هم بېغه ويده شوم، چون ما ددې ټګانو زياتې تجربې لرلې، باور مې نه پرې کېده، چې رښتيا دې راشي، همغه کيسه شوه، سهار چې راجګ شوم، کاغذ مې تر سر پورې په خپل ځای پروت و، هېڅ کومه نوې خبره نه وه، يوازې د خولې په بد خوندۍ مې لږ شکي شوم، چون نداف راته ويلي و چې سهار به دې د خولې خوند ډېر خراب وي، ولې بيا مې چې نورې ورځې پام ورته وکړ، هر سهار به مې د خولې خوند خراب و، مګر تر دې مخکې زه نه وم ورته متوجه شوی. يعني په ټول کې دا هم د خلکو د دوکه کولو په پار د نداف يو هنر و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د باغ داود پیرخانه

دغه راز د دوکانداری په مهال یو لغمانی همسایه دوکاندار مې له ډېره وخته راپسې و، وېل یې: باغ داود کې یو ملا دی، ته ورشه ډېر نیک سړی دی، زیات ناروغان یې له دم او دعا سره ښه شوي.

نه ورتلم، ولې چې ماته به د هر ملا او زیارت له دې ډېر صفتونه شوي و، خو چې وربه غلم، فقط په یو نوعه نه، یو نوعه به یې کم او زیاتې پیسې رانه وشکولې، نور به یې نه په دعا کې اثر و، نه په تعویذ کې.

بله ورځ همدې دوکاندار په موترسکیل ورپسې سپور کړم، سیده یې باغ داود ته بوتلم، یوه لویه حویلي وه، چې ورننوتلو، په لسګونه سپین پګړیو ملایانو مې سترګې ولګېدې، اصلاً دا پیرخانه وه، پیر او لسګونه مریدان پکې و، که څه هم زه تر دې دمه نه وم پرې پوه، خو خپله همدا زما همسایه دوکاندر یې هم مرید و، اصلي لوی پیر یې په ذکر اخته و، یو بل دویمه درجه مخکښ ملا ته یې وروستلم، دې ته هم د مریدانو لخوا ډېر درناوی کېده، لاسونه یې مچو کول، راسره تللي دوکاندر زما پښې ورته وښودې، د اوږدې ناروغۍ او دواګانو د کار نه ورکولو په اړه یې هم ورته ووېل.

ملا مې تر مخ شو، یو وړوکي ګوښې اطاق ته یې ننیستلم، لمړی یې اوږده دمونه په پښو ورچوف کړل، بیا یې قلم او کتابچه راوخیستل، په یو کاغذ یې د خوګ شکل ته ورته چاغ چاغ په یو ډول د اوؤ (۷) حیواناتو څېرې رسم کړې، سرونه یې د انسان ورکړل، سترګې، خوله، پوزه هر څه یې پکې منظم کړل، لوړې لوړې خولۍ یې ورپه سر کړې، بیا یې د هرې رسم شوې څېرې کاغذ جلا جلا قات کړ، په فارسي یې راته وېل: هر سهار به له دې کاغذونو یو، یو د سپیلني له دانو سره یو ځای

(c) ketabton.com: The Digital Library

دودوي، له پاسه به دې لمن پرې نيسي، تر څو دود يې کميس کې درننوځي او له يخن نه دې ووځي.

فکر کړم پنځوس روپۍ شکرانه مې ورکړه، خوله يې بده ونيوه، لږ وې خوند يې ورنکړ، خو ښه و، نورې يې هم ونه غوښتې، له راجګېدو سره يې يو چاپ شوی تبليغاتي کارت هم راته ونيوه، نوم، ادرس او تر سرطان پورې د لسګونه ګوناګون سختو او ناعلاج ناروغيو نومونه يې پرې ليکلي و، چې ګواکي ددې ټولو علاج کولی شم، د کارت سربېره په خوله يې هم راپه غوږ کړه، چې دلته د څو شپو لپاره ميلمه راغلی يم، کارت کې آدرس شته، کور مې مزار کې دی، هر ډول ناروغ مو چې لاره، هلته يې راولئ، زه مو خدمت کې يم.

واپس چې مارکېټ ته راغلو، دوکاندار ملګري ته مې کړل: غرق نشې لا ددې ملا سره، په ځای ددې چې تعويذ او ځابنتونو کې يې د قرانکريم کوم سورت شريف يا څو اياتونه راته ليکلي وی، ده د خوګانو څېرې راته رسم کړې.

نوموړی يې چې مريد و، تر اندازه زياته عقيده او درناوی يې ورته لاره، په اړه يې يوه تېزه خبره نشوی تحملولی، په تونده يې راغبرګه کړه: پير صاحب ته توهين مه کوه، الله ج به دې حال تر دې بتره کړي. له همدې خبرې سره يې ځنګ راکړ، خپل دوکان ته ننوتلو.

په خبرو او څېره کې مې يې د غوسې تر ځنګ خفګان درک کړ، په خپله خبره پښېمانه شوم، چون ملا که هر ځنګه و، يا يې هر څه راته رسم کړي و، مګر ده چې دوکان پرېښود، وخت يې ضايعه کړ، په موټرسکل يې تېل مصرف کړل، ټول زما د

(c) ketabton.com: The Digital Library

صحت لپاره، همدا و چې پسې ورغلم، واپس مې خوشحاله کړ، چې ګويا زه خو له تاسره ټوکې کوم.

وېل يې: څه چې پير صاحب درته ووېل، حتماً دا کار وکړه، کومې رسامۍ يې چې تاته کړې، د خوګانو رسامۍ نه دي، دا د شيطان لعين د اووه نسله وړاندې تر ننه د لوی نيکه او مشرانو څېرې دي، کله يې چې يو ناروغ تر خپله لمن لاندې دود کړي، په بدن کې يې هغه خبيثه وينه وچېږي، کوم چې د انسان په وجود کې د بېلا بېلو مرضونو لامل کېږي، همداسې د سحر، نظر او جنياتو د اثر له کبله هم که کومه ناروغي راپيدا شوې وي، له منځه يې وړي.

خبرې يې له تعجب ډکې او نوې وې، وعده مې ورسره وکړه چې تا راسره ايستلې زحمت به بابيز نکړم، څنګه چې پير صاحب ووېل، همغه شان به يې له سپيلني سره دود کړم.

کور ته چې راغلم، مور ته مې د کيسې په کولو سره کاغذونه ورکړل، سره ددې چې په کاغذونو کې د ترسيم شو حيواناتو څېرو ته دې هم ښه وخندل، خو بيا هم هر سهار له لمر ختلو مخکې به يې چې اور او د سپيلني دانې تيار کړل، غږ به يې راوکړ. څنګه چې پير صاحب وېلي و، ټولې کاغذي پلتې مو په همغه ترتيب ودودولې، خو له بده مرغه خبيثه وينه يې پکې وچه نشوی کړی، ښې په همغه خپل خره سپرې پاتې وې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نيازبيک کوچۍ

کابل ته د راکډه کېدو دويم کال مو و، څنګه چې يو خوا زما پښې له ځايه پښې نه وې، بلخوا کور مو د علي اباد روغتون شاته، پاس په غره کې و؛ چې راکوز به شوم، بيا ورختل راته شين غضب و. همدا و چې هفته کې هم يو ځل له کوره نشوی راوتلی، زړه مې ډېر زيات تنګ و، ددې حالت په اوږدېدو سره مې کرار کرار رواني وضعيت هم تغير وکړ، له ټولنې خو هسې لرې وم، په خپل کور کې يې هم يو نوعه د ګوشه نشينۍ لور ته سوق کړم، ډېری وخت به د کورنۍ له غړو جلا په بل اطاق کې اوسېدم، زيات وخت مې په خوب تېرېده، که ويښ به هم وم، په موبايل يا تلوېزون به مې ځان مصروف کړی و، ان د سيمکارت په بدلولو سره مې د ملګرو دوستانو ټولو شناخته کسانو سره هم تماس پرې کړ، همدې حساس وخت کې مو د دوستانو له جملې يوه ميلمنه راکره راغله، نوموړې ميلمنه که څه هم سکه خاله مې نه وه، خو په ما ډېره ګرانه ده، خاله ورته وايم، د غږ په اورېدو يې خوشحاله شوم، ويښته او جامې مې منظم کړل، اطاق ته يې ورغلم؛ تر سلام کلام وروسته مې يې د ناروغۍ او پښو د درد په اړه رانه وپوښتل، بيا يې نيازبيک کې د کوچۍ په نوم بوې ښځې د فال کتلو او هر ډول ناروغانو په درملنه کې د موفقتيا ډېرې غورې وکړې. خپله د دوی په دوستانو کې يې داسې کوم ناروغ وروستلی و، چې ډېر زيات ډاکتران يې په علاج کولو کې پړ شوي و، ددې په خبره د کوچۍ له درملنې سره جوړ او روغ شوی و، اوس يې د کابل کندهار په لين باربري موټر چلاوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره ددې چې موږ ته به دايم هر کوډګر او سحرګر په ډېرو صفتونو اولياء راپېژندل شوی و، اما چې ورېه غلو، هر څه به دروغ و، فقط او فقط په يو نوعه به يې له خلکو نه د پيسو شکولو لپاره چل او ټګماري روانه کړې وه.

خو بيا هم د خاله له خولې په مزه مزه د کيسې په اورېدو سره مې د صحت په مړو هيلو کې څه ساه محسوسه کړه، آدرس ترې اخيستلو ته يې وادار کړم، د کوچۍ کار هم څنګه مو چې د کتاب په مخکينيو صفحو کې ولوستل، هغه نورو ښځينه فعل کتونکو ته ورته و، چون ميلمنې وېل: نارينه بايد د خپلې کورنۍ د ښځينه غړو په لاس خپل يو لباس ورولېږي، مستقيماً د نارينو کار نه کوي.

ددې خبرې په کولو سره يې، د هغه نورو تعويذګرو ښځو ناکامې تجربې ته په پام مې، تر ډېره مې طمعه ترې پرې شوه؛ کيسه مې يې له ميلمنې سره هم شريکه کړه، چې ګواکې داسې ښځو ته زه مخکې هم څو ځل تللی يم.

په ځواب کې يې راغبرګه کړه: هغه دې ځان وخوري، ښې يې پېژنم، د پنځو روپيو په خاطر خلک غولوي، خو کوچۍ د دروغو ښځه نه ده، داسې حال وايي چې حيران به پاتې شې. ددې سړي خولۍ يې هم چې څنګه لاس کې وخيسته، په ټول مشکل يې پوه شوه، هغه دی چې له تعويذ سره يې جوړ او روغ شو.

څنګه چې د نوموړې ميلمنې خاله کور تيار د نيازبيک په سيمه کې و، د تلو په وخت مې خپله مور هم ورسره ملګرې کړه، يو کميس مې يې ورووړه.

په بېښنې سره ترڅو مې مور راځي له کوچۍ نه راوړې غورې يې درسره شريکوم، په لنډو کې به يوه يادونه وکړم، هغه دا چې طبعاً د لوستونکو په صفت ستاسو زړونو کې به ګرځي چې که دوی ټګماران و، يا يې له ناروغانونه د پيسو شکولو په پار ډول

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډول مکارۍ او چلونه کول، خو تاسو هم ښېخي بې شعور ياست چې سره له مخکنيو ډېرو تجربو بيا يې هم په تکرې ډول بار بار ښکار شوي يی.

منم ستاسو خبره په ځای ده، مګر خدای ج مه کړه، زموږ په ځای که تاسو يا بل هر څوک وی، همدغه به يې برخليک و، ولې چې يو خوا درد او د مرګ له وېرې وارخطايي شي، بل خوا په داسې يوه خرافات منونکې ټولنه کې ژوند کوې، چې يو درته وايي، ما په خپلو سترګو وليده پلانکي زيارت کې شل جګ شو، بل وايي شنډه ښځه پکې حامله شوه، څوک وايي د دنيا ډاکتران يې په رنځ پوه نشول، پلانکي ملا چې پرې ورچوف کړل، رک روغ شو، ان تر دې چې وايي به: ما ورته کټل د پلانکي پير په دم مړي کې ساه وچلېده. پس طبعاً ناروغ يا يې کورنۍ هم د وخت په تېرېدو تر اثر لاندې راځي، همدې خرافاتو ته يې د صحت يابۍ يا د نورو هيلو د پوره کېدو طمعه پيدا کيږي، بيا نو ځنګه مې چې وړاندې ووېل لکه سيلاب اخيستی کس بار بار د اوبو بې ګټې ځک ته لاس اچول ورسره ترلي. که څه هم چا ته چې نه وي پېښه، پوهېږم دومره اسانه به يې قناعت ونشي.

خو په هر حال راځم د کيسې پاتې برخې ته، مور مې له کوچۍ سره تر ليدو وروسته شپه له خاله سره کړې وه، سهار چې راغله، کوچۍ يو څاښت ورته ليکلی و، دوه يې زاړه زاړه په خاورو ککړ تعويذونه ورکړي و، چې ګواکې په زوی دې چا تعويذونه، مانا ګوډې کړې.

مور مې کړل: چې کميس مې ورکړ، ښځه لکه ګوزڼ چې پرې وشي، کږه وږه شوه، په بله ژبه يې ګډې وډې خبرې شروع کړې، بيا يې دواړه لاسونه جګ کړل، په هوا کې يې چکه ووهله، د لاسونو تر منځ يې يو تعويذ راپيدا شو، زما لمنې ته يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

راواچاوه، واپس يې لاسونه جګ کړل، په هوا کې د چکې په وهلو سره يې دويم تعويذ راونيوه، دا يې هم ما ته راوغورځاوه، يو يې ځانښت راکړ، وېل يې په پاکو اوبو کې يې حل کړی، دری ورځې به هر سهار او ماښام يو، يو ګلاس اوبه ترې څښې او تعويذونه به وسپخوئ، منځ کې کاغذ يې له ابو په ډکه کاسه کې ښه اوبه کړئ، هغه اوبه يې بيا پاک ځای تشې کړئ.

د کوچۍ له ښونې سره سم، تعويذونه مو چې وسپخول، خورا پخواني وراسته کاغذونه يې منځ کې و، توره د توش قلم ليکنه پکې شوې وه، ډېره هڅه مې وکړه چې ولولم، خو د لوستلو نه و، چون يوخوا کاغذ ډېر زوړ و، هر قات به مو يې چې راخلاصاوه له نور کاغذ نه رابېدلېده، بلخوا ډېر ګډ وډ ليکل پرې شوی و، حتا دا نه پکې صحيح کېدل چې ليکنه عربي ده، که اردو يا هم کومه بله ژبه ده؟

څنګه يې چې ويلي و، د کاسې اوبو کې مو ښه ذره ذره حل کړل، کابل کې مو پاکه ځمکه له څه نه کړې وی؟ اوبه مو يې بام ته وشيندلې، همدارنګه ځانښت مې يې هم په ټول ترتيب اوداسه، کليمه او مخ په قبله دری ورځې ګيلاس ګيلاس وڅښلو، خو ناځوانه پېښې بيا هم په خپل قسم ودرېدې، چې د ايستلو کوډو سره سره دې هم منه که جوړې ليدلې و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ګرديز زيارت او ملا

ژمی و، د پښو درد، پړسوب او شخوالی حد ته رسېدلي و، په غبرګو ټککونو صرف د ضرورت په وخت له اطاق نه تر تشنابه په ډېر مشکل تلم، نور بهر ته د وتلو نه وم، همدې وخت کې يوه ښځينه ګاونډۍ مو چې د سرطان د ناروغۍ له کبله د کوما په حال کې پرته وه، د کورنۍ د غړو په شمول يې، تر مونږ پورې ټولو ګاونډيانو يې د مرګ غږ ته شېبې شمېرلې، مګر د تصور خلاف ناڅاپه يې د مرګ په ځای د صحت آوازه خپره شوه. ان تر دې چې ويل کېدل: له بسترې راجګه شوې اخلی پخلی ځای او جارو يې شروع کړي، چې پوښتنه مو يې وکړه، خبره رښتيا وه، زر مو يې د کورنۍ له غړو د روغېدو لامل وپوښت.

خاوند يې په ګرديز کې د يو ملا ادرس راکړ، سره ددې چې زمونږ نور له دې تعويذونو، فالبينانو ملايانو په نوم ټګمارانو نه ښې‌خي نفرت شوی و، چون مخکې مې هم يادونه کړې، تر دې دمه لسګونو ملايانو ته تللی وم، هر يوه يې په يو ډول نه، يو ډول يوازې خپل مکر او منافقت راباندې خرڅ کړی و، پيسې يې رانه شکولې وې، نور مو يې ذره فايده له يوه هم نه وه ليدلې، نه مو بل څوک وليدل چې ورسره ښه شوي وي، لمړی ځل و چې په خپلو سترګو مرګ حال پرته ښځه مو د ملا له دم دعا سره جوړه ليده.

پس طبعاً زما په شان ناروغ که د هر چا کور کې وی، په ډېره بېړه به يې د ورسولو تابيا نيولې وه.

دغه و چې سبا زما مور او پلار هم دواړه راسره شول، ټول ورغلو، د ګرديز په يوه خيرن او ساړه هوټل کې د سهار له چای څښلو وروسته مو بازار کې د ملا د سيمې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوښتنه وکړه، يو ټيکسي واله بلد و، په کرايه ورسره جوړ شو، ډېره لار وه، بلخوا سرک خامه و، کابو نيم ساعت وروسته د ملا کور ته ورسېدو، د دروازې تر مخ ماشومانو ته مې يې پلار ووېل: ملا صاحب ته غږ وکړئ، مريض مو راوستلی.

څو لحظې پس ملا راووت، د سپينوالي په غالبيت سره شنه ګيره يې وه، نسبتاً ډنګر له قده جګ تور مخی بې نوره سړی و، زما د پښو د ليدلو تر څنګ، پلار مې لنډو کې د اوږد مهاله ناروغۍ او پرې کړو سلګونه بېلا بېل ډول بې ګټې درملنو ورته ووېل.

د ملا لمړۍ خبره دا وه چې سر مو راوړی، کنه؟

له سر نه يې مطلب پسه يا وزګوړی و، پلار مې په حيرانتيا سره ورته کړل:

- نه مولانا صيب! موږ خبر نه و، چې تاسو به حتماً سر غواړئ.

ملا ورغبرګه کړه: زه بېله سره د هېچا کار نه کوم، لاړ شئ سر راوړئ، بيا مو مريض راولی.

پلار مې ورته کړل:

مولانا صاحب! له ډېر لرې ځای نه راغلي يو، خدای ج دې زما زوی ښه کړي، سر مانا نه لري، هرو مرو به يې درته راوړم، کاشکې خبر وای، همدا اوس به مو له ځان سره راوړی و.

ملا نه منله، اخير مې پلار ورته ووېل: دوه زره افغانۍ شکرانه به اوس درکړم، که زوی مې مزې لږ هم ښه شو، باور وکړه ښه لوی پسه سرباری درته راولم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا وېل: زه د هر ناروغ علاج په دريو پړاونو کې کوم، په لمړي ځل حتماً سر اخلم، يوه مياشت پس په دويم ځل يې چې راوغواړم، درې زره او په دريېم ځل دوه زره افغانۍ شکرانه ترې اخلم. خو تاسو چې له لرې ځای نه راغلي يی، همداسې به مو نه ځوابه وم، دا ځل د دويم پړاو درې زره افغانۍ راکړئ، بل ځل به هرو مرو پسه راولئ، کنه ناروغ به مو له بدبتره شي.

پلار مې له ورته ويلو دوو زرو افغانيو سره يو پنځه سوې بل هم ملګری کړ، ټول ټال د دوه نيم زره افغانيو په ورته نيوه سره يې کړل:

فعلاً دا دوه نيم زره افغانۍ واخله، نورې نشته راسره، يقين وکړه، فقط د کرايې روپۍ راسره پاتې شوې، چې ايله واپس تر کوره پرې ورسيږو، بل ځل چې راغلم ان شاءالله نازوم دې.

ملا نه منله، اخير مې يې پلار مجبور کړ، ور درې زره يې کړې، د دروازې تر څنګ د حجرې ور يې خلاص کړ، ورننوتلو، که څه هم لويې کلا او سترې فلزي دروازې ته په کتو يې، پيسدار ښکارېده، خو د ننه فرش او ظرف يې ډېر خوار و، ملا وړاندې بوغبند (بسترې) ته کېناست، د څنګ له کړکۍ يې قرانکريم ته ورته په پخواني مبارک دسمال کې پېچلي څه راښکته کړل، تر مخ يې په غولي د دسمال پيڅکې ترې واړولې، لاندې د لرګي تخته وه، له پاسه پلنه لنده خټه پرې ايښې وه، څنګ کې يې يو لوی چاقو هم ايښی و، ملا بيا لاس ور اوږد کړ، له کړکۍ يې ګرد د کانې غونډاری هم راواخيست، د تختې له پاسه کلکه خټه يې ورو ورو پرې وهله، ان تر دې چې د لرګينې تختې له پاسه يې ښه سمه هواره کړه، بيا يې چاقو راپورته کړ، ماته يې وېل: پښې راوغځوه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښې مې وروغځولې، دمونه يې پرې شروع کړل، ښه اوږد دم به يې چې وويلو، په پښو به مې يې راچوف کړ، بيا به مې يې يو ځل په يوه پښه، بيا په بله ان له زنګنونو تر غټې ګوتې چاقو راکش کړ، وروسته به يې خټه لکه کيک په مستقيم خط غوڅه کړه، دا کار يې بار بار تکرار کړ، تر دې چې د لرګينې تختې په سر له پلنې کلکې خټې د قند په اندازه لسګونه وړې وړې چار کونجه ټوټې جوړې شوې. نور يې دم هم خلاص شو، هر څه يې واپس دسمال کې ټول کړل؛ پلار ته مې مخاطب شو، وېل يې: له همدې شپې نه تر يوې مياشتې له هر څه نه پرهېز دی، يوازې بې مالګې چکله (ناخميره) ډوډۍ او جوش اوبه به څښې؛ پام مو وي چې د غوړو، سره کړي پياز، مانا هېڅ نوعه کتغ بوی پرې ونه لګېږي، ترڅو يې چې پرهېز شته بايد له آشپزخانې لرې، په يو ځانګړي اطاق کې و اوسي، مياشت چې پوره شوه، د دېرشمې ورځې په ماښام به د مېښې په غوښه پرهېز ماتوي. پسې زياته يې کړه: سبا بېګاه ته تاثير کوي، پښې به يې ښې شي.

د مننې او مخه ښې په کولو سره مو رخصت ترې راواخيست. په لارو د ټکسي ډرېور د سيدکرم د زيارت ډېر زيات صفتونه وکړل، اخيره يې دا شوه چې اوس خو تيار پکتيا ته راغلي يئ، راځئ دا زيارت هم وکړئ.

زموږ دوه زرېټوب ته په کتو، ډرېور بيا کړل: آته کاله کېږي چې زه ګردېز ښار کې ټکسيواني کوم، هفته کې دوه، درې ځله دې زيارت ته رادربس کېږم، خلک له ډېر لرې، لرې ځايونو ناروغان ورته راوړي، يقين وکړئ زياتره مريضان مې په خپلو سترګو وليدل چې زيارت ته يې په شاه ورننيستل، له هغه خوا په خپلو پښو راووتل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې خبرې په اورېدو، مور خپلو کې يو بل ته وکتل، چې ګواکي دا سړی به رښتيا وايي، که دروغ؟ درحالې کې چې زيارت هم لرې نه و، يعني دا فکر هم نه کېده، چې ډرېور به د خپلې کرايه د زياتېدو په خاطر دا خبرې کوي.

ترڅو مور هو! يا نه! ورته وېل، بيا يې کړل: ددې ځوان په ځوانۍ مې زړه وردردېده، که خدای ج يې ورسره ښه کړي، نور مو زه څه کوم.

لنډه دا چې ورسره موافق شو، زيارت له سرک هاخوا د غره لمن کې و، لويه خاورينه ګنبده پرې ولاړه وه، رښتيا هم له لرې، لرې سيمو خلکو په بېلا بېلو ناروغيو مبتلا ناروغان ورته راوستلي و، ليکن ډېری برخه يې ګوزڼ وهلي ناروغان و.

ممکن اوس ابادۍ شوي وي، هغه وخت زيارت ته نژدې کورونه نه و، خاص د زيارت د مراجعينو لپاره د زيارت مخکې تر سماوات پورې دوکانونه ودان شوي و، له موټر نه راښکته شوم، ټکک مې لګول، زينو کې مې پلار کمک راسره وکړ، پاس د زيارت په وره کې ناست بوټ ساتونکي منجاور ته مو بوټونه تسليم کړل، ورننوتلو، د زيارت داخل د يو لوی زاړه مسجد په شان و، فرشونه پکې هوار و، منځ کې يې لوړ قبر و، پنجره ترې تاو وه، په کټاره يې لسګونه رنګا رنګ دسمالونه، مصنوعي ګلان، د رنګه زرورکو لاړونه خلکو غوټه (ګنډه) کړي و، د کټارې داخل کې د قبر په سر هم، مالګې، شمعونه، زرورک پراته و. ښې ډېرې دعاګانې مو پکې وکړې، نور ترې راووتلو، د زيارت داخل کې ناست د لوی منجاور په حواله، دې زيارت هم په مجموع کې د ټولو خپلو مراجعينو ناروغانو لپاره يو شان پرهېز لاره، خو خوشبختانه ماته د زيارت له مخه د ملا له راکړې پرهېز سره يې خاص توپير نه و، دواړو له نورو ټولو خواړو منع کړم، يوازې د بې مالګې چکله ډوډۍ د خوړلو يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته ووېل، فرق يې صرف دا و، چې ملا د چکله ډوډۍ تر څنګ فقط د جوش ابو د څښکلو اجازه راکړه، د زيارت په پرهېز کې د شين چاى څښلو اجازه هم وه، کور ته چې راغلو، د نور فاميل د اوسېدو له اطاقونو هاخوا، جلا يو زوړ کوچنى اطاق و، تر څو د غوړو يا هم کتغ بوى راباندې ونه لګېږي، زما بستره يې هلته يوړه، لکه اختطاف شوى، شپه او ورځ تکي تنها پکې اوسېدم، فقط د ډوډۍ په وخت به يوه کوچنۍ د پراټې په اندازه مطلق بې مالګې او چکله ډوډۍ چا راوړه، وره کې به يې راکېښوده، واپس به زر تلل، ترڅو په جامو کې يې د کتغ بوى نه وي ورسره راغلى، زما اطاق کې خپور نه شي.

پرهېز سخت و، د لمړۍ ورځې ماښام زړه کې راتېره شوه: فکر نکړم دا وړۍ مې شړۍ کړې وې، له هغه نه چې پس له لس، پنځلسو ورځو يې ماته وم، ښه دا ده چې له سره ځان پرې خراب نکړم.

مګر بيا مې چې خپل او د مور، پلار تکليف، دغه راز مصرف کړو پيسو ته وکتل، لاحول والله قوة... مې ووېل له پرېکړې مې واپس تېر شوم، پرهېز ته مې دوام ورکړ، خو څنګه چې ملا وېلي و، د دوېمې شپې په يولسو بجو مې ناچاپه خالي ادرار زيات شول، په هر نيم ساعت کې يې تشناب ته د تللو ضرورت راته پيدا کاوه، عيني حال کې له پښونه د جمع شو اوبو په راوتلو سره مې داسې احساسوله لکه په پښو مې چې خورا زيات کوچني حشرات ګرځي، دې کړنې دوام لاره، تر سهاره مې پښې پوره پوره نرمې او کوچنۍ شوې، پنځوس فيصده پړسوب يې کېناست، همداسې ګرموالى، سوزش او درد يې هم تر ډېره ارام شول، څنګه چې ګهيځ وختي د غوړيو او کتغونو بوى نه وي، له همدې موقع نه په استعفاده، ورغلم تر کړکۍ مې د کورنۍ په غړو د پښو د ښه کېدو زېرى وکړ، دوى چې راووتل، پايڅې مې راپورته کړې، تر ډېره حده

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښنو په ښه کېدو زښته زیات خوشحاله شول، خو لا هم پوره نه وې ښې، د ادرارو زیات والي دوام لاره، خو نسبت تېرې شپې ته څه کم شول، ولې بیا هم د عادي حالت په پرتله زیات و، د ورځې په اوږدو کې هر یونیم ساعت وروسته د مثانې د تخلیې اړتیا راته پیدا کېده، بالاخره د هفتې په تېرېدو سره پښې جوړې روغې شوې، وزن مې له (۶۲) کېلو څخه (۵۴) کیلو ګرامه ته راښکته شو، سره ددې چې پرهېز مې ډېر سخت و، په غوړو، مالګه او بېلا بېلو کتغونو پسې مې سترګې رالوېدې، خو چې روغو پښنو ته به مې وکتل، بیا به مې د پرهېز په وړاندې مورال لوړ شو.

ما اورېدلي په سترګو پردې یا له ناڅاپي ډېرې خوشحالۍ راځي، یا هم د ناڅاپي سخت خفګان له وجې، په همدې وخت کې زما په سترګو هم پردې راغلې، کوم چې د جبران په پار یې تر ننه عینکې په سترګو کوم.

نور نو والله علم چې زما د سترګو پردې هم د کالونه اوږد مهالي او سختي ناروغۍ نه د ښه کېدو له نهایي خوشحالۍ راپیدا شوې، که د سخت پرهېز له وجې مې په بدن کې ځینې ویټامینونه او مدني مواد کم شول، په پایله کې یې سترګې خرابې کړې؟ خو په هر حال پس له پنځلسو ورځو مې کرار کرار عمومي وضعیت خراب شو، ان تر دې چې ۲۳ ورځې وروسته له جګېدو ولوېدم، بدن مې ضعیفه شو، په سترګو مې تیارې راتللې، غوړونه مې دف شول، فشار مې نهایي ټیټ و، یوخوا مرګ حال وم، بلخوا مې پرهېز نشوی ماتولی، چون زښته ډېره خواري مې کړې وه، اوس نو صرف د ګوتو په شمار ورځ پاتې وې، خو دې وخت کې نادره دا وه، چې هغه په سرطان ناروغۍ اخته ګاونډۍ مو وفات شوه، کوم چې د نوموړې ملا له دم سره ښه شوې وه او موږ یې هم ورلېږلي و. کله مو یې چې د مرګ په اړه پوښتنه وکړه، د ملا له دم او پرهېز سره لمړۍ ډېره ښه شوې وه، ان تر دې څنګه مې چې مخکې ووېل، د کور

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کارونو يې لاس پورې کړی و، خو له پنځلس ورځې پرهېز کولو وروسته بيا د بدن له ضعيفۍ ځای په ځای شوې وه، مګر لا يې هم پرهېز تر اخيره رسولی و، اما بدبختانه په دېرشم ماښام د پرهېز له ماتولو سره يې ناروغي د پخوا په پرتله ډېره په زور کې پرې راګرځېدلې وه. سره ددې چې د دويم ځل لپاره يې ملا ته بيا هم وروستلې و، پسه او پيسې يې تحويل کړي و، مګر دا ځل يې کومه نتيجه نه وه ورکړې، پس له پرهېز ماتولو پنځمه ورځ يې ختمه کړه، په ګور يې دې نور وي.

زه صرف له پرهېز ماتولو وروسته پنځمه ورځ مړ نشوم، نور عيني کيسه له ما سره هم وشوه، د پرهېز په دېرشم ماښام مې لمړی د ملا له توصيې سره سم د مېښې په غوښه پرهېز مات کړ، ميلمانه مو لرل، بيا مې له دوی سره وريژې او ګُرمه وخوړل، د ډوډۍ تر خوړلو لږ ځنډ وروسته، ناڅاپه ډېرې سختې تندې واخيستلم، پرله پسې مې د ګيلاس، ګيلاس اوبو غريزه راپارېده، پوه شوم چې کار مې خراب شو، ولې بيا هم احتياط مې کاوه، زياتې اوبه مې نه څښلې، اما بدبختانه هنوز هم شېبه په شېبه مې بدن درنېده، ساعت لا نه و تېر چې په پښو کې واپس پړسوب راښکاره شو، لنډه دا چې تر سبا ماښامه خپل پخواني حال ته ورسېدې، په دې سره زه او د کورنۍ غړي مې ټول ډېر سخت خفه شو، چون واړه زحمتونه، تاوانونه او راټوکېدلې نوې هيلې، خوشحالۍ مو يو ځل بيا په سيند لاهو شوې.

که څه هم زه بايد د پرهېز ماتولو په سبا بيا ملا ته ورغلی وی، ځکه چې ورغوښتی يې وم، خو د وفات شوې ګاونډی حال ته مو په کتو، چې له موږ زيات زحمتونه پرې تېر شول، دوه ځلې ورغله، نسبت موږ ته ډېر مالي تاوان يې هم وشو، مګر هېڅ فايده يې ورته ونه کړه، همدا و چې نور موږ هم درنه تېره پرې راواړوه، دويم ځل ورنغلم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يادونه:

همدا کيسه مې يوه ورځ د علي آباد روغتون يو داخله متخصص ډاکتر ته وکړه. ډاکتر د افسوس په پار موسکی شو، پسې زياته يې کړه: کوم چې ستا او ستاسو د ګاونډۍ ښځې ناروغي لمړی ورسره ښه شوې، دا د ملا د دم، دعا او زيارت نه، بلکې ټول اثر د پرهېز دی، ولې کله چې انسان نور له هر نوعه خواړو پرهېز شي، يوازې بې مالګې چکله ډوډۍ او د جوش اوبو څکلو ته کيني، په ډېره چټکۍ سره يې وجود کې د ويټامينونو او مدني موادو په کمېدو سره وينه نرۍ او بډوډو کې يې جريان زياتېږي، نتيجه کې يې د ادرارو د حجم ډېرېدو باعث کېږي.

پس بدن کې د وينې جريان او ادرارو زياتېده خپله ځينې ناروغانوته د صحت د ښه کېدو احساس ببښي، خاصتاً ستا په شان هغه ناروغانو ته چې بدن کې يې پړسوب وي. بلخوا څنګه چې د ويټامينو او مدني موادو په کمېدو سره بدن د بې سېکۍ او ضعيفۍ خوا ته ځي، همداسې په بدن کې شته ناروغي هم ضعيفه کېږي، ولې چې هره ناروغي په بدن کې د شته مدني موادو او ويټامينونو له يوې نوعې نه په تغذيه کولو سره پايي او ځان قوي کوي، د بېلګې په ښه لکه د شکرې ناروغي چې د بدن په قندي موادو پايي، يا هم لکه د فشار ناروغي چې د وينې په غوړو او مالګه مسته وي، همداسې هره ناروغي د بدن په غذايي موادو کې خپله غذا لري، پس کله چې انسان خواړه پرېږدي، د بدن د عمومي ضعيفۍ ترڅنګ ناروغي يې هم د غذا پرې قطعه کېدو له کبله ضعيفه کېږي، ناروغ يې منفي اثر ډېر نه احساسوي، فکر کوي چې ښه شوم، درحالې کې چې ښه نه وي، د ناروغۍ ويروس موقت له فعاليته لاس اخيستی وي، له لوړې خپله ګېډه موښي، تر څنګ يې د دويم ځلي حملې لپاره هم ښه پوخ کمين نيولی وي، کله چې پرهېز مات شي، ناروغي ډېر زر خپله انرژي پوره کوي، مګر انسان

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپله ضعیفي تر ډېره وخته نشي جبران کولای، همدا ده چې ناروغۍ ته دا ځل ناروغ له پخوا ډېر کمزوی په لاس ورځي، له موقع نه په استفاده سم یې سابه ور په مالګه کوي، چې زیاتره وخت د ناروغ د مرګ سبب کېږي.

دې ظالم ملا به ستا او ستاسو د ګاونډۍ ښځې په شان له څومره نورو ناروغانو په دې دوکه پیسې شکولې وي، په څومره نورو خورانو به یې یوه میاشت نوه نیولې وي؟ والله علم څومره به یې وژلي وي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

داغ لګول

یوه ورځ له کوره راووتم، د تفریح په پار د څو دقیقو په مخه کارته سخي بازار ته مخامخ د غره لمن کې پاسنیو کورونو ته ختلو سیمټي زینو کې کېناستم، ټکک مې ترڅنګ کېښودل، څو شېبې وروسته یو پوخته ساله سړی له بنکیه راغی، سلام یې راواچاوه، د دمې جوړولو په پار مې له څنګه کېناست، د خبرو لهجې ته په کتو یې، دی هم وردګ و، د ټککو او پښو د پړسوب په لیدو سره مې یې د ناروغۍ په اړه رانه وپوښتل، په لنډو کې مې د مریضۍ د اوږدې مخینې او د ډېرو دواو پرې کولو سره سره د نه جوړېدو ورته ووېل، سړي کړل: چې دومره زیات وخت یې وتلی او هېڅ دوا نه ده پرې لګېدلې، بیا نو راځه توکل په الله ج یوه زما هم ومنه!

- څه؟

- زموږ د یو کلیوال پښې عین ستا په شان پړسېدلې وې، درد یې کاوه، ته خو بنه یې که په ټککو هم وي، تر دې ځایه راتللی شې، هغه ځای په ځای کور پروت و، ستا په شان د دنیا دواوې یې وکړې، پرې ونه لګېدې، بله ورځ یو هزاره چا ورښودلی و، کله چې ورغلی، په پښو یې داغونه ورته وهلي و، همغه یې شوه سړی جوړ او روغ شو اوس هم سعودي کې دی.

د داغونو لګولو په ذریعه د درملنې خبره مې نوې واورېده، د طریقې په اړه مې یې ترې وپوښتل، سړي ویل: چې هر څوک یې نشي وهلی، دا کار ډېر کم او خاص ماهرین لري، دوی پوهېږي چې دا ناروغي څه ده او باید د بدن په کومه برخه کې وداغل شي؟ که ضرورت وي څو داغونه پرې لګوي، لمړی د داغ لګولو مخصوص سیخ اور ته نیسي، بنه یې ګرموي، ان تر دې چې سر یې سره سکروټه شي، بیا یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د څه خاصو کلماتو په ويلو سره د بدن په هغه مشخصه نقطه ايږدي؛ همغه ساعت يې ناروغ په فايده پوهيږي، د څو ورځو په تېرېدو سره بېخي جوړ روغ کيږي.

بالاخره همدې کارته سخي کې د وزارت زراعت شاته د يو هزاره وطندار د داغ لګولو د خورا مهارت په ستايلو سره يې د کور آدرس هم راکړ.

څو ورځې وروسته مې له دويم ورور عبيدالله سره په موټرسکيل ورغلم، هزاره کاکا ډېر سپنيږيری او ضعيفه و، يو زاړه تياره اطاق ته يې ننه يستلو، ويل يې: کميس دې وباسه پړمخې څمله، دده د حکم سره سم بې کميسه پړې مخې په وچ غولي پرېوتلم، اول مې يې شاه ښه رامالش کړه، بيا مې يې د ملا مهرې هره يوه جلا جلا په غټه ګوته تخته کوله، ويل يې: هرې مهرې چې درد وکړ، ماته ووايه، له پاسه څلورمه مهره يې چې تخته کړه، لږ درد پکې تېر شو، غږ مې پرې وکړ: دغه مهره يو څه درد کوي!

هزار کاکا په فارسي کړل: خو، خو، اينه شارګ مرض تان پيدا شد.

عبيدالله ته يې ويل: هر دو پاهايې شان محکم بګير که شور نخوره!

عبيدالله مې پښې ښې کلکې ونيولې، خپله هزاره کاکا مې په وليو ګونډې راووهلې، ښه صحيح يې مُحکم کړم، خو لکه څنګه چې د ګرم سيخ په وسيله د داغ لګولو کيسه راته شوې وه، دې سړي سيخ نه ګرماوه، په يو بل ډول، له سيخ نه په سخته طريقه يې د ناروغ بدن داغه؛ د شمعې موم موادو ته ورته، يو قسم غليظه او سرښناکه ماده مې يې په خوږمنه مهره کېښوده، بيا يې اور ورواچاوه، څنګه چې تاسو پوهيږئ، هېڅ بشر د اور د سوځېدو تاب نه لري، زما حال هم يو خدای ج ليده، خو دا چې يوخوا عبيدالله او هزاره کاکا ډېر کلک نيولی وم، بلخوا ما هم که هر څو زګيروي او

(c) ketabton.com: The Digital Library

فريادنونه وکړل، مګر ډېر زوروونه مې نه وهل، ترڅو اور له خپلې شاه وغورځوم، چون زه له خپلې ناروغۍ ډېر تکليف وم، د درملنې په نوم هره سخته به مې په ځان زغمله، ترڅو موثره تمامه شي.

شاوخوا يوه دقيقه يې اور زما په شاه پرېښود، د مهرو له پاسه د يوې اوسپنيزه سيکې په اندازه پوست مې يې ډېر ژور راوسوځاوه، ان چې راجګ شوم کميس مې واغوست هم درد او سوخت يې له زغمه لوړ و، ترې راروانيدو سره هزاره کاکا بيا عبيدالله ته مخاطب شو، ويل يې: بازار کې پيدا کېږي، يوه ټوټه د وينده (ناخسي) پسه لم واخلئ، د يوې هفتې لپاره هر سهار يې په داغ شوي، ټپي ځای لږ، لږ ورموښئ، يعني پرې غوړه وئ يې، په همدې سره مو يې شکرانه ورکړه، له دروازې يې راووتلو، خپل کور ته چې راغلم، لا يې هم مست سوخت او درد کاوه، مازيګر مو له قصابۍ يوه ټوټه د وينده پسه لم هم راوړه، د هزاره کاکا له توصيې سره سم دوه سهاره مې د داغ په زخم وموښلو.

ما فکر کاوه چې ممکن دا د لم پرې وهل به يې زر جوړه وي، ولې حقيقت کې خبره برعکس وه، د وينده پسه لم لا زخم بلولو، فکر کوم د داغ لګونکو په اند د زخم له بلولو نه يې هدف دا وي، ګويا ځومره چې د داغ ټپ د اوږدې مودې لپاره پاتې شي، په هغه اندازه زيات جراثم او د بدن زهري مواد ترې وځي، چې په پايله کې يې ناروغ کس ښه کېږي.

پس همدا و، سره ددې چې ما له دوه ځلو زيات پرې ونه واهه، خو بيا يې هم داغ په زخمي ناسور بدل کړ، سربېره له دې چې په پخوانۍ ناروغۍ يا د پښو په درد او پړسوب مې يې هېڅ فرق ونکړ، د داغ له زخم سره لا په لوی جنجال واوښتم، دوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نيمې، درى مياشتې يې دوام وکړ، په هېڅ نوعه دوا نه ښکېده، اکثريت وخت مې اودس په اوداسه کاوه، چون اوبه يې وهلې د اودس ماتولو سره سره کالي يې هم رابلمازه کول، زېرپېراني به پرې سرېښېده، ببخي زيات ورسره تکليف وم، بالاخره ښه و اخير له يوې يوناني دوا سره وچ شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شکر درې ملا

مور ته مې يوې سالنګۍ ښځې د کابل په شکر دره ولسوالۍ کې د يو نوي راپيدا شوي ملا ډېرې غورې کړې وې، چې ګواکې ډېر سخت ناروغان ورسره ښه شول، پيسې نه غواړي، خدای او وس هر څو شکرانه مو چې ورکړه...

خلاصه د مور مې يې ډېره هيله ورته پيدا کړې وه، کور ته چې راغله، د ملا په اړه د ښځې له خولې اورېدلي ټول صفتونه يې وکړل، پسې زياته يې کړه: چې دومره وګرځېدو، شکردره خو لنډه ده، حتماً بايد دې ته هم يو ځل ورشو، درحالې کې چې زه په دې وخت کې ډېر زيات ناروغ وم، ان له ټککو هم خبره وتلې وه، ښخې جګېدی نشوی، چپرکت کې ځای په ځای پروت وم، حتا په پروتو مې هم بدن ډېر زيات درد کاوه، له دې کبله مې د شکر درې ملا ته له تلو انکار کاوه، بلخوا کور مو د غره بغل کې و، موټر دروازې ته نشوی راتللی، لاندې کوڅه کې به درېده، تر لاندې کوڅې ورتله ډېر راته سخت و، دريم ورور مې هارون چې نوی، نوی يې د ځوانۍ په درشل قدم ايښی و، وېل يې: تر موټره دې زه په شاه کوم، يو خوا خو مې په هارون باور نه و، چې سم به مې ورسوي، بلخوا بدن مې ډېر سخت نازک شوی و، مَزې معمولي به چې د چا لاس راباندې ولګېده درد به يې کاوه، په شاه کولو کې خو طبعاً ډېر فشار پرې راتله، نو له دې درده مې هم ويره لاره.

بالاخره مور راباندې زور شوه، هارون ته يې ورپه شاه کړم، موټر روان شو، ډرېور د هارون ملګری او دده په سن يو نوځوان هلک و، کوز د کوڅې اخير کې يې يو بل ملګری هم راپورته کړ، دوی درې واړه د مخې سيټ کې ناست وو، لږ چې لاړو، ښه مسته سندره يې په لوړ غږ پلې کړه، زه او مور مې شاه سيټ کې غلي ناست و،

(c) ketabton.com: The Digital Library

سندره د بچه بازۍ او ښايسته هلکانو په ستاينه راڅرخېده، مست ساز او شپېلک يې ورسره وهل، هارون او ملګرو يې خوند ترې اخيست، يوې نيمې ټپۍ يا سروکي به لا زيات خوند ورکړ، موسکي به شول، غلي به يې يو بل په څنګل سره ووهل.

که څه هم له يادولو دې پاتې نه وي، هارون څه وخت وروسته بيا بغلان کې د امريکايي اشغالګرو په خلاف، له يو جهادي ګروپ سره يو ځاى شو، په دې سره يې د څېرې د تغير سربېره، فکر هم ډېر بدل شو، صوفيتوب او تقواء يې غوره کړل، له سندرو سره خو تر ننه پورې مخالفت ښيي.

ولې هغه وخت يا ملا ته زما د بېولو په مهال دده او ملګرو يي د نو ځوانۍ ليونۍ دوره وه، هېڅ فکر کې نه ورګرځېدل، چې ګويا مور يو سخت ناروغ د علاج لپاره ملا ته بار کړى، که کوم واده کې په ورا روان يو؟ نه يې هم دا زړه کې ورتېرېده چې اخير خو مور راسره ده، شرم دى.

په همدې مستو سازونو او سندرو کې د ملا تر کوره ورسېدو، له موټره د راکښته کېدو په مهال هارون بيا غوښتل چې په شاه مې کړي، خو زما پوښتۍ خوږېدې، ور په شاه نشوم، يو لاس مې د هارون او بل مې يې د ملګري وحيدالله په غاړه ورواچاوه، کرار کرار د ملا کور ته ورننوتلو، ناروغان زيات و، تر څو چې نوبت رارسېدو، په انتظار خانه کې منتظر شو، ډېر وخت وروسته نوبت راورسېده، ملا مې د ناروغۍ په اړه ځينې اوليه پوښتنې رانه وکړې، بيا يې يو تعويذ، څو څاښتونه راته وليکل، شيږ دانې يې تيارې په کاغذ ليکل شوې پلتې راکړې، هر سهار له بدراو سره يو ځاى دود کېدې، فکر کړم لږ يوناني دوا او د پښو د مالش لپاره تېل يې هم راکړل، څلويښتمه ورځ يې بيا وروغوښتم، نور مو د ملا له کوره حرکت راوکړ، له هغې خوا هم د ښو

(c) ketabton.com: The Digital Library

مستو سندرو او سازونو په بدرګه راغلو، ملا راکړی تعویذ، ځانښتونه، دواوې مې د دده له توصیې سره سمې وکارولې، خو کومه فایده یې ونکړه، ځلويښتمه ورځ هم بیا ورنه غلم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لنګر نجلۍ

د سهار چاى څښنلو په مهال مو د دوستانو له جملې يوې ښځې له کمپنۍ نه زنګ راوکړ، تر سلام کلام وروسته يې وويل: داسې خبره شومه چې لنګر کې (لنګر د وردګو چک ولسوالۍ کې د يوې سيمې نوم دى) د يوې نجلۍ په ټول بدن غيبي د الله ج نومونه ليکل شوي، دغه نجلۍ چې اوس هر ډول ناروغ دم کړي، ورسره ښه کيږي، ومې خندل ورغبرګه مې کړه: دا به هسې آوازه وي؟

خو دا جدي وه، وويل يې دروغ نه ده، د مقدمې په بڼه يې پسې زياته کړه: داسې وويل کيږي نوموړې ان له ماشومتوبه ډيره ديندار او خداى دوسته نجلۍ وه، تل به په اوداسه ګرځيده، ټول وخت يې په تلاوت، نفلونو او الله ج په ذکر تيره وو.

يوه شپه چې د جمعې شپه وه، تر دوو بجو يې تلاوت او نفلونه کړي، پس له دوو بجو په اوداسه ويده شوې، سهار چې راپاڅيدلې، له لمانځه کولو وروسته د رڼا په خپريدو سره يې خپلو لاسونو باندې د الله ج ليکلي نومونه ليدلي، په وارخطايۍ يې مور او د کورنۍ نورو غړو ته غږ کړى، چې ګويا په لاسونو مې خپله د الله ج ليکلي نومونه راپيدا شوي، د کورنۍ غړو يې چې ورته کتلي، په مخ يې هم د الله ج نومونه ليکل شوي، چې نوره يې پلټلې وه، په ګيډه او د بدن په ځينې نورو اندامو يې هم موجود و، زر يې د جومات ملا امام ته وروستلې، ملا ورته ويلي: دا د وارخطايۍ او تشويش خبره نه ده، مبارک دې وي، تاسو ډير بختور يئ، چې دغه شان د نيک صالح او الله ج ته ګران اولاد په تحفه يې نازولي يئ؛ دا بي بي د الله ج له ډيرو نژدې او خاصو بنده ګانو له جملې ده، ځکه چې الله ج تل په خپلو نيکو او هغه بندګانو کې چې ده ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

محبوب وي، داسې نښې او علايم راڅرګندوي. دا بي بي چې له دې وروسته هر ډول سخت ناروغ دم کړي، ان شاءالله د الله ج په حکم سره به جوړ او روغ کېږي...

نور مو د دوستې ښځې خبرې جړې وړې شوې، بالاخره تماس يې راقطعه شو. خو زه يې په مطلب تر پايه ورسېدم، ددې بېچاره سره اصلاً زما غم و، چې ګواکې ته هم زر ځان ور ورسوه، مګر تر څو يې دا خبره کوله، تماس يې ياري ورسره ونکړه، نه پوهېږم څه ستونزه وه؟ له دېخوا زما زنګ هم نه ورتلو.

ولې په ټول کې د لنګرۍ نجلۍ په بدن غيبي د الله ج د نومونو راپيدا کېدل او بيا د نجلۍ له دم سره د هر ډول ناروغانو جوړېده، هسې خندونکې شعايات او د خلکو دروغ آوازې راته ښکاره شوې، سر مې پسې ونه خوږاوه، خو د څو ورځو په تېرېدو سره دا خبره بېخي عامه شوه، د څو نورو کسانو له خولې مې هم واورېدل، چې پوښتنه مې يې وکړه، د نجلۍ په بدن رښتيا د الله ج نامونه راپيدا شوي و او ناروغان يې دمول.

مور ته مې کړل: راځه ورشو که دم يې کار وکړ، کنه؛ پسرلی دی حداقل د وطن يو سپک چکر خو به مو شي.

بله ورځ يې زه تر مخ شوم، مور مې راپسې کړه، چون ډېری وخت به چې کوم ملا، زيارت يا ډاکتر ته تلم، سره له دې چې د کورنۍ کوم بل غړی به مې راسره و، حتا تنها به هم تللی شوی، مور ته به مې هېڅ اړتيا نه وه، خو ما به بيا هم کوشش کاوه چې راسره بويې ځم، بس هسې به مې زړه پرې تکيه و، پس په دې ورځ مې هم د مور تر مخ د پاخه سرک له پاسه ټکګو لکه د آس د پښو نالونو ټک، ټک آواز کاوه، د موټرو تم ځای ته راغلو، يوه کرولا کې کېناستو، له څه باندې يو ساعت مزل

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته، يې د لنګر په سيمه کې ښکته کړو، د سرک تر څنګ دوکان مخکې ناست سړي نه مې د شفابخشې نجلۍ د کور پوښتنه وکړه، سړي يې کور راوښود، وړاندې په ډاګ کې لويه کلا يې وه، دروازه مو ورټک ټک کړه، يو ځوان راوواته، له سلام او ستړي مشي وروسته مې ورته کړل: ناروغ يم دا پښې مې وينې چې ډېرې زياتې پړسېدلې، درد هم کوي، له دې ټککو پرته نشم ګرځېدلی، ستاسو کور کې چې د کومې خورکۍ په بدن د الله ج نومونه پيدا شوي او له دم سره يې ناروغان ښه کېږي، زه او مور مې هم ورته راغلي يو، ترڅو دم مې کړي، که الله ج مې يو سبب ورسره وکړي!

ځوان مو تر مخ شو، ويل يې: راځئ! کلا ته چې ننوتلو، زموږ په يو ډېر نيک کليوال مو سترګې ولګېدې، دده چې راپام شو، لوی، لوی قدمونه يې راوخيستل، ډېره دوستانه او له محبت ډکه ستړي مشي يې وکړه، موږ مخکې نه و خبر چې دا زموږ کليوال ددې کورنۍ زوم دی، دده سره د شناخت له مخې کورواله و، موږ ته د ناروغانو نه، بلکې ميلمنو په سترګه وکتل، يو ځانګړي اطاق ته يې ننيستلو، کنه شور ماشور يې راتلو، فکر کړم هاخوا خپل نوبت ته له منتظر ناروغانو هم کوم اطاق ډک و.

څو دقيقې وروسته يو ماشوم چلمچي او کوزه راوړل، د مور مخې ته مې يې چلمچي کېښود، مور مې ډېر ورته ووېل: ډوډۍ نخورو ماړه يو، چې راتلو کمپنۍ کې مو چای وخواړه، مګر د کور واله ډېر قدردانه او ميلمه پال خلک و، زيات ټينګ شول، ډوډۍ يې راباندې وخوړه، کچالو يې پخ کړي و، يخې تروې (شړومبې) يې ورسره راواخيستلې، سره له دې چې موږ رښتيا ماړه و، خو د وطني شړومبو برکت و او کچالو يې هم ښه پاخه کړي و، واقعاً سم خوند يې وکړ، د دسترخوان له ټولېده وروسته يې چای هم راباندې وڅښلو، بيا يې هغه دم کوونکې نجلۍ ته غږ وکړ، د څو شېبو په تېرېدو سره نجلۍ د سلام په اچولو اطاق ته راننوتله، تقريباً د لس، دولسو کالونو تر

(c) ketabton.com: The Digital Library

منځ وه، په مخ او لاسونو يې لکه په خامو يا کم رنګه نکريزو زېړ ته مايله سره ډېل، ډېل ليکونه شوي و، ښه به چې ورته متوجه نه شوې، د الله ج نوم دې نشوی پکې صحيح کولای، دا چې نجلۍ وه، زه يې مخ ته ډېر ځير نشوم، په لاسونو يې سورولي او کرښو الله، الله ته ورته ښه لرله، يعنې شفاف يا واصح (الله ج) نه و ليکل شوي، صرف د الله ج د لفظ ليکلې بڼې ته يې يو څه تمايل لاره.

خو په هر صورت پوشتۍ ته مې تکيه کړې وه، پښې مې له توشکې ښکته د غولي منځ ته وروغځولې، نجلۍ دری ځله لنډ، لنډ دمونه پرې ورچوپ کړل، څو دقيقې پس د خداپيامانۍ په کولو سره ترې راروان شو، ماښام کابل ته راوسېدو، که څه هم تر سبا بلې ورځې مې لږ طمعه وه، مګر پښو بيا هم وېل: چې نه قربان! ولا کې دې ښې کړې و، د لويو لويو پيرانو دې زور راته ونه رسېده، په نجونو خو مو منه که يو ويښته هم وخوځوې.

البته چې نمک حرامي هم نشي، او ددې په خاطر هم توجيهات نه ورته لټوم، چې ګويا موږ ته يې ډوډۍ راکړه او قدر مو يې وکړ، نه! بلکې عموم کې مې چې وليدل، دغه کورنۍ واله شډل پډل ساده پښتانه او په زړونو پاک کليوال خلک و. يعنې زه فکر کړم، داسې نه وه، چې دا دوئ له خلکونه د پيسو شکولو په پار کومه تګماري جوړه کړې وه.

کيدی شي دا کتاب مې يونيم د جلدي ناروغيو متخصص ډاکتران هم ولولي، دوی پوهېږي، خدايزده خبره به مې په ځای که بې ځايه وي؟ زما په اند دا ممکن کومه جلدي ناروغي وي، د نګريزو خام رنګ ته په ورته رنګ او د الله ج د نوم لفظ (الله) ته په تمايله ډېلو کرښو به د انسان په بدن راڅرګندېږي، چون له هغې نه پس ما بيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم واورېدل، د کوم بل چا په وجود هم عيني د الله ج ليکلې بڼې ته ورته زېړرنګه پيرړې کربښې راپورته شوې وې، نور نو والله علم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا ګونګي ته دويم ځل ورتګ

عبيدالله له ډېره وخت بېکارۍ خورا خسته شوی و، بله ورځ د دندې پيداکېدو د تعويذ په پار يو ملګري يې ميدان ښار ته نژدې نرخ ولسوالۍ کې يو ملا ته وروستلی و، په ملا باندې د تعويذ کولو په دويمه ورځ تصادفي زموږ د دوستانو له جملې يو شناخته کس زنګ ورته کړی و، نوموړي په يوه دولتي شرکت کې کار کاوه، عبيدالله يې هم وروغوښت، همدې شرکت کې يې له ځان سره په دنده وګماره، علاوه ددې چې معاشات يې لوړ و، څه نورې د اضافه کارۍ او بخششتۍ پيسې هم لاس ته ورتلې، ډېر پکې خوشحاله و، يوه ورځ په رخصتۍ کور ته راغی، غالباً د مني موسم و، زه ډېر سخت ناروغ وم، پښو مې هېڅ زور نه اخيست، ان له اطاق نه تشناب ته هم خپله نشوی تللی، نه د بل چا له مرستې پرته جګېدلی شوی، ددې وضعيت په ليدو مې راته مخاطب شو:

- لالا! ميدان ښار کې د ملا ګونګي په نوم يو ډېر ښه ملا دی، زښته ډېر ناروغان ورځي، ورسره ښه کېږي، پرته د ناروغانو له علاج د چا چې څه ورک وي، غل ورته ښايي، څوک چې بې کاره وي کار نه ورته پيداکېږي، تعويذ ورته کوي، سم له لاسه پکار کېږي، همداسې په چا چې پېريان ناست وي ترې جګوي يې...

که خوښه دې وي؟ سبا به زه او ته هم ورشو، خدای ج مهربانه دی که يو ځل ته هم ورسره ښه شې.

د ملا ګونګي د نوم په يادولو سره يې ماته د شينوارو د زيارت شپه راياد کړه، په سخته ناروغۍ او خفګان کې يې خندا راوسته، بيا مې په لنډو کې کيسه ورته وکړه، چې ګواکې ملا ګونګي ته زه ډېر مخکې ورغلی يم، هغه وخت ته وړوکی وې،

(c) ketabton.com: The Digital Library

شینوارو ته يې د شپولي بابا په نوم زیارت کې د شپې کولو لپاره ولېږو؛ دغه راز شینوارو ته د تللو، زیارت کې د وېرېدو او په نیمه شپه ترې راتښتېدو ټول جریان مې ورته بیان کړ.

ده هم وخندل، خو لا يې هم تېنګار کاوه، چې سبا یوځل بیا ورځو، هغه وخت ځکه نه یې ورسره ښه شوی، چې زیارت کې دې شپه نه ده کړې ترې تښتی یې، کنه اوس به ښه وي.

سبا یې یو ډرېور ملګری سره له موټره راوغوښت، نرخ ته روان شو، د ډاکتر اشرف غني د واکمنۍ لمړۍ دوره وه، ډرېور ملګری یې سالنګی و، په لارو یې د خپلې باتورۍ او تورزنۍ غورې کولې، خو د میدان ښار له چوک نه چې د نرخ په سرک وروګرځېدو، د سیوچ بولټ په سر یې وړوکی دری رنګی ملي بیراغ درولی و، لاس یې ورتېر کړ، بیراغ یې راواخیست، د چوکیو په قات کې یې تخته کړ، وېل یې: هاخوا طالبان دي، که یې ولید، ولاکه مو د مړي او ژوندي پته ولګیږي.

له کابل نه تر میدان ښاره، دده د باتورۍ غورو او دلته له طالبانو نه دومره وېرې ته په کتو یې، موږ وخندل، ورور مې لږ ټوکې هم پرې وکړې.

نرخ ته چې ورسېدو، د ملا په دروازه او د کلا تر مخ پټیو کې یې همغه شان ګڼه ګونه وه، کوم چې لس دولس کاله مخکې ما لیدلې وه، ډېر زیات، ناروغان خلکو ورته راوستلي و، په دوی کې ډېری داسې ناروغان و چې په شاه یې راوړي و، ځینې لیونیان یا عصبي ناروغان و، یو خو داسې چور لیونی پکې و، چې په دریو پایوازانو یې هم نشوی تکیه کولای، دغه راز پېریاني ناروغان هم زیات ورته راوستل شوي و، دروازې ته مخامخ پټیو کې چا څادر، چا کمپلې او فرشونه هوار کړي و، دری او

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځلور بنځې، نارينه له خپلو ناروغانو ګرد چاپېره ناست و، د نوبتونو ورسېدو ته يې شېبې شمېرلې، مور هم د ناروغانو په ليست کې خپل نوم وليکه؛ شاوخوا پنځوس ناروغان رانه مخکې و، فکر مې نه کاوه، چې نن به نوبت راورسېږي، ځکه چې تر دې دمه يې ايله پروني پاتې ناروغان کتلي و، نننې پنځوس خو ټول ځای په ځای پاتې و.

بيا بنه و ورور مې کومه لاره جوړ کړه، زه يې په عاجلو ناروغانو کې ورتېر کړم، ملا ته چې ورغلو، وېرېدم، څو هسې نه اوس بيا د شينوارو زيارت ته د تلو راته ووايي، يا که پېريان يې ربنتيا تابع وي، له زيارت نه د هغه بل ځل تېښتې مې يې نه وي خبر کړی، بې آبه به مې کړي.

خو کله چې ورغلم، ويې نه پېژندم، له ده او پيريانو يې هغه پخوانی کيسې پاکې هېرې وې، نه ما ورته ووېل چې يو ځل پخوا هم راغلی وم.

مړوند مې يې په لاس کې ونيوه، بل لاس يې زما په سر او مخ څو ځل راکش کړ، بيا يې دواړه لاسونه له سينې لرې او يو بل نه د ډېرې فاصېلې په لرلو سره د دعا په بڼه نيولي و، د څو شېبو لپاره يې له ځان سره په نيمه نيمه ژبه څه وويل، شاوخوا دوې دقيقې په همدې حالت کې پاتې شو، وروسته يې لاس راټول کړل، له جيب نه يې دوه نوي قات کړي کاغذونه راويستل، ورور ته مې مخاطب شو، څه يې ويل، خو مور يې په خبره سم نه پوهېدو؛ همدا و چې يو بل کس راوړاندې شو، ورور ته مې يې کړل: ملا صاحب وايي ستا په ورور ظالمانو ډېرې سختې کوډې کړې، اوس مې يې اثر له منځه يوړه، نور تاثير نه پرې لري، دا تعويذ او څابنت هم واخله چې بيا يې پرې تازه نکړي، تعويذ ته درې سپين، يو د چرم پوښ وکړئ، په غاړه کې يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورواچوئ، ځانبنت په پاکو اوبو کې حل کړئ، اوه ورځې هر سهار پس له لمانځه يو، يو ګيلاس وروڅښئ.

عبيدالله تعويذ او ځانبنت ترې راواخيستل، جيب ته يې لاس کړ، هغه وخت يو خوا نوی ځوان و، بلخوا يې دنده ښه وه، ډېر د پيسو کيسه کې نه و، نه پوهېږم زر وې، که دوه زره روپۍ يې د ملا د واسکټ په څنګ جيب کې ورکېښودې، فکر کړم د آغا صيب لقب يې ورته وکاره و، د مننې ترې کولو سره غلی په موسکۍ او عذرانه ژبه يې د هغه جادو کوونکي د ورښودو غوښتنه ترې وکړه.

ملا وخندل وېل يې: کوډې مې يې درته خنثا کړې، بيا يې نشي کولای، نور په کس پسې مه ګرځه، عبيدالله لا هم ټينګار کاوه، چې ګويا څه ورته وايم نه، صرف چې ويې پېژنم.

ولې ملا بيا هم ورونښود، کور ته چې راغلو مور مې تعويذ راته وګانډه، ځانبنت يې پاکو اوبو کې جوړ کړ، که څه هم زما ډېر يقين نه ورته کېده، خاصه د شفاء هيله مې نه ترې لاره، مګر د کورنۍ د ځينو غړو مو په توکل د خدای ج سره، څه سترګې وې ورته، خاصتاً عبيدالله ډېر خوشبين و.

دغه راز لکه پخوا مې هم چې څو ځل کوډې يستلې وې او بيا زما په شمول د کورنۍ غړي مو د شناخته خلکو او دوستانو له جملې په بعضې کسانو بدګومانه و، چې ګواکې دا کوډې هرومرو پلانکي کړې، بل به وېل چې نه له پلانکۍ پرته، د بل چا کار نه دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

همداسې خدای ج دې ښښنه وکړي، دا ځل مو هم په ډېرو خورانو ټاپې ووهلې، تورونه مو پرې پورې کړل، خو شپې، ورځې، هفتې او مياشتې تېرې شوې، مګر په ناوروغۍ کې د خنثا شو ګوډو، هېڅ کوم د ښه والي اثر رامعلوم نشو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مرګ غوښتنه

سره ددې چې د داخل او خارج ډاکترانو ځواب راکړی و، په سلګونه ملایانو، زیارتونو حکیمانو.... مې هم درملنه ونشوه، ولې بیا هم تر هغو چې کابل ته نه و راکډه شوي، زړه مې نه و مات، ناروغي مې د څه وخت موقته میلمنه بله، خپله راتلونکې مې بڼکلې پیشبیني کاوه، خوا او خاطر کې نه راتېرېده، چې د تل لپاره به همداسې ناروغ پاتې شم، حتا د وخت په تېرېدو سره به لا له بدبتر او د یو معیوب انسان په صفت به د کورنۍ او ټولنې د اوږو بار یم، پرله پسې او یو تر بل سختو جسمي او رواني سکنجو سره به مخ کېږم.

اما کابل ته په راتلو سر ځنګه چې محیط هم بې اغیزې نه وي، د یو کس په کړو وړو او فکر کې تغیر راولي، بلخوا د طبیعي پروسې له مخې د عمر په زیاتېدو سره د انسان عقل او افکار پخېږي، د خیالي رنګینې نړۍ او هوسونو په ځای حقایق درک کوي.

همدا و چې زما هم کرار کرار فکر بدلېده، د خپلې راتلونکې په اړه مې اندېښنه زیاتېده، د پخوا برخلاف ډېره خرابه مې تصوروله، چې په پایله کې یې نه یوازې د لنډ وخت په تېرېدو سره د بدن غوښې رااوبه کړې، بلکې خوی خصلت مې یې هم کاملاً راتغیر کړ، چون مخکې ډېر اجتماعي وم، میلمه مې خوښېده، له ملګرو سره د ناستې پاستې زیات علاقه مند وم، د کلي کور دوستانو په ښه او بده کې ګډون او همکاری خوند راکاوه، مګر تر دې وروسته له ژونده د یو لاس مینځلي ناروغ په شان زړه کې هیڅ زور نه نشو راپاتې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړاندې د نیازبیک د کوچۍ په کیسه کې مې یادونه کړې، یو قسم انزوایي حالت ته ولاړم، ان د خپل فامیل د غړو مجلس او خبرې به هم راباندې بوج کېدې، څو به چا مجبور نه کړم، د کور په مشورو او پرېکړو کې مې هم ځان نه د خیلاوه، دې وضعیت دوه درې کاله دوام وکړ، نور مې کورنۍ هم له همدې حال سره عادت شوه، چا کار نه رالاره، نه یې کومه اضافي خبره راسره کوله، دوی ټول په یوه دسترخوان سره راټولېدل، زما ډوډۍ مې یې اطاق ته رالېږه، په همدې اضطرابي او انزوایي حالت کې مې یوه ورځ مور راته وېل:

- زویه! په تا پسې ورونه دې نور ښه د واده کولو سن ته رسېدلي، خو لمړی ستا حق دی، د یو غریب سړي د نوم په اخیستلو سره یې زیاته کړه: ښه لور یې ده، باور لرم چې ترې ویې غواړو، په نیمه خوله یې راکوي!

- نه مورې! زه واده نه کوم، زما لخوا اجازه ده، هر څوک او هر چېرته یې چې ورته کوې، نورو زامنو ته دې وادونه وکړه!

دې فکر وکړ چې ګواکي د یاد سړي لور ته یې ددوی د ډېر غربت او خوار ژوند له کبله خوښه ونه شوه، ورغبرګه مې کړه:

- نه مورې! دغه خبره نه ده، غربت عیب نه دی، موږ هم خانان نه یو، اصلاً زه چې تر څو ښه نشم، که د وخت د پاچا (ډاکتر اشرف غني) لور کورته راپسې راشي، هم نه یې کوم!

(c) ketabton.com: The Digital Library

- احتیاجیږې زویه! ترڅو به دې زه او پلار درته ژوندي و، ته به له مور سره اوسې؟ واده وکړه، یو دوه اولاونه به خدای ج درکړي، څو چې مور شته یو، په همدې ګډ کور کې به رالوی شي، بله ورځ به دې د ورونو محتاج نه یې!

- ستا له مهربانۍ او له ما سره نهایي همدردۍ قربان مورې! مګر واده ډېر لوی مسولیت دی، تر هغو چې د یو ښه خاوند او پلار په صفت د ښځې او اولاد ټولو مسولیتونو او حقوقو ته د رسیدګۍ باور مې په ځان نه وي پیدا کړی، داسې واده نه کوم لکه...... (مثال کې مې زمور شناخته یو معیوب کس ورته یاد کړ) چې د ښځې او بچیانو یې ټول عمر د نورو خلکو په خیراتي زاړو لباسونو کې تېر شو، د کلي کور په عشرونو او زکاتونو پایي!

- نه زویه! چیټي چورتونه مه وهه، تر هغو چې مور ژوندي یو، هېڅ کله به ان شاءالله ستا ښځه اولادونه له چا کم نه شي، نه به د چا زاړه واغوندي، نه به هم وږي شي!

- ستانه بیا هم مننه مورې! مګر تینګار مه کوه، تنها زه بس یم، چې ستاسو یا کورنۍ د اوږو بار یم، هېڅکله به نه د کورنۍ پېټی نور دروند کړم او نه به هم ماته په تقدیر کې لیکلي عذاب کې یوه بې ګنا ښځه او ماشومان کالونه په دې نیت راسره وکړوم، ترڅو راتلونکي کې زما خدمت وکړي، چې چاته احتیاج نشم. نه! توکل په الله هر څه چې راکیږي، کیږي به، بل څوک په دې اور کې نه راسره ډاده کوم!

- بې عقل کیږه مه زویه! ګوره یو وخت به مې ددې خبرو آرمان وکړې!

(c) ketabton.com: The Digital Library

- که همداسې ناروغ وم مورې! خو هېڅکله به يې ارمان ونه کړم او که چېرې الله ج ښه کړم، بيا به وګورې، ان شاءالله داسې ښځه به وکړم، د چا خبره چې جوړه يې نه وي او که نه ښه کېږم بيا نو د ناروغۍ زياتېدو او پرمختګ ته په کتو مې، لمړی فکر نه کړم، چې نور ډېر د ژوند کولو چانس راکړي، ولې بيا که ژوندی هم وم، هر حال مې چې و، يوازې خپل غم به مې وي، په ښځه او بچيانو خو به مې سترګې نه سوځي!

مور مې پوه شوه، چې په خپله خبره کلک دی، له يوې شېبې چوف پاتې کېده وروسته، په نمجنو سترګو جګه شوه.

څه وخت پس يې بيا هم همدا خبره راته وکړه، مګر زما لخوا دا ځل هم ځواب منفي و.

بالاخره پوره يقيني شوه، چې نه قانع کېږي، دغه و چې نور مې په ما پسې ورور همايون ته لاس په کار شوه، پايله کې يې څه وخت وروسته د کوزدې ګل ورته راوړه، په دې سره اعلاوه ددې چې ما خپله واده کول نه غوښتل، مور ته مې بار بار ځواب ورکړی و، لا هم پښيمانه نه وم، ولې بيا هم واقعاً ډېر بد اثر يې راباندې وکړ، ورور مې ښه هلک دی، په کوزده او خوشحالۍ يې نه وم خفه او نه مې نيت پرې بد و، زما مې يوازې په خپل مظلوميت زړه وردردېده، تر بل هر وخت مې د خپلې ظالمې ناروغۍ زياته بې رحمي احساس کړه.

اما بيا هم ظاهراً مې په ټول توان هڅه کوله، ترڅو د راتلو دوستانو، ميلمنو په وړاندې ځان نورمال وښايم، مګر زړه مې سينه کې غبرې ارادي غلې غلې اوښکې څڅولې، دوامدار يې ژړل، هسې له خپل نصيب نه زياته ګيله راته ولاړه وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو په هر حال د انساني فطرت له مخې د وخت په تېرېدو کرار کرار ورسره عادي او واپس خپل حالت ته راوګرځېدم، درې کاله وروسته مې دويم ورور عبيدالله کوزده شو، دا هم بې اثر نه و، خو د همايون د کوزدې په اندازه نه. دغه راز خويندې هم واده شوې، همايون او عبيدالله جدا شول، په کور کې لوی تحول رامنځ ته شو، زما د غبړ اورېده او له ما سره په ناروغۍ کې همکار ډېره برخه د کور غړي مې له سترګو پنا شول، ددې وضعيت د بدې اغېزې راباندې پرېوتو نتيجه کې مې د کم وخت په تېرېدو سره ناروغي يو په درې شوه، د پښو سربېره پړسوب ګېډه هم لاندې کړه، دواړه سږي مې له اوبو ډک شول، نفس مې په ډېر فشار اخيست، د اوږدې مودې لپاره يې بستره کې ځای په ځای وغورځوم، ان په يو اړخ او بل اړخ به مې هم مور او راپاتې دوو کوچنيو خويندو اړوم، رااړوم؛ د سختې ځان دردۍ له وجې روغ ليونی وم، کوم اندام به مې چې ناپامه لږ هم وخوځېده، ته وا د تبر ګوزار پرې وشو، غېرې شعوري به مې په ډېر لوړ غږ چيغه تر خوله ووتله، د شپې لخوا مې مور اطاق کې راسره پرېوتله، د نورو شپو په شان يوه شپه مې د سخت درد په مهال ناځاپه جګه چيغه له خولې ووته، مور مې ويده وه، له وېرې يې پورته ټوپ کړل، راويښه شوه، له ټولې مورنۍ مينې او مهربانۍ سره سره، په وېرېدلي او وارخطا غږ يې راغبرګه کړه: آ مرګ زړه مې دې له پردې ويست، خدای ج دې نور رانه واخله!

ملامته نه و، چې هره مور وی دا خبره به يې کوله، چون مور که هر څو د مهربانۍ او شفقت لوی غر وي، بيا هم انسان دی طبعاً يو نيم وخت به بې حوصلې کيږي، د شپه او ورځ ځار، قربان تر څنګه يوه نيمه ترخه به هم کوي.

بلخوا سربېره ددې چې زه په خوږو کې نسبتاً تکړه يم، ډېر زګيروي او فرياد مې عادت نه دی، حتا پرې شرمېږم، يو قسم بې غيرتي مې يې محسوسه وم، خو دغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چيغې مې کاملاً له اختياره وتلې وې او داسې چيټې چيغې هم نه وې، ان د څلور طرفه ګاونډيانو په کورونو کې به يې ازانګې جوړې کړې، راسره ناارامه کړي مې و، باوري يم که ښکنځل يې نه وي کړي، نو دا خو به يې حتماً لحظه په لحظه وېلي وي چې: نور دې خداى ج پخير په مخ رڼا کړه، چې دا غوږونه مو درنه آرام شي.

د سختې ناروغۍ علاوه، ډېر وخت، يعنې څه باندې يو کال بستره کې د ځاى په ځاى پرېوتلو له وجې مې د شاه پوست له توشکې سره سولېدلى و، څو لوى لوى زخمونه پکې جوړ شوي و، که څه هم مور مې له جنډونه يو ډول ګردې ګردې منجولې ورته جوړې کړې وې، په داسې شکل به مې يې د شاه تر تخته رالاندې کولې چې زخمي برخې به له ځمکې په لږ راجګېدو سره ډېرې په توشکې نه لګېدې، ولې بيا هم خورا زيات سوخت به يې کاوه، څنګه چې دې حالت ته په کليواله ژبه د ناروغ لګېدل وايي او دا اصلاً د ناروغ ۹۹ درجې خطرناک حد ته د رسېدو زنګ دى.

پس کورنۍ مې زما لپاره هم د کفن او زامو د راتړلو تر لتې پورې د مرګ تيارى نيولي و، ما هم له دې يوه شپېبه نه تحملېدونکي وضعيت نه د وتلو په پار، د هر زګېروي او هرې چيغې سره ګډ د کايناتو له ستر واکمن نه زر تر زره د مرګ او ارامۍ غوښتنه کوله، مګر الله ج وېل چې نه، ته راځه دا فلم اوږد دى، دومره زر به خلاص نه شي، لکه ته يې چې غوښتنه کوې، يا يې د کورنۍ او دوستان د پاى ته رسېدو شپېې شمېري.

همدا و چې پس له څه کم او زيات دوو کالونو يې د فلم اوږد والي او د صحنې بدلېدو ته په داسې عجيب او غريب ډول زمينه مساعده کړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه خور او اوښى مې تازه امريکا ته تللي و، اصلاً دوى چې تلل، زه په همدې سخت اصطراري حالت کې وم، اوښى مې سر خلاصى سړى دى، ده زما حالت درک کړى و، له رسېدو سره سم يې يو قسم انرژي زا او د اصطراب يا استرس ضد ګولۍ (تابليت) راته راولېږل، د دوا په پيلولو سره مې په ډېره چټکۍ د اندامونو درد او ذهني فشار مخ په کمېدو شو، پنځمه ورځ چېرکټ کې راکېناستم، بله ورځ مې پښې راوځړولې، همداسې په لسم سهار ودرېدم، بالاخره د مياشتې تر اخيره مې د جوړه ټککونو په مرسته قدمونه واخيستل، همداسې ورځ تر بلې مې د قدم وهلو ساحه زياتېده، تر دې چې د کارته سخې بازار ته راښکته شوم، يو نيم مازيګرى به ژبڼ يا کوم پارک ته وتلوېدم. د جمعې په ورځ به مې هڅه کوله چې د افغان ادبي بهير په غونډو کې ګډون وکړم، همداسې کابل ښار کې ميشت دوستانو کره مې تله راتله پيل کړل، البته دا درمل داسې نه و چې زما د اوږد مهاله ناروغۍ اساسي درملنه يې کړې وى، د پښو پړسوب او ګېډې پړسوب مې يې کېښولى وى، يا مې يې له سرو اوبه تخليه کړې وى، نه بلکې صرف ورځنۍ انرژي يې پوره کوله او عصبي فشار يې کماوه، چې په نتيجه کې يې انسان ته د څو ساعتونو ايلا يوې ورځې لپاره د عضلاتو قوت او رواني ارامتيا ښښله، معنا يوې ګولۍ ټول ټال تر بېګا کار کاوه، سهار به مې بله خوړله، ښه و بوتل يې لوى و ۳۰۰ ګولۍ يې لرلې څه کم د يو کال دوا وه، سربېره له دې چې د نوي ژوند د راښنلو سبب مې شوې، لږ وخت کې يې له هغه سخت اصطرابي او کوما حالت نه راويستلم، مګر بيا هم بې ټککو نشوى کرځېدلى، چون څنګه چې دوا يوازې تسکيني وه، کوم چې وړاندې مې ووېل، فقط ورځنۍ انرژي يې عياروله، د ناروغۍ بنستيزه درملنه کې مې يې کوم رول نه لاره، پس د پښو او ګېډې پړسوب په خپل ځاى و، د زياتو اوبو پکې جمع کېده له وجې مې بدن دروند و، بلخوا زيات وخت بستره کې د پرې وتلو له کبله مې د پښو او ملا عضلات هم لنډ شوي و،

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدا و چې شاوخوا دوه کاله په ټککو وګرځېدم، ایله مې د بدن پلې (وژې) لږ رانرمې شوې، اګر چې ملا مې تر اوسه پورې شخوالی لري، پوره نیغ نشم درېدلای، ولې بیا هم الحمدالله وروسته له یونیم، دوه کالونو مې ټکک هم کېښودل، البته لا هم زیات نشوی ګرځېدلی، یوازې کور او چارچاپېر نژدې محیط کې به ارام ارام تاوېدم، نفس تنګي مې ډېره زیات وه، علي اباد روغتون ته ولاړم، ډاکترانو راته ووېل: ابن سینا صدري روغتون ته ولاړ شه، دلته له سږو نه اوبه نه یستل کېږي، صدري روغتون کې هم ډاکتر هسې له ځان راتېر کړم، یو دوه قسمه دوا یې راته ولیکه وېل یې: سږو کې دې اوبه کمې دي، په پایپ یستلو ته یې اړتیا نشته، له دوا سره ښه کېږې، که څه هم په خبره یې خوشحاله شوم، خو داسې نه وه، دوې درې ورځې مې یې دوا وخوړه، کار یې نه ورکاوه، مجبور شوم کوټه سنګي کې د یوریولوژۍ د څانکې د یو متخصص ډاکتر شخصي کلینک ته ورغلم، نوم مې یې هېر دی تخلص یې امرخیل و، د سیلو طرف ته د کوټسنګي د پله اخیر کې ښي لاس ته یې کلینک و، نه پوهېږم دوه سوه که دونیم سوه یې فیس شو، څه کم او زیات پنځه سوه افغانۍ یې د اکسرې شوې، د تلویزوني معاینې یې خدایزده څو رانه واخیستې، د معایناتو تر تکمېلېدو وروسته یې خط راته ولیکه وېل یې: ورشه دا علي اباد روغتون کې نکریوال ډاکتر ته وښیه چې بستر دې کړي سبا به دې له سږو اوبه وباسي.

ورغبرګه مې کړه:

- ډاکتر صاحب! زه درې ورځې وړاندې ورغلی وم، علي اباد روغتون کې د سږو اوبه نه ایستل کېږي.

راغبرګه یې کړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- يو ستا ورتلل دي، يو زما ورلېږل، ته ورشه که څه مشکل و بيا ماته زنګ وکړه.

د ډاکتر خط مې چې علي اباد روغتون کې راپه ګوته شوي ډاکتر ته وښود، زر زر يې دوسيه راته جوړه کړه بستر يې کړم، په سبا مې يې سږو کې د جمع شو اوبو د تخليې په پار د شاه له طرفه د پوښتيو تر قات د يوې غټې اوږدې ستنې په وسيله يو پايپ سږو ته تېر کړ، شاوخوا دوه ليتره اوبه يې ترې راويستې، په دې سره يوه اندازه د بدن د سپکوالي تر څنګ، نفس تنګي مې هم څه ښه شوه، خو متاسفانه د سږو همدا لار شوه، نور که په بستره کې هم نه وم پروت، هرو شپږو، اوو مياشتو کې به يو ځل له اوبو راډکېدل، نفس به يې راقيد کړ، پس مجبور وم چې بيا، بيا روغتون ته ولاړ شم او تخليه يې کړم، خو په ټول کې ددې واړه مشکلاتو سره سره دا حال مې پاچاهي ګڼله، چون هر څو که پښې او ګېډه لا هم زيات پړسېدلي و، سږو کې اوبه جمع کېدې، مګر د هغه دوزخي حالت نه راوتلی وم، چې له درده مې ساه نشوی اخيستی، شپه او ورځ به مې چيغې وهلې، ننني وضعيت مې د الله ج ډېره لويه لورينه او د نوي ژوند موندلو په بڼه غنمت ګڼله.

ممکن د امريکايي درملو اغېز به هم و، خو تر ډېره مې د نوي موندلي ژوند د خوشحالی په پايله کې هغه له دې سختې ناروغۍ وړاندې راته پيدا شوې د منزوي کېدو مفکره يا رواني ستونزه هم له منځه ولاړه، يو ځل بيا مې په درون کې له دوستانو، ملګرو سره د ليدنې، ناستې ولاړې او مجلس کولو وچې چينې رالندې شوې، همداسې پس له اوږدې مودې وقفې مې د مطالعې له کتابونو ګردونه ټکوهل، يو نيم شعر به مې ليکه، د نيمګړي رانه پاتې ناول او نورو ادبي ليکنو په بشپړولو مې قلم راواخيست. ددې علاوه له شعر او شاعرۍ، ليکوالۍ سره د پخې مينې له مخې اکثريت وخت به د ځينې اديبانو ملګرو کار ځای ته ورتللم، دوی به مې کور ته راغوښتل،

(c) ketabton.com: The Digital Library

تفريحي سيمو کې به کېناستو، د ادب په اړه هر اړخيز نظريات او شعرونه به مو سره شريکول، موقعت ته په پام، کله به ځينو ښکلې حنجره لرونکو ملګرو په ګډ غږ کې کومه سندره پرې واخيسته، نوې او جالبې ټپې به يې پکې اچولې، سم خوند به يې وکړ، زياتره وخت به مو مجلس د کوم ليکوال په نثر، ناول يا لنډه کيسه متمرکز و، د ځان پوهاوي يا درس ترې اخيستو په پار به مو يې په خلاص لاس خوبۍ او نيمګړتياوې بيانولې.

البته نه يوازې هغه وخت اوس مې هم د ناستې پاستې د ملګرو ډېره برخه ادبپال ځوانان دي، له دوی سره مينه او ملګرتيا مې نه يوازې د ادبي همفکرۍ له مخې خوښه ده، بلکې په تېر شاوخوا درې نيمې لسيزې ټولنيز ژوند کې مې د هر مسلک او بېلا بېل فکر لرونکو خلکو سره د وخت تېرولو په اساس، ډاډه ويلی شم، چې نسبت نورو عامو وګړو ته، ادب پال يا ليکوالان او شاعران حتا کوم څوک که څېله شاعري او ليکوالي هم نه کوي، يوازې ادب ذوقه يا د ادب، ليک لوست، مينوال هم اوسي، اکثريت يې ډېر نرم او له مينې ډک زړونه لري، دوی تر ډېره مثبت فکره وي، مقابل کس اسانه درک کولای شي، خبرې، کړه وړه يې په اخلاص او صداقت ولاړ وي، د نورو په درناوي سره خپل درناوی ساتي.

بناءً بې صحتۍ ته مې په کتو، نوموړو ادب پالو ملګرو به مې زما هم خورا زيات خاطر ساته، دا و چې زړه مې ورسره تړلی و او تر ننه مينه ورسره لرم.

خو څنګه چې وېل کېږي: شاعري او ليکوالي يوه ذوقي مسله ده، د مالي ضرورتونو د پوره کولو او ژوند مخ ته وړلو لپاره د نورو انسانانو په شان هر شاعر او ليکوال هم اړ دی، چې د ادب پالنې سره خوا کې يو بل کار او بار وکړي، دغه و چې له ما

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره هم د يو سپک عايد پيدا کولو غم پيدا شو، هغه عايد نه چې د کورنۍ اړتياوې مو پرې پوره شوې وی، چون زما صحت لا هم د دومره درانه بار د پورته کېدو نه و، الحمدالله ورونه او پلار مې و، د کور غم د دوی په غاړه و، له ماسره يوازې د خپل جيب خرڅ غم و، يا هم د هغه اندازه پيسو پيداکولو په هڅه کې وم، کوم چې رحمان بابا وايي:

هسې نه چې په دنيا پسې زهير يم

د دلبرو صـــــدقې لره يې غواړم

خو دا چې يوخوا مې لا هم د وخت مقيده او چا تر لاس لاندې دندې اخيستلو او رسيدګي ورته کولو توانايي په ځان کې نه ليده، بلخوا زما غوندې کسانو لپاره تر ټولو اسانه کار دوکاندری کې مې هم له ننه څو کاله وړاندې ماتې خوړلې وه، کوم چې د اوس په پرتله هغه وخت مې صحت هم څه ښه و، دغه و چې بيا مې زړه نشوی ورته نيولی او نه مې دا وخت پيسې لرلې، چې په دوکان يا کوم بل کار مې بندې کړې وی.

بالاخره ورور مې عبيدالله په کوټسنګي کې د مبايلونو ترميمګاه يا ورکشاف لاره، له ده نه مې د ياد کسب د راښودلو غوښتنه وکړه، عبيدالله مې غوښتنه په ورين تندي ومنله، حتا تشويق يې هم کړم، زما صحت ته په پام وېل يې: تر څو دې چې په چوکۍ د کېناستو تاب لاره، کېنه کار زده کوه، چې خسته کېدې يا دې په پښو فشار راتلو، بالښت شته، د مېز شاته آرام څمله، هر کله دې چې وضعيت ښه کېده، بيا راځګېږه،

(c) ketabton.com: The Digital Library

همداسې پسې زیاته یې کړه: ته که جسماً هر څو ناروغ او بې انرژۍ یې، خو ذهن دې ماشاءالله ښه دی، ان شاءالله ډېر زر به یې زده کړې، بیا د کارته سخي بازار کې یو وړوکی دوکان ونیسه، یو ساعت کار کوه، بل ساعت ارام پرېوځه، دمه دې جوړوه، ټوله ورځ کې چې یوازې دوه ساعته هم کار وکړې، دومره پیسې پیدا کولای شې، چې ستا اړتیاوې او جیب خرج پوره کړي، په خبره یې خوشحاله شوم، همغه و چې هر سهار به ورتللم، څنګه چې ده راته ویلي و، تر هغو چې چوکۍ کې د کېناستو انرژي به مې لرله، ناست به وم، کار مې زده کاوه، چې د پښو پړسوب او سوخت به زیات شو، یا به مې ژبه وچه شوه، پوه به شوم چې د باندیني بدن اوبه ښکته ولاړې فشار ټیټ شو، زر به له چوکۍ راښکته شوم، لاندې په فرش به پرېوتلم، پښې به مې هم په کوم شي لوړې ورواچوې.

هر کله به مې چې وضعیت ښه شو، بیا به ورجګ شوم، په همدې ډول مې تقریباً یوه نیمه میاشت ورسره تېره کړه، د عبیدالله سربېره د دوکان شریک یې وحیدالله هم ښه هلک و، د کار اړوند ډېرې پوښتنې به مې ترې کولې، دغه و چې ددې یوې نیمې میاشتې په لړ کې مې دومره کار زده کړ، چې نور مې کرار کرار د خپل دوکان جوړولو ته وزر سوځېدل.

خو بدبختانه په همدې حساس وخت کې یوه شپه دولس بجې د خوب په مهال مې پرته له کوم دلیله ناګهانه ډېره سخته ساه بنده شوه، تقریباً ان د کوما حالت ته یې ورسولم، د کورنۍ غړو مې بیا هم موږ ته نژدې علي اباد روغتون ته یوړم، ډاکترانو اکسجن راته بند کړل، په دې سره مې څه ناڅه دمه جوړه شوه، سبا یې ډېر معاینات راباندې وکړل، خو کوم خاص تشخیص یې پیدا نکړ، روغتون کې له پنځه ورځې بستر وروسته، د ډاکترانو پرېکړه دا شوه، چې کوم نوی مشکل نه دی، نفس تنګي یې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

سابقه ناروغۍ له وجې ده، په سږو کې د اوبو جمع کېدو له کبله یې د سږو نسجونه تخریب شوي، اکسجن نشي جذبولی، ناروغ باید د رګونو متخصص ډاکتر ته واستول شي، تر څو د هغه بندو رګونو درملنه یې وکړي چې د اوبو د ویش سیسټم یې مختل کړی، په دې سره به بیا سږو ته اوبه نه داخلېږي، خپل فعالیت ته به راوګرځي.

دغه و چې علي اباد روغتون ته څېرمه د کابل پوهنتون د طب د پوهنځۍ مربوط، د زړه او سینې د ناروغیو انستیتیوت ته یې ورولېږم، د یاد انستیتیوت سر طبیب یو ځوان ډاکتر و، د زړه د جراحي په برخه کې یې تخصص کړی و، نوموړي مې چې معاینات وکتل، یوه ډېره عجیبه او نوې خبره یې وکړه، ویل یې: ته اصلاً هېڅ د رګونو مشکل نه لرې، له زړه چاپېره پرده دې کلکه او ډبله شوې، د زړه فعالیت یې محدود کړی، دا د پښو، ګېډې پړسوبونه او ساه بندي دې ټول له دې کبله دي، د درملنې لپاره یې یوې لویې جراحي ته اړتیا ده، چې د سینې هډوکي یا قفس په بشپړ ډول پکې خلاصېږي او زړه بهر رایستل کېږي، د کلکې شوې پردې ترې لرې کولو وروسته زړه واپس په خپل ځای ایښودل کېږي، هډوکي او عضلات پسې ګنډل کېږي، ډاکتر خپلو خبرو ته دوام ورکړ ویل یې: که څه هم د زړه په جراحیو کې تر ټولو خطرناکه او پېچلې جراحي ده، ولې که کامیابه شوه، ان شاءالله د پښو او ګېډې پړسوبونه، ساه بندي همداسې نورې ټولې ستونزې به دې ورسره حل شي.

ددې خبرې په اورېدو مې له بدن نه سور تاو پورته شو، پرته له څه ویلو مې څو لحظې ډاکتر ته حیران بریان وکتل، وروسته مې ورته وویل: ډاکتر صاحب! زما دا ناروغي خو له ډېرو کالونو پخوانۍ ده، د کابل د ډاکترانو له ځواب راکولو، وروسته پاکستان او هند ته هم تللی یم، مګر تر اوسه یوه ډاکتر نه و راته ویلي چې ګویا ستا مشکل د زړه دي، دا پړسوبونه او ټولې ستونزې دې له همدې وجې دي. بلکې دوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويل چې دا د لمفديما په نوم يو نوعه د رګونو ناروغي ده، په بدن کې د اوبو د ويش سيستم تخربيږي، چې په پايله کې يې اوبه د ناسم مديريت له وجې د وجود په ځينو برخو کې جمع کيږي، پړسوب رامنځ ته کوي او له بده مرغه د نړۍ په سطحه طبابت يې تر اوسه په درملنه کې پړ دی، يعني يوه ناعلاجه ناروغي ده.

ډاکتر مې دې خبرو ته هيڅ ارزښت ورنکړ، د هندي او پاکستاني ډاکترانو خبره يې غيرې مستقيم نقد کړه، مانا په خوله يې څه ونه ويل خو له څهرې او انداز نه يې داسې ښکاريده، چې هندوان او پاکستاني يې زما د ناروغۍ په سم تشخيص کې ناتوانه يا غلط شوي وګڼل، په خپله خبره يې تاکيد وکړ.

يو خوا د خوشحالۍ خبره وه چې په تېر څلور ويشت کاله درمليز دور کې مې د لمړي ځل لپاره يو ډاکتر پيدا شو چې زما د اوږد مهاله او سختې ناروغۍ د بشپړې درملنې خوشبيني يې راکړه؛ بلخوا زما دوې نيمې لسيزې رنځ ځپلي خورا ضعيفه بدن او دومره لوی او خطرناک عمليات ته په کتو، له سلو رګونو مې په يو رګ کې هم نه تېرېده، چې ژوندی دې ترې ووځم، عمليات دې کامياب شي، عيني حال کې بل لوی شک او تشويش مې دا هم و، چې ايا رښتيا مخکني ټول ډاکتران به زما په تشخيص کې غلط شوي وي؟ که دا ډاکتر په بله ولاړو؟ هسې نه اوس مې ناکي سينه راچاک کړي، زړه راوباسي، بيا نه پرده کلکه وي، نه يې د زړه فعاليت محدود کړی وي؟

همدا و چې له ډاکتر نه مې يوه ورځ وخت وغوښت، مازيګر مې د مشورې په پار د واتساف له طريقه د ډاکتر صاحب احسان الله درمل سره اړيکه وکړه، د ځينې معايناتو عکسونه مې ورته ولېږل، درمل صاحب په لنډو کې ځواب راکړ ويل يې: زه د زړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د داخله امراضو متخصيص يم، د جراحي په برخه کې د همغه جراح خبره معتبره ده.

دا چې د مرګ او ژوند موضوع وه، د درمل صاحب تر مختصر ځواب وروسته، فوراً له يو بل ملګري او کليوال ډاکتر سره مو تماس کې شوم، که څه هم نوموړي په کومه ځانګړې طبي رشته کې تخصص نه دی کړی، يوازې عمومي طبابت يې ويلی، کيسه مې ورته وکړه، په ډېر جديت او خوشبينتيا سره يې راغبرګه کړه: داسې ښکاري چې د ناروغی نبټه دې پوره شوې؛ هوش کوه چانس له لاسه ورنکړې، روغتون ته حتماً ورشه، تر هغو چې يو ډاکتر سل فيصده د يوې ناروغی د تشخيص په اړه ځان مطمين نکړي، هېڅ کله دومره لوی اقدام نشي کولای، چون طبابت د الله ج په وړاندې ډېر ستر مسوليت دی، جراحان خو بيا بېخي زيات مکلف دي، ترڅو دقت وکړي، ولې چې ډېره کمه اشتباه يې د يو انسان د مرګ سبب کېږي، پس ډاډه اوسه هره وېره او تشويش دې له زړه وباسه، مه د ډاکتر په تشخيص شک کوه، چې ګويا پاکستانيو، هندوانو يا نورو ډاکترانو ولې دا تشخيص ونشو کولای، چې يوازې دا يو ډاکتر وايي؟ درحالې کې چې افغاني ډاکتران نسبت هندي او پاکستاني ډاکترانو ته دومره پوهېږي هم نه.

ډاکتر د خپلو خبرو په ځواب کې زياته کړه: نه داسې نه ده، اصلاً دا زموږ او ستاسو منفيګرايي ده، چې په خپلو ډاکترانو باور نه لرو، کني واقعيت کې موږ او تاسو الحمدالله ډېر تکړه ډاکتران لرو، دا چې ځينې ناروغان نورو هېوادونو ته اړ کېږي، د ډاکترانو نه، بلکې د ځينې طبي تجهيزاتو او معايناتو کمی دی، خو کوم تشخيصونه چې کېږي، په هغو کې هېڅ شک او شبهه نشته، بلخوا ته له نن نه شاوخوا ديرلس، څلورلس کاله وړاندې هند او پاکستان ته تللی يې، هغه وخت هند او پاکستان کې هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نن په سويه د زړه د وضعيت چک کولو دقيقه ايکوګرافي، سی تي سکن او نور معاينات نه کېدل؛ دويم دا چې هغه وخت ستا يوازې پښې پړسېدلې وې، ګېډې دې پړسوب نه لاره، سږو کې دې اوبه نه جمع کېدې، نفس دې نه تنګېده، مانا د نن په شان دې ناروغي اوج ته نه وه رسېدلې، پس څومره چې د ناروغۍ علايم کم وي، تشخيص يې هم سخت وي، څومره چې ناروغي پرمختګ کوي، تشخيص يې اسانه کېږي، لهذا اوس چې دې ډاکتر پس له څه باندې شلو کالونو کوم تشخيص کړی، يو قوي دليل يې ستا د ناروغۍ شدت هم کېدی شي، په تکراري بڼه يې کړل: سبا حتما روغتون ته ورشه، انشاءالله روغ او جوړ به شې، هېڅ تشويش ونکړې، څومره چې خطرناک تصورېږي داسې نه ده، اوس طبابت مخکې تللی، د سينې خلاص عملياتونه ډېر اسانه شوي، خو پام دې وي هر ډاکتر يې هم نشي کولای، کابل کې يې د ګوتو په شمېر کوم ډاکتران چې کولای شي، هغه يې په خپلو شخصي روغتونونو کې کوي، له ناروغ نه څلور تر شپږ لکه افغانۍ اخلي، ستا خوشبختي دا هم ده، چې له ډېر سيله رحمه ډاکتر سره مخ شوی يې، زه فکر کوم ستاسو اقتصادي وضعيت، شل کلن درد او ځور مو يې درک کړی، له مخې يې په دولتي روغتون کې د عملياتولو درته ويلي، پس يوه ذره غفلت ونکړې.

د کليوال ډاکتر ملګري مشوره که څه هم علمي نه، بلکې دده نظر و، خو تر ډېره تسکيني او قناعت بخش وه.

بېګاه مې د کورنۍ پرېکړه هم دا شوه، چې ګواکي سرې خو هسې هم مړ دی، توکل په خدای ج، عمليات به يې وکړو، څنګه چې ډاکتر وايي، الله ج مهربانه دی چې ربښتيا يې همداسې د کامله صحت سبب شي، دغه و چې سبا له چای څښلو وروسته روغتون ته ولاړو، د جراحۍ د ګروپ له مشر ډاکتر سره مې د عمليات د موفقيت خبره شريکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړه، ډاکتر مې پلار ګوښه کړ، د عمليات په لوړ خطر يې سر ورخلاص کړی و، چې ګويا دا ډېره ستره جراحي ده، د سينې قفس په بشپړ ډول پکې خلاصېږي، زړه بهر رايستل کېږي، څو ساعته وخت اخلي، ان ورته ويلي و چې ستا د زوی اوږد مهاله رنځ ځپلي او ضعيفه بدن ته په کتو، د عمليات په جريان کې يې تر اتيا فيصده د مرګ احتمال شته، پلار مې د موافقيت په پار ګوته ورته ايښې وه، دوسيه يې راته واچوه بستر يې کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سینې چاق کول

څنګه چې د زړه د ناروغۍ د تشخیص او د ډاکتر په خبره یوې ډېرې سترې جراحۍ ته د اړتیا مقدمه مې وړاندې وکړه، دلته یې د جراحۍ جریان او پایله درسره شریکوم.

د بستر اطاقونه کوچني و، هر اطاق ټول ټال د دوو ناروغانو ځای لاره، زه یې چې کوم اطاق کې بستر کړم، دویم ناروغ یې هم نه لاره، یوازې وم، د روغتون اصول داسې و، له عملیات مخکې کوم ناروغ به چې زما په شان خپله تر تشنابه تللی او راتللی شوی، پایواز یې نه ورسره پرېښود.

پس څنګه چې تنهایۍ کې په انسان د شیطان غلبه زیاته وي، زما به هم څلور ویشت ساعته تمرکز په خپل عملیات و، د ډاکتر د خبرې اړوند زما ضعیفه بدن، د عملیات ستروالي او اتیا فیصده د مرګ خطر ته په کتو، خوا خاطر کې مې نه تېرېده، چې بیا دې دنیا ته سترګې ترې راوغړه وم، موبایل کې مې یوه نیمه سندره چې لرله، یا مې کوم شعر دیکلومه کړی و، ځینې نور زما د ذوق شیان چې له څو کلونو مې پکې جمعه کړې و، ټول مې حزب کړل، د کورنۍ لپاره مې د وصیت په پار یوه نوې ویدیو پکې وکړه، له ما سره د دوې لسیزې ناروغۍ په مهال د ایستلو زحمتونو او همکاریو د مننې ترې کولو تر څنګ مې، له الله ج د زیات اجرونه ورکولو دعا ورته وکړه، دغه راز څنګه چې په ژوند کې هېڅ انسان بې خطا او بې ګناه نه دی، د کورنۍ په شمول مې له ټولو دوستانو د خپلو هغه خطاییو بښنه وغوښتله، چې د دوی د آزار او اذیت سبب شوي وي، یعني په ټوله معنا مې د مرګ تیاري ونیوه، په دنیا پاتې ژوند مې یوه اونۍ یا هم د عملیات د نوبت راسېدو تر ورځې همدا شېږ، اوه شپې ګڼه، که څه هم په تېرو څلورویشتو کالونو کې مې د همدې ناروغۍ له کبله مخکې

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم دوه ځله بېلا بېل عملياتونه کړي و، سختې مې ليدلې وې، بار بار له مرګ سره مخ شوی وم، خو دومره بې جرئته يا د چا خبره بې غيرته شوی نه وم، فکر کړم دلته يو خوا مخکې له مخکې د ډاکتر خبرې ډېرې وېرونکې وې، بلخوا اطاق کې تنها وم، هېڅوک نه و راسره چې حد اقل څه نا څه تسليت يې راکړی وای، يا له يوې بلې خوا غږېدلی وای، د څو دقيقو لپاره مې يې فکر په خپل مرګ له فوکس نه بل خوا ګرځولی وی.

دغه و چې د عمليات د ورځې تر راسېدو پورې دا شپږ، اوه شپې ډېرې سختې راباندې ترې شوې، د چا خبره نژدې يې له عمليات مخکې وژلی وم، د هرې ورځې په تېرېدو سره به زړه کې راتېرېده: پنځه ورځې مې په دنيا پاتې شوې، څلور پاتې شوې...

بالاخره د عمليات ورځ راورسېده، سهار ۹ بجې مې د جراحۍ په لباس، خولۍ او دستکشو ملبس دوه غبرګ ترېنګ ډاکتران پېښو ته ودرېدل، وېل يې: راځه!

ورجګ شوم طبعاً هر انسان په ژوند کې ډېر ارمانونه لري، په داسې ورځ يا د مرګ د بلا ستوني ته د رسېده په وخت يې هر يو جلا جلا په زړه رااوري، دردوي يې. زما هم د نورو ارمانونو تر څنګ يو لوی ارمان دا و چې همدا کتاب مې اويا فيصده ليکلی و، په پاتې دېرش فيصده رانه پاتې کېدو يې ډېر خفه وم، ولې بيا هم څنګه چې په هر ليکوال، شاعر خپلې ليکنې او شعرونه ډېر ګران وي، لوی ارزښت ورته لري، پس که هر څو نيمګړی و، ومې نه لورېده، چې هغه اويا فيصده ليکلی متن مې دې هم زما له مرګ سره له منځه ولاړ شي.

دا و چې په همدې حساس وخت يعنې عمليات خانې ته د قدمونو اخستلو په جريان کې مې زر زر د موبايل فولډر خلاص کړل، ډاکترانو نارې وهلې: زر راځه! ما مې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورور عبیدالله مخ ته د موبایل سکرین ور نیغ نیغ کاوه، ورته کړل مې: دا مې د خپلې ځلورویشت کلنې ناروغۍ په اړه ځینې خاطرات لیکلي، که څه هم وخت یاري ونکړه، بشپړ مې نشوی کړلای، ولې بیا هم کم او زیات اویا فیصده مې راټول کړي، که چېرې ما له ننني عملیات نه بیا دنیا ته سترګې راونغړولې، همدې روغتون کې د ننني مرګ کیسه مې هم پسې ورولیکه، هر کله دې چې وس وشو، بیا دې که د یو کتاب بڼه ورکړه، ډېر به دې مننروی یم.

طبعاً په ده به مې هم خبرې بد اغیز کړی وي، لیکنې ته یې وکتل، له څه وېلو پرته په پټه خوله یې موبایل رانه واخیست، جیب ته یې واچاوه، د خداییامانۍ په کولو سره، زه عملیات خانې ته ترې ننوتلم، دی ورښکته شو، د روغتون د انګړ په چمن کې مو د کورنۍ غړو فرش هوار کړی و، ځینې نژدې دوستان مو هم راغلي و، څنګه چې ما ځان مړ ګڼلی و، دوی هم زما بې انرژۍ وجود، د عملیات لوی والي او د ډاکتر وېرونکو خبرو ته په کتو، نوي سلنه د مرګ د سپیره غږ او لس فیصده د عملیات د کامیابۍ د زیري په هیله دعاګانې په خوله منتظر ناست و.

عملیاتخانه کې په چپرکټ له پرېوتلو سره سم مې ډاکترانو لاسونه د چپرکټ دواړو څنګونو ته د وزرونو په شان وتلو برخو کې کلک راوتړل، زړه کې مې زر، زر د الله ج اسماء او کلیمې وېلې، چون له ملایانو مې اورېدلي و: کله چې یو څوک د کلیمې په ویلو سره ویده شي، بیا د کوم لامل له وجې د همغه خوب په حالت کې مړ شي، الله ج به یې مستقماً جنت ته ولېږي، پس څنګه چې بې هوشي هم خوب ته ورته وضعیت دی، زما هم هیله وه، چې که په کې مړ شم الله ج به مې ددې اذکارو د ویلو په وجه وبښي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو تر څو مې ايات كرسي يا ځينې نورې كليمې بشپړه ولې، د انستزي سپرې انتقالونكى ماسک يې په خوله او پوزه راكېښود، نور په ځان نه يم پوه شوى، د ډاكترانو په خبره د بې هوشۍ راكولو سره اذكار هم غېرې ارادي له خفيه حالت نه رانه په جهر شوي و، زما د كلماتو له بشپړېدو وروسته مې ډاكترانو د سينې په چاقولو شروع كړې وه.

يو زمان و چې غوږونو كې مې شرارر شو، د څه نور وخت په تېرېدو سره مې د ډاكترانو خبرې واورېدې او د يو ډېر سخت درد احساس مې وكړ، غوښتل مې چيغه وكړم، خو خولې كې مې د اكسجن دوه غبرګ نسبتاً ډبل پايپونه سړو ته تېر شوي و، غږ نه ترې وتلو، يو ډاكتر بل ته وېل: ته وګوره ناروغ ژوندى دى؟ په مخ پرته لته مې يې پورته كړه، ما سترګې وغړولې، تر څو پوه شي چې بې هوشي مې تللې، سخت درد احساسوم، خو ډاكتر مې د سترګو په غړولو هېڅ باک رانه وړه، لته يې واپس په مخ راوچوه، ملګري ډاكتر ته يې وېل: ژوندى دى.

ان دا مې احساس كړه، چې عمليات خلاص شوى، اخيري مراحل يې دي؛ نه پوهېږم برمه به و، كه څه و؟ د ګنډلو يا كوک ترې يستلو لپاره يې د پوښتيو هډوكي پرې سوري كول، ډېر بد آواز او له حده زيات درد يې كاوه، څنګه چې خوله، ستونى بند و، فرياد او نالښت خو مې نشوى كولاى، ممكن بدن به مې خوځولى وي، د مشر ډاكتر غږ مې واورېده، وېل يې: زر زر كړئ، ناروغ په هوش راغى، زړه كې مې ويل چې: كور دې ګډ مشه، اوس نه، نيم ساعت مخكې په هوش راغلى يم، ودې وژلم.

ولې بيا هم تر هغو چې سينه يې راګنډله او پس له عملياته د زخم وينه او چرک پكې راتلو لپاره يې چې پايپونه په ګېډه كې د پوست د سوري كولو له لارې زخم ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورتېرول او بیا یې ترڅو نوموړي پایپونه له پوست سره ګنډل چې ونه خېژي، ډېر وخت یې ونیوه، سم قیامت یې راباندې تېر کړ، ددې هر څه له کېده پس یې تړلي لاسونه راخلاص کړل، په ټولو سره یې د عملیات له چپرکټ نه راواخیستلم، نقلیه تذکره کې یې عاجل بسترخونې ته راوړم، له خولې مې یې پایپونه ویستل، د اکسجن، نبض، او وینې فشار معلومولو له دستګاګانو سره مې یې بدن وصل کړ، په یو لاس د وینې، بل کې یې د سیرومو له ستنو (کنولونو) راته لګولو وروسته، جراح ډاکتر نوکریوال ترېنر ته ووېل: په ده به دې ډېر پام وي، که څه مشکل پېښ شو، بیا زنګ ووهه، دوې نیمې بجې دي، ناوخته ده زه چېرې کار لرم.

د دوو نیمو بجو له یادولو یې پوه شوم، چې ورځ تېره شوې، ماسښین دی، لاندې انګړ کې کورنۍ او منتظر دوستان مو هم خبر شول چې عملیات یې پخیر تېر شوی، سړی ژوندی دی، له عملیات خانې یې عاجل بسترخونې ته راوړی، هڅه یې کړې وه، چې راشي خو ډاکترانو اجازه نه وه ورکړې، یوازې عبیدالله راغی، په څېره یې خوشحالي خوره وه، وېل یې څنګه یې؟ د سترګو په اشاره مې پوه کړ، چې ښه یم، دوې شپې عاجل خونه کې وم، دربیمه یې د عمومي بستر لمړني اطاق او چپرکټ ته مې یې راواستوم، د بېلا بېلو دواګانو تر څنګ، دری وخته یې د درد پیچکارۍ راته لګولې، نور ښه وم، یوازې اکسجن مې کمېدل، پنځه دقیقې مې هم د اکسجنو ماسک له خولې او پوزې نشوی لرې کولای، مګر بیا هم په ټول کې خوشحاله وم، د بدن پړسوبونه ورځ تر بلې کمېدل، ډاکتران هم خوښ و، ډېره لویه او خطرناکه جراحي یې کامیابه شوې وه، خو له بده مرغه پس له لسو شپو په داسې حال کې چې بدن مې لا هم ۷۰ فیصده پړسوب لاره، په تپه ودرېده، له دې نور نه کمېده، ډاکترانو یو ځل بیا د زړه د فعالیت معلومولو ایکوګرافي معاینه راته ولیکه، د ایکو راپور کې راغلي و، چې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه فعالیت نسبت له جراحۍ وړاندې حالت ته ښه شوی، خو لا هم ضعیفي لري، ناپاکه وینه پوره نشي راټولولی، پس ډاکترانو په دې ډول د قناعت راکولو هڅه وکړه، چې ستا زړه ډېر کالونه د کلکې شوې پردې تر فشار لاندې پاتې شوی و، اوس چې آزاد هم شو، کاپي فعالیت ځکه نشي کولی، چې د ډېر عمر لپاره د بشپړ ډکېدو او خالي کېدو د ممانعت له وجې، خپله د زړه عضلات هم لنډ او ضعیفه شوي، صبر او وخت غواړي، تر راتلونکو شپږو میاشتو به یې ان شاءالله کرار کرار دا ستونزه هم خپله حل شي، نورمال فعالیت به پیل کړي.

که څه هم د ډاکترانو خبره تر ډېره هسې تسکیني راته ښکاره شوه، باور مې نه کېده، ګوګل کې مې چې د خپلې ناروغۍ په اړه پلټنې وکړې، د داکترانو خبره رښتیا وه (چت جي پي ټي) هم راته ووېل چې د زړه د کلکې شوې پردې جراحي یو دم نه، بلکې کرار کرار یعني اکثریت پس له دریو تر شپږو میاشتو یې بشپړه مثبت اغېزه راڅرګندیږي، په دې سره مې بیا هیله پیدا شوه.

ګېډه کې مې د بسته شو دوو پایپونو سره ډېر په عذاب وم، نه هسک کېدی شوی، نه ټیټ، نه هم د شپې لخوا په اړخ اوښتی شوی، کوم چې یو کې د ښي سږي جمع شوې اوبه بهر خلتي ته راوتلې، بل کې د زخم پس مانده وینه راتله، ښه و د ویني واله پایپ څو ورځې وروسته وچ شو، مګر دې بل د سږو پایپ ډېر وخت دوام وکړ، ان په ۳۶ مه ورځ یې چې له روغتون نه رارخصت کړم، کور ته مې هم راسره راوړه، د قدم وهلو یا ګرځېدو په مهال به مې بې خلته لاس کې راسره نیولې وه، هرو پنځو شپږو ورځو کې مو یو ځال تخلیه کوله، تکلیف یې زیات و، بله ورځ مې حمام کاوه، د ګېډې په پوست کې یې چې په کومو کوکونو کلک کړی و، هغه وشکېدل، پایپ له سږي نه یو څه راوښوېده، خو لا هم اوبه پکې راتلې، پوره نه و خطا شوی، تر سبا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مې ګزاره ورسره وکړه، سبا سهار بيا روغتون ته ورغلم، ما فکر کاوه چې ممکن واپس يې راوګنډي، چون د سږي اوبه لا نه وې وچې، هره ورځ تر ۱۰۰ سي سي پورې اوبه پکې راتللې، مګر ډاکتر چې وليده، خدايزده مخکې له مخکې په کوم بل څه غوسه و؟ که ماته غوسه شو چې ګواکې ولې دې احتياط نه دی ورسره کړی؟ ځکه چې پرته له کومې پوښتنې يا څه ويلو همدې دهلېزه کې مې يې په ولاړو له ګېډې پايپ کش کړ، ويې ايستلو، د پخواني پانسمان خيرن بنداژونه او پلستر مې يې له ګېډې راپټ کړل، سره غونډ يې کړل، د پيپ د ځای په زخم يې کېښودل، ماته يې وېل: لاس پرې کېږده، کلک يې ونيسه، چې اوبه ترې رانشي، هغه مخامخ اطاق کې په يو چپرکټ پرېوځه.

دده د وېلو سره سم بنداجونه مې په زخم کلک ونيول، راپه ګوته شوي اطاق کې د مخې په چپرکټ پرېوتلم، زما هيله وه چې نوموړی ډاکتر به ستن، تار او د پانسمان وسايل راپسې راوړي، لوی زخم دی، لمړی به يې يو، دوه کوکه وګنډي، بيا به مکروب ضد دوا پرې ووهي، په نوي او پاکو بنداژونو، پلسترو به يې راته پانسمان کړي.

اما داسې ونشول، هغه ډاکتر خدايزده په کومه ولاړو، يو نرس يې راولېږه، پرته له ګنډلو او مکروب ضد دوا پرې وهلو يې نوي بنداژونه په خيرن زخم کېښودل، پلستر يې پرې کش کړ، وېل يې: څه صحيح شو.

سامانونه يې ټول کړل لاړو، زه له اخيره پسې راجګ شوم، چې کتل مې زخم سم نه و بند شوی، له ساه اخيستلو سره يې خوږ، خوږ آواز کاوه، هوا ترې وتله ننوتله،

(c) ketabton.com: The Digital Library

واپس د نرسانو اطاق ته ورغلم، دا ځل یې ښه ډېر بنداجونه او پلستر پرې ولګول، ان تر ملا مې یې هم راتاو کړل، هواکشي یې بنده کړه.

نور راساً کور ته راغلم، دوا مې خوړله، د ډاکترانو د راکړې هیلې اړوند تر شپږو میاشتو د ناروغۍ د تدریجي ښه کېدو په طمعه شپې، ورځې تېرېدې.

د همدې کتاب ددې وروستۍ برخې لیکنه مې هم د شپږو میاشتو لپاره، یعني د عملیات د وروستۍ پایلې تر رامعلومېدو ځنډولې وه، بالاخره هغه شپږ میاشتې هم پوره شوې.

اما له بدمرغه صحت کې مې د ډاکترانو د خبرې اړوند کوم تدریجي ښه والی رانغی، ان هغه د عملیات په اولو شپو ورځو کې چې تر کومه ښه شوی وم، په هغه حال هم پاتې نشوم، واپس مې د پښو پړسوب څه زیات شو، روغتون ته ورغلم، ډاکتر مې چې له شپږو میاشتو وروسته د پښو پړسوب تقریباً په خپل پخواني حالت ولیده، د زړه د وضعیت حال چکولو په پار یې د ایکوګرافي د معاینې پارچه راته ولیکه، د معاینې راپور مې چې ورته راوړه، وېل یې: فعلاً ستا زړه کې خاص مشکل، نشته، نورمال فعالیت کوي.

ورغبرګه مې کړه: چې زړه کې مشکل نشته، بیا دا د بدن پړسوب ولې په خپل حال دی؟ تا خو ویل چې د زړه پرده دې کلکه شوې، د زړه کار یې محدود کړی، نفس تنګي او د بدن پړسوبونه دې ټول له دې وجې دي، که تر جراحۍ ژوندی ووتلې، په بشپړه بڼه به صحت یاب شې؟

کړل یې: معایناتو کې دې همداسې راغلي و، چې ګویا د زړه پرده کلکه شوې، خپله دنده په درست ډول نشي اجرا کولای، خو دا چې وروسته له جراحۍ او پردې لرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کولو هم ستونزه حل نشوه، نه يوازې ستاسو ځور، تکليف او مصارفو ځای ونه نيوه، بلکې ستا د صحت او لاس نيوي لپاره زموږ هڅې او زحمتونه هم بې نتيجې شول.

د ډاکتر خبره ډېره دردونکې وه، خو څه مې ويلي وی؟ زړه ماتی يې له معاينه خانې راووتم، د عمليات ناکامي او د ناروغۍ په خپل ځای پاتې کېدل مې د تل په څېر يو ځل بيا دا هر څه خپل نصيب او د الله ج يو بل ستر ازميښت وګاڼه، د اجر د شتون په اميد مې يې خپل خفګان کابو کړ.

اګر چې ناشکري نشي، د بدن د پړسوب په کموالي او سينه بندۍ کې مې د عمليات يوه اندازه فايده همدا اوس هم محسوسه وم، اما نسبت د عمليات لويوالي، تکليف او خطر ته دا ډېره جوزي فايده ده.

خو په هر صورت د کتاب د وروستيو صفحو په بنه خپلې خبرې به په دې واقعيت راټولې کړم، چې که هر څو شاوخوا دونيمې لسيزې يا تقريباً ټول عمر په يوه سخته ناروغۍ مبتلا وم، ددې وروستي عمليات په شمول ډېر دردونه، تکليفونه مې وګالل، بار بار يې تر مرګ پورې راورې کړم، ولې بيا هم له الله ج خوښ او راضې په دې يم، چې مقابل کې يې د خورا صبر او حوصيلې راکولو سره سره، په ډېره مهربانه او صيله رحمه کورنۍ هم نازولی وم، دوئ تر اخيره زه خپلې ناروغۍ ته يوازې پرې نه ښودم، د مور او پلار سربېره فرد، فرد خويندو ورونو مې نهايي عزت او خدمت وکړو، خورا زحمتونه يې راسره ويستل، ان د خپلې خولې د ډوډۍ، لباس او اوليه ضرورتونو پيسې يې زما په درملنه ولګولې.

لمړی خو دې الله ج ماته صحت او وس راکړي، چې عوض کې يې د مشر زوی، مشر ورور يا لالا په صفت واپس د دوی په خدمت، ناز، مينه او خوښي ورکولو، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل زړه تښاکه وچووم، دويم قدم کې يې له ماسره د کړو نيکيو او ايستلو زحمتونو په بدل کې، د کايناتو له ستر مالک نه په دواړو جهانونو سر لوړي، خوښ او آرام غواړم.

خو ددې هر څه سره سره څنګه چې وېل کېږي: روغ صحت نيمه پاچاهي ده، اصلاً ماته دا خبره هم د خندا وړ ده، چون زما له ديدګاه د صحت په مقابل کې نيمه پاچاهي بېخي ناچيز شی ده، د يو ناروغ په صفت، زه وايم نيمه څه، حتا له ډېرو پاچاهيو هم زيات څه دي.

باور وکړئ، ماته که همدا شيبه الله ج ووايي، چې ايا ددې ټولې دنيا پاچاهي درکړم، که صحت؟ يقيناً زه به پرته له فکر کولو، په ډېر جديت او لوړ غږ د صحت ناره وکړم، باوري يم چې د بل هر سخت او اوږده مهاله ناروغ انتخاب به هم صحت وي.

منم په دنيا کې هېڅ څوک جوړ او ناجوړ بې ستونزو، کړاونو نه دي، مګر څه چې په دايمي سختو ناروغانو يا معلولو کسانو تېرېږي، روغ خلک يې تصور هم نشي کولای.

زه رحمان د خدای ج بنده يم دا مې حال دی

چې بنده د بل بنده شي څه به بې حال وي؟

ناروغان او معلول کسان تل احتياج او د نورو ترحم ته ناست وي، پس ولوکه هر څو زما په شان مهربانه کورنۍ، دوستان او ملګري ولري، بيا به هم له حده زيات درد او

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستونزې پرې تېرېږي، ولې کله چې يو انسان د ناروغۍ يا کوم بل عذر له وجې ونشي کولای، خپلې اوليه ستونزې خپله حل او ضرورتونه پوره کړي، هرو مرو به د خوارۍ خوا ته ځي، نور انسانان په هېڅ صورت نشي کولای، چې خپلو اړتيا و ته د رسيدګۍ تر څنګ د اوږد مهال لپاره، د يو بل اړ کس اړتياوې هم ورسره پوره کړي، ولوکه هر څو خواخوږي يې وي او نه انساني فکر دا ايجابوي چې د اوږدې مودې لپاره يې دې يو چاته پام وي او د مهربانۍ نظر دې پرې ولري، انسان د طبعيت له مخې هر څه سره عادت کېږي، معنا لمړی که يو څه ډېر مهم او جدي هم ګڼي، خو د وخت په تېرېدو کرار کرار ورسره بې پروا کېږي، بالاخره له پامه يې لوېږي، ان هغه يې که د کورنۍ يو ناروغ يا معلول کس هم وي، ممکن ليدلي مو وي ځينې کورنۍ ډېرې شتمې وي، روغ کسان يې ښه په عيش او نيش کې ژوند کوي خو يو معذور کس پکې خوار وي.

پس زه هم له نورو ناروغانو او معذورو کسانو استثناء نه يم، د خپلې کورنۍ د ډېرو صيله رحمه، مهربانو غړو، دوستانو او خواخوږو د خواخوږۍ سره سره، ډېرې ګرمې او سردې مې هم وليدې او وينم يې، له کورني او فردي ژوند هاخوا په ټولنيز ژوند کې زياتره وخت د ځينو کسانو د ډېرو بدو برخوردونو او ناانساني چلندونو هم په زړه ذرې ذرې يم، کوم چې مخکې مې يې د يوې بلګې په ښه د پوهنتون د معاون د چلند کيسه درسره شريکه کړه.

د ناروغۍ له وجې مې بار بار د ټوکو، مسخرو او خنداګانو کربه شوی يم.

له دويمې خبرې سره اول دا پيغور خو د ډېرو تر خوله راوتلی چې خدای ج پېژندلی يې چې داسې يې کړی يې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه راز له دومداره ناروغۍ يا معلوليت سره طبعاً پوره پوره مالي احتياج او بې خرڅي هم تړلې وي.

مطلب يو معلول يا زما په شان اوږد مهاله ناروغ چې نه مري، نه ژوند کولای شي، دوی نه يوازې له خپلو بدني دردونو او تکليفونو کړېږي، بلکې له روحي اړخه هم په کورني او ټولنيز ژوند کې له ډېرو چلينجونو سره مخ وي، ډول ډول رواني شکنجې ورکول کيږي، خاصتاً زموږ او تاسو په جګړه ځپلي، وروسته پاتې هېواد او ټولنه کې.

بلخوا ناروغي د نورو ستونزو په شان همغه يوه ستونزه پورې محدوده نه پاتې کيږې، هره ورځ د ژوند نورې برخې تخريبوي، نوې نوې ستونزې زيږوي.

ځواني له سړي يوسي تور وېښته له سړي يوسي

کرار کرار اخته وي وخت هر څه له سړي يوسي

که څه هم درويش دوراني صاحب په پورتني بيت کې د وخت له جبر نه شکايت کړی، خو زه وايم: وخت قربان شم، نسبت ناروغۍ ته څه ترحم او صيله رحمي لري، حداقل يو دری څلور، لسيزې مهلت سړي ته ورکوي، ناروغي بېخي ظالمه ده، په ډېره چټکۍ سره، ځواني، انساني وقار، هيلې اميدونه او هر څه له سړي لوټه وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بناءً ناروغۍ ته د لسګونه نورو ستونزو د زېږون د ځانګړتيا له مخې يې د ستونزو مور هم ويلی شو.

پس وروستۍ خبره دا چې، که صحت مو جوړ وي؟ بدن او ژوند کې مو د ستونزو مور نه وي لنګه؟ له شک پرته، تاسو د صحت په نوم د يوې نهايي سترې هستۍ مالکان ياست، له الله ج ډېر ډېر شکر ګزاره اوسئ او تر څنګ يې کلي، کوړ، ړولنه کې له ناروغانو او معلولو کسانو سره تر خپله وسه همدردي مه هېره وئ، يوازې يوه خوږه خبره او په ورين تندي سلام مو هم د دوی لپاره ډېر څه دي.

وما علينا الا البلاغ مبين

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیله ده چې سوء تفاهم نشي، د کتاب د لیکوال په حیث د خپلې اسلامي عقیدې او اخلاقو له مخې ټولو واقعي او نیکو علماؤ، ملا امامانو ته د ټولنې د سترګو او حضرت پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) د وارثینو په صفت، پوره پوره درناوی او احترام لرم. نوموړي کتاب کې چې د ملایانو په اړه کوم حکایات راغلي، هدف هغه ملایان دي چې د ملایانو له نوم نه په استفادې سره یې زموږ د ټولنې غریب او ناپوه وګړي په بېلا بېلو ډولونو لوټول/لوټوي. چون هېڅ کوډګر او ټګمار نه وایي چې زه کوډګر یا ټګمار یم، بلکې دوی ټولو د ملایانو او بزرګانو په نوم فعالیت کاوه/کوي.

ممکن کتاب کې به مو لوستي وي، یا به یې ولولی، په دې لړ کې د بعضې نېکو او واقعي مولوي صاحبانو، ملا امامانو په اړه هم یو نیم نقل قول راغلی، کوم چې په شرعي طریقه دم او دعا یې کول/کوي. دا چې بیا زه یا نور ناروغان ورسره شفایاب کېدل، یا نه کېدل، هغه بېل بحث دی. دلته یې ما له کمې، زیاتې پرته، د دم او دعا عیني طریقې یوازې د خپلو خاطراتو په پار را اخیستې دي.

دغه راز د کومو زیارتونو په اړه چې یکې راغلي، زه یادو زیارتونو کې د دفن شویو شخصیتونو اړوند معلومات نه لرم، نه مې یې خدای جل جلاله مه کړه، کوم تحقیر کړی، نه یې د ځان حق ګڼم، نوموړی کتاب صرف زیارتونو کې د دفن شو مړو نه، زموږ د ځینو ژوندیو په بېلا بېلو، روا او نارروا طریقو د صحت یابی او نورو قسما قسم هیلو د پوره کېدو په تقاضا او غوښتنو راټول دی.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library